

Afgørelser – Reg. nr.: 02777.05

Fredningen vedrører: Rønnerne, Læsø

Domme

Taksationskommissionen 05-04-1990, 26-09-1984

Naturklagenævnet

**Overfredningsnævnet 20-09-1989, 25-04-1980,
10-04-1984**

Fredningsnævnet 15-08-1988, 19-03-1976

Kendelser

Deklarationer

TAKSATIONSKOMMISSIONEN>

TAKSATIONSKOMMISSIONEN
VEDRØRENDE NATURFREDNING

ADRESSE:

SLOTSMARKEN 13, 2970 HØRSHOLM
TLF 45 76 53 76

Sag nr. 258. Supplerende fredning af Rønnerne med
omliggende holme syd for Læsø.

Kendelse:

(Meddelt den 5. april 1990)

Overfredningsnævnets afgørelse af 20. september 1989 i anledning af supplerende fredning af Rønnerne med omliggende holme syd for Læsø, Læsø kommune, Nordjyllands amt er påklaget til taksationskommissionen vedrørende naturfredning af sagens lb.nr. 35, Svend Aage Jørgensen.

Ved afgørelsen traf overfredningsnævnet bestemmelse om erstatning i forbindelse med anlæg af en sti over bl.a. ejerens ejendom, matr. nr. 153 a Byrum.

Sagen er med ejerens samtykke i medfør af forretningsordens § 8, stk. 1 behandlet uden besigtigelse og mundtlig forhandling.

For taksationskommissionen har ejeren nedlagt påstand om, at erstatningen forhøjes fra 1.500 kr. til 2.000 kr. og har til støtte herfor anført, at længden af stien på hans ejendom er ca. 140 m.

Det fremgår af sagen, at fredningsnævnet på grundlag af oplysning fra Nordjyllands amtskommunes landskabskontor har lagt til grund, at den omhandlede stilængde er 120 m, og at overfredningsnævnet ligeledes efter oplysninger fra

landskabskontoret har lagt en længde på 100 m til grund, hvorved dog bemærkes, at landskabskontoret har taget forbehold for en mindre fejlmargin på grund af stiens snoede forløb.

Taksationskommissionens bemærkninger:

Efter omstændighederne findes det forsvarligt at afgøre sagen uden besigtigelse. På denne baggrund findes ejerens angivelse af en stilængde på ca. 140 m at kunne lægges til grund ved sagens afgørelse. Herefter fastsættes erstatningen til de påståede 2.000 kr., svarende til 133,3 m² a 15 kr.

Herefter bestemmes:

Der fastsættes en erstatning på 2.000 kr. til Svend Aage Jørgensen for forringelse af ejendommen matr.nr. 153 a Byrum som følge af fredning.

Beløbet forrentes som bestemt ved Overfredningsnævnets afgørelse af 20. september 1989.

Ole Nicolaisen

Karl Nielsen

Arne Sørensen

TAKSATIONSKOMMISSIONEN>

TAKSATIONSKOMMISSIONEN
VEDRØRENDE NATURFREDNING

REG.NR. 2777 B

ADRESSE:

AMALIEGADE 13, 1256 KØBENHAVN K
TLF. 01-11 95 65

Sag nr. 198. Fredning af Rønnerne med omliggende holme
syd for Læsø.

Kendelse:

(Meddelt den 26. september 1984)

Overfredningsnævnets tillægsafgørelse af 10. april 1984 til kendelse af 25. april 1980 om fredning af Rønnerne med omliggende holme syd for Læsø, Læsø kommune, Nordjyllands amt, er for så vidt angår erstatningsspørgsmålet påklaget til taksationskommissionen vedrørende naturfredning af Kjeld Strøm Pedersen (matr.nr. 196 l, 197 f, 199 g, 199 d, 88 d og 201 f Byrum by, Byrum) og af Kurt, Finn og Victor Larsen (matr.nr. 198 c sammesteds).

Taksationskommissionen, der i august 1978 besigtigede de pågældende arealer, har den 14. september 1984 påny foretaget besigtigelse og forhandlet med klagerne Kjeld Strøm Pedersen og Finn Larsen.

Lodsejerne har med udgangspunkt i handelsværdien af de fredede arealer, der gennemsnitligt skal ligge på ca. 6.000 kr. pr. ha, krævet erstatningerne inden for Areal I forhøjet til 4.500 kr. pr. ha. Lodsejerne bestrider, at tilstedeværelsen af saltkogeriruinerne, der efter naturfredningslovens § 48 ikke må beskadiges, ville have hindret eller i væsentlig grad vanskeliggjort opdyrkning, selv om der ikke var sket fredning ved kendelse. Ruinerne ligger forholdsvis spredt, og de enkelte ruiner har ikke den udstrækning, hvormed de er indtegnet på fredningskortet. I økonomisk henseende ville en opdyrkning have givet godt resultat. Således har Kjeld Strøm Pedersen i 1984 haft et nettoudbytte på ca. 92.000 kr. af korndyrkning på 23 ha, hvoraf halvdelen er opdyrket areal på Rønnerne. Engangsinvesteringen ved opdyrkning er beskeden, og lodsejerne har den fornødne reserve af arbejdskraft og maskiner til at kunne tage yderligere areal under drift.

Herudover kræver lodsejerne en erstatning på 1.200 kr. pr. ha for deres øvrige fredede arealer på Langerøn (uden for Areal I) som kompensation for de ulemper, fredningen medfører.

Taksationskommissionens bemærkninger:

Ved Vestre landsrets dom af 30. juni 1980 er det fastslået, at saltkogeriruinerne er synlige i terrænet som fortidsminder og derfor uden tinglysning beskyttet umiddelbart ved naturfredningslovens § 48 mod beskadigelse.

Taksationskommissionen må efter den fornyede besigtigelse fastholde, at saltkogeriruinerne forekommer i så stort antal og så tæt ved hinanden, at en opdyrkning af arealerne ville

være forbundet med meget betydelig vanskelighed og derfor være økonomisk urentabel. Der henvises i denne forbindelse tillige til, at beskyttelseslinjen efter naturfredningslovens § 53 ville hindre plantning af læhegn og ændringer af terrænet. Kommissionen finder derfor ikke grundlag for at forhøje den ved overfredningsnævnets tillægsafgørelse af 10. april 1984 fastsatte yderligere erstatning på 600 kr. pr. ha for fredningen af Areal I. For så vidt angår øvrige arealer på Langerøn, er der ved overfredningsnævnets tillægsafgørelse intet bestemt, som kan medføre pligt for fredningsmyndighederne til at betale erstatning udover, hvad der allerede er betalt. Fuldstændig erstatning for fredningen af disse arealer er ved taksationskommissionens kendelse af 25. juni 1979 fastsat til 400 kr. pr. ha.

Herefter bestemmes:

I overensstemmelse med overfredningsnævnets tillægsafgørelse af 10. april 1984 fastsættes følgende yderligere erstatninger for fredning af arealer på Langerøn:

<u>Kjeld Strøm Pedersen</u> for fredning af	
23,74 ha af matr.nr. 196 <u>l</u> , 197 <u>f</u> , 199 <u>g</u> ,	
199 <u>d</u> , 88 <u>d</u> og 201 <u>f</u> Byrum by, Byrum	14.250 kr.

<u>Kurt, Finn og Victor Larsen</u> for fredning af	
1,87 ha af matr.nr. 198 <u>c</u> Byrum by, Byrum	1.150 kr.

Beløbene forrentes som bestemt ved overfredningsnævnets afgørelse.

J. Lunøe

Karl Nielsen

P. Ussing Olsen

OVERFREDNINGSNÆVNET>

Overfredningsnævnets afgørelse

af 20. september 1989

om supplerende fredning af Rønnerne med omliggende holme syd for Læsø (sag nr. 2741/88).

Fredningsnævnet for Nordjyllands Amts Nordlige Fredningskreds har ved en afgørelse af 15. august 1988 fastsat ændrede bestemmelser om den offentlige adgang på det område, der er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 25. april 1980 om fredning af Rønnerne med omliggende holme syd for Læsø. Kendelsens øvrige bestemmelser er i realiteten uændrede, bortset fra at Fredningsnævnet har indføjet henvisninger til de senere ikrafttrådte almindelige bestemmelser i naturfredningslovens §§ 43 a og 43 b om beskyttelse af heder og strandenge.

Fredningsnævnets afgørelse er for så vidt angår de ændrede fredningsbestemmelser blevet påklaget til Overfredningsnævnet af 4 private ejere, som har gjort indsigelse mod det nærmere forløb af en sti, som Fredningsnævnet har bestemt skal etableres på Kringelrøn mellem Hornfiskrønvejen og Fuglsangsøen.

Fredningsnævnets ændrede bestemmelser om den offentlige adgang er blevet tiltrådt af sagsrejseren, Nordjyllands Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Læsø Kommune, Naturfredningsrådet og Danmarks Naturfredningsforening. Naturfredningsrådet har dog anbefalet, at den nye sti på strækningen syd for Fuglsangsøen lægges i noget større afstand fra søen af hensyn til fuglelivet.

Nordjyllands Amt har med tilslutning fra Miljøministeriet v/Skov- og Naturstyrelsen anbefalet, at der sker afståelse til staten v/Miljøministeriet af nogle private arealer nord for Fuglsangsøen (i området ved saltkogeriet "Doktorhaven"), dog kun hvis de berørte ejere er indforstået hermed. De pågældende ejere har modsat sig afståelse af de omhandlede arealer.

Miljøforeningen "Læsøboen" har knyttet nogle bemærkninger til Fredningsnævnets afgørelse og har herved bl.a. anmodet om, at afgørelsen må blive tydeliggjort på visse punkter.

I sagens behandling har deltaget 10 af Overfredningsnævnets medlemmer.

Overfredningsnævnet skal enstemmigt udtale:

Overfredningsnævnet kan tiltræde de ændrede bestemmelser om den offentlige adgang på Rønnerne. Dog flyttes den nye fodsti til Fuglsangsøen ca 50 m længere mod syd i dens forløb syd om søen, og øst om søen ændres stiens forløb til udelukkende at ske på areal, der tilhører Miljøministeriet. Endvidere skal der efter drøftelse mellem de berørte ejere, Læsø Kommune og Nordjyllands Amt være mulighed for i tilfælde af nedslidning at forlægge de rideruter, der udlægges øst for Hornfiskrønvejen.

Med disse ændringer har Overfredningsnævnet kunnet tiltræde realiteten i Fredningsnævnets afgørelse for det ca. 1.750 ha store område, der er afgrænset på kortet, som hører til Overfredningsnævnets fredningsafgørelse, hvorved bemærkes, at tilvækstarealer, der fremkommer ved landhævning eller tilskylning også er omfattet af fredningen. De fredede arealer er opregnet på vedhæftede fortegnelse.

Idet Fredningsnævnets afgørelse af 15. august 1988 ophæves, ændres de tidligere fastsatte fredningsbestemmelser til følgende:

§ 1. Fredningens formål.

Fredningen har til formål dels at sikre området - herunder tilvækstarealer ved landhævning eller tilskylning - som et åbent strandengs-, strandhede- og græsningsområde, dels at beskytte og opretholde områdets karakteristiske landskab, plante- og dyreliv og kulturhistoriske levn.

§ 2. Arealernes drift m.v.

- a. Jorden må ikke dyrkes eller tilplantes, se dog undtagelserne under b og c.
- b. Fredningen er dog ikke til hinder for dyrkning af privatejede arealer

1) på Langerøn inden for kystlinien ved fredningssagens rejsning i 1973, således som linien er vist på kendelseskortet (dog ikke inden for det på kortet markerede areal I som ændret ved Overfredningsnævnets tillægsafgørelse af 10. april 1984, hvor punkt a er gældende).

2) på Kringelrøn inden for det på kendelseskortet markerede areal II.

Fredningen er heller ikke til hinder for, at det på kortet viste areal af matr.nr. 129 a og 29 c på Hornfiskrøn - så længe arealet er i privat eje - kan dyrkes til græsning med ret til korndyrkning i indtil 3 år i forbindelse med naturlig omlægning.

Den således tilladte dyrkning må udøves under overholdelse af de almindeligt gældende bestemmelser i naturfredningslovens §§ 43 a og 43 b om beskyttelse af heder og strandenge og § 48 om beskyttelse af jordfaste fortidsminder.

- c. Fredningen er ikke til hinder for, at der etableres nødvendige

læhegn på eller ved opdyrkede arealer, eller at de eksisterende plantninger vedligeholdes og fornyes inden for deres nuværende udstrækning som vist på kortet. Den således tilladte plantning må dog kun ske under overholdelse af de almindelige bestemmelser i naturfredningslovens §§ 43 a og 43 b.

- d. På udyrkede arealer må pesticider ikke anvendes. Det er dog tilladt at anvende insektbekæmpende midler i tilfælde af alvorlige insektangreb, som medfører fare for kreaturerne.

Fredningen er ikke til hinder for, at der i begrænset omfang anvendes almindelig natur- eller kunstgødning, såfremt arealernes drift som græsningsarealer gør det påkrævet.

Gødskning må ikke ske i vandhuller, render eller andre lavninger med åbent vand.

- e. Det er forbudt at indsamle æg i det fredede område.

§ 3. Arealernes pleje.

På de udyrkede private arealer har Nordjyllands Amt ret til efter forudgående meddelelse til ejerne og uden udgift for disse at fjerne selvsået opvækst eller foretage anden form for pleje, som er nødvendig til opretholdelse af den i § 1 omhandlede naturtilstand. Skov- og Naturstyrelsen kan give nærmere retningslinier for denne landskabspleje.

§ 4. Terrænændringer.

Ændringer i terrænet eller terrænformerne ved opfyldning eller afgravning er ikke tilladt. Fredningen er dog ikke til hinder for, at Nordjyllands Amt kan befæste og foretage mindre reparationsarbejder på Hornfiskrønvejen. Fredningen er heller ikke til hinder for, at saltkogerierne udforskes videnskabeligt.

Fuglsangsøen og andre vandhuller kan renses og uddybes i det omfang, det er nødvendigt for at skaffe drikkevand til kreaturer og vildt. Oprensede materiale skal fjernes fra det fredede område.

§ 5. Bebyggelse m.v.

Opførelse af bebyggelse, herunder opstilling af skure, boder, master og lignende, samt anbringelse af campingvogne eller telte, er ikke tilladt. Eksisterende lovlig bebyggelse må ikke udvides, men normal vedligeholdelse kan finde sted.

Fredningen er ikke til hinder for opstilling af læskure for kreaturer efter Fredningsnævnets forudgående godkendelse af placeringen.

§ 6. Offentlighedens adgang.

- a. Gående færdsel er tilladt overalt på det fredede område bortset fra på opdyrkede arealer. I perioden 1. maj til 15. juli (fuglenes yngletid) gælder færdselsretten dog ikke i området vest for Hornfiskrønvejen.

Fra Hornfiskrønvejen til Fuglsangsøen anlægges en primitiv ca. 1,5 m bred fodsti, der som angivet på fredningskortet muliggør en rundgang omkring søen til bl.a. området ved saltkogeriet "Doktorhaven". Stien anlægges og vedligeholdes ved Nordjyllands Amts foranstaltning og for Amtets regning.

- b. Ridende og cyklende færdsel er tilladt ad Hornfiskrønvejen. Ridning er endvidere tilladt øst for vejen ad ruter, som Nordjyllands Amt afmærker i marken på grundlag af drøftelser med Læsø Kommune og de berørte ejere. I tilfælde af nedslidning kan ruterne omlægges ligeledes efter drøftelse mellem amtet, kommunen og ejerne.

Knallertkørsel er forbudt på det fredede område.

- c. Bil- og traktorkørsel samt kørsel med hestevogne er tilladt ad Hornfiskrønvejen og på udyrkede arealer som led i Læsøboernes traditionelle udflugter. Sådanne befordringsmidler må også anvendes i forbindelse med den organiserede turisttrafik, som efter Fredningsnævnets anvisning tillades ad Hornfiskrønvejen.
- d. Hunde må ikke medtages på det fredede område. Jagtberettigede må dog medtage hunde i forbindelse med jagt i det tidsrum, hvor der efter jagtloven må drives jagt på svømme- og dykænder.

§ 7. Særligt om hegnsgennemgange.

De gennemgange i det eksisterende fælleshegn, der er ønskelige for den offentlige færdsel, etableres af Nordjyllands Amt uden udgift for den enkelte lodsejer. Hvis ejerne foretager separat hegning inden for fælleshegnet, skal ejerne etablere nødvendige hegnsgennemgange.

§ 8. Skiltning og afmærkning.

Ved skiltning og lignende kan Nordjyllands Amt på passende steder give oplysninger om området, herunder om forbudet mod indsamling af æg i § 2 og om bestemmelserne i § 6

Nordjyllands Amt kan endvidere - udover afmærkning af rideruter - afmærke den i § 6 omtalte sti til Fuglsangsøen.

Skiltning og lignende må iøvrigt ikke foretages inden for det fredede område.

§ 9. Dispensationer.

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra ovenstående fredningsbestemmelser kan meddeles, når det ansøgte ikke vil komme i strid med fredningslovens formål, jfr. naturfredningslovens § 34.

Ved spørgsmål om afvigelser fra bestemmelser, som har naturvidenskabelig betydning, skal der indhentes en udtalelse fra Naturfredningsrådet, forinden afgørelse træffes.

I spørgsmål om afvigelser, som har betydning for saltkogerierne inden for det fredede område, skal der indhentes en udtalelse fra Skov- og Naturstyrelsen, forinden afgørelse træffes.

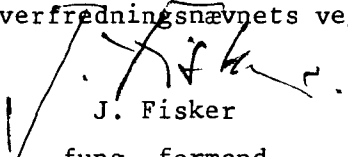
§ 10. Ophævelse af ældre fredninger:

Følgende tidligere fredninger ophæves:

a. Overfredningsnævnets kendelse af 25. april 1980 om fredning af Rønnerne med omliggende holme syd for Læsø.

b. Overfredningsnævnets tillægsafgørelse af 10. april 1984 til Overfredningsnævnets kendelse af 25. april 1980.

På Overfredningsnævnets vegne

J. Fisker

fung. formand

F O R T E G N E L S E

over matrikelnumre, der helt eller delvis er
omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af
20. september 1989 om supplerende fredning af
Rønnerne med omliggende holme syd for Læsø
(sag nr. 2741/88).

Af Byrum By, Byrum:

Matr.nr. 2 a, 5 l, 6 f, 7 a, 9 g, 17 a, 17 b, 29 c, 34 i, 38 a, 38 c,
39 a, 58 l, 59 o, 61 hp, 63, 64 f, 65 a, 84 h, 121 b, 121 g, 122 f,
123 a, 124 a, 125 d, 126 e, 127 o, 128 h, 129 a, 133 e, 134 c, 127 p,
135 f, 137 d, 138 a, 141 g, 142 b, 142 c, 144 l, 144 m, 144 bc, 144 bi,
146 x, 147 f, 149 d, 151 a, 153 a, 155 i, 157 c, 158 a, 159 e, 160 c,
160 e, 161 f, 161 k, 162 c, 163 a, 164 b, 165 f, 169 f, 169 g, 171 b,
172 c, 173 b, 174 c, 175 d, 176 b, 176 e, 177 c, 178 f, 179 d, 179 e,
180 d, 181 q, 182 a, 183 f, 184 e, 185 a, 186 a, 187 e, 188 b, 189 a,
190 a, 191 c, 192 b, 192 c, 193 e, 195 b, 198 c, 201 f, 202 d, 203 b,
203 i, 203 k, 204 c, 204 l, 205 k, 206 b, 207 c, 208 d, 209 e, 210 b,
211 a, 212 a, 213 d, 214 b, 215 b, 229.

Af Vesterø By, Vesterø:

Matr.nr. 12 a, 13 c, 18 f, 23, 27, 138 h, 138 k, 138 i, 139 c, 139 d,
140 e, 140 f, 140 ad, 140 ae, 187 b, 190 n, 190 o, 191 b, 191 c, 192 a,
194 k, 194 m, 196 b, 197 a, 198 a, 199 b, 199 c, 201 b, 201 c, 246.

Overfredningsnævnets afgørelse

af 20. september 1989

om erstatning i anledning af supplerende fredning af Røn-
nerne med omliggende holme syd for Læsø (sag nr. 2741/88).

Fredningsnævnet for Nordjyllands Amts Nordlige Fredningskreds har den 15. august 1988 truffet afgørelse om erstatning i anledning af de samtidig fastsatte fredningsbestemmelser. Fredningsnævnet har tilkendt én af de omfattede private ejere en erstatning på 1.800 kr.

Erstatningen er fastsat efter en takst på 15 kr. pr. lb. m af den sti, der er besluttet oprettet fra Hornfiskrønvejen til og omkring Fuglsangsøen.

Fredningsnævnets erstatningsfastsættelse er påklaget til Overfredningsnævnet af 4 af de 10 ejere, som berøres af den nye sti til Fuglsangsøen, som udlægges i en bredde af $1\frac{1}{2}$ m.

I sagens behandling har deltaget 10 af Overfredningsnævnets medlemmer.

Ved anden afgørelse af dags dato har Overfredningsnævnet tiltrådt Fredningsnævnets afgørelse om fredningen med enkelte ændringer.

Overfredningsnævnet finder, at der på dette grundlag er ydet ydet fuld

erstatning for ethvert tab som følge af den supplerende fredning, når erstatning ydes på grundlag af en takst på 15 kr. pr. lb. m af den nye sti til Fuglsangsøen, som forløber over areal, hvortil er offentlig adgang i medfør af de almindelige bestemmelser i naturfredningslovens § 56. Overfredningsnævnet har anset det for rimeligt, at der tilkendes samtlige ejere, som berøres af stien, erstatning efter ovennævnte takst.

Erstatning tilkendes herefter således, idet der tages hensyn til stedfundne ejerskifter.

Lb.nr. 3 A. John Stoklund Strøm:

140 m á 15 kr. 2.100 kr.

Lb.nr. 3 B. Kent Strøm som ny ejer

90 m á 15 kr. 1.350 kr.

Lb.nr. 18. Læsø Strandjagtforening v/Ivar Nielsen:

105 m á 15 kr. 1.575 kr.

Lb.nr. 19. Carl Richard Vanderskrog:

180 m á 15 kr. 2.700 kr.

Lb.nr. 20. Københavns Universitet:

200 m á 15 kr. 3.000 kr.

Lb.nr. 21B. Niels Thøgersen som ny ejer:

110 m á 15 kr. 1.650 kr.

Lb.nr. 22. Ingemann Jensen:

35 m á 15 kr. 525 kr.

Lb.nr. 23. Arne Vagner Strøm Pedersen:

215 m á 15 kr. 3.225 kr.

Lb.nr. 35. Svend Aage Jørgensen:

100 m á 15 kr. 1.500 kr.

Lb.nr. 36. Kaj Stoklund Strøm

60 m á 15 kr.

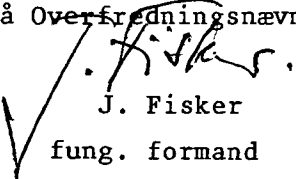
900 kr.

Erstatningsbeløbene forrentes efter naturfredningslovens § 19, stk. 4, 1. punktum, fra den 15. august 1988 (datoen for Fredningsnævnets afgørelse) med en årlig rente, der er 1 % højere end den af Danmarks Nationalbank til enhver tid fastsatte diskonto.

Den samlede fredningserstatning på 18.525 kr. med renter udredes med 75 % af staten og med 25 % af Nordjyllands Amtskommune.

Overfredningsnævnets afgørelse af erstatningsspørgsmålet kan påklages til Taksationskommissionen vedrørende Naturfredning (adresse: Slotsmarken 13, 2970 Hørsholm) af de ejere, der har indbragt Fredningsnævnets afgørelse for Overfredningsnævnet, Miljøministeriet og Nordjyllands Amtsråd. Klagefristen er 4 uger fra den dag, Overfredningsnævnets afgørelse er meddelt den pågældende.

På Overfredningsnævnets vegne

J. Fisker

fung. formand

FREDNINGSNÆVNET>

OPHÆVET

Fredningsnævnet for Nordjyllands amts nordlige fredningskreds's

2 afgørelser
af 15. august 1988

om fredning af Færøn, Hornfiskrøn, Kringelrøn og Langerøn,
Læsø kommune.

År 1988 den 15. august afsagde fredningsnævnet for Nordjyllands amts nordlige fredningskreds følgende

K E N D E L S E :

Ved overfredningsnævnets kendelse af 25. april 1980 blev Færøn, Hornfiskrøn, Kringelrøn og Langerøn med omliggende holme syd for Læsø undergivet fredning.

Formålet med fredning var at bevare området som strandenge og hede- og græsningsarealer uden kulturpåvirkning samt at sikre områdets landskabelige, naturvidenskabelige og kulturhistoriske værdier og særpræg.

- Ved overfredningsnævnets tillægsafgørelse af 10. april 1984 blev der truffet nærmere bestemmelse om dyrkning af arealer på Langerøn.

Nordjyllands amt har nu ved skrivelse af 4. juni 1987 fremsat begæring om rejsning af supplerende fredningssag for Rønnerne på Læsø for at bestemmelserne om offentlighedens adgang og om begrænsning i færdselsretten kan blive ændret.

Til støtte for begæringen er anført, at det har vist sig, at de gældende bestemmelser om offentlighedens adgang og om begrænsning i færdselsretten ikke er tilstrækkelige til at sikre, at området kan udnyttes rekreativt samtidigt med, at de øvrige fredningsmæssige værdier ikke lider overlast.

Gennem årene er antallet af turister, der besøger Rønnerne, steget, og dette sammen med ridningen, der har fået et meget stort omfang, har bevirket, at de biologiske interesser trues, at fuglelivet forstyrres, og at der opstår slidskader i vegetationen.

Af hensyn til offentligheden ønskes anlagt en trampet sti til søen Fuglsang og videre til resterne af et af saltkogerierne på Kringelrøn. Herved vil publikum blive ledet væk fra de vest-

lige og mest sårbare dele af Rønnerne.

Fredningsforslaget har til hensigt at begrænse den rekreative udnyttelse på nogle områder og at give mulighed for en større udnyttelse på andre områder, således at det fredede areals benyttelse kan komme i større harmoni med beskyttelsesinteresserne.

I Nordjyllands amtskommunes planlægningsgrundlag til fredningsplanlægningen er Rønnerne udpeget som et område af "særlig interesse", hvad angår de landskabelige, kulturgeografiske og friluftsmæssige interesser, og som et område af "enestående interesse" i biologisk og undervisningsmæssig henseende.

Området er i Nordjyllands amts regionplan 1985/97 udpeget som regionalt naturområde, og i Ramsarkonventionen og EF-fuglebeskyttelsesdirektivet er området udpeget som fuglebeskyttelsesområde.

Der vil ikke ved fredningsforslaget ske arealmæssig udvidelse af den eksisterende fredning.

Siden overfredningsnævnets afgørelse i 1980 og 1984 er der sket matrikulære ændringer, dels ved sammenlægning dels ved udstykning.

Som følge heraf er følgende matr. nr. udgået:

17, 88 d, 157 b, 196 l, 197 f, 199 d og 199 g Byrum by, Byrum.

I stedet er tilkommet følgende matr. nr.:

17 a, 17 b og 38 c Byrum by, Byrum.

Endelig er den tidligere umatrikulerede "fælles lergrav" og "fælles lod" blevet matrikuleret som 246 Vesterø by, Vesterø, og 229 Byrum by, Byrum.

Fredningsnævnet har holdt møde med lodsejere, Læsø kommune og andre i fredningen interesserede.

Fredningsnævnet finder, at Rønnerne med omliggende holme er af en sådan egenart, at området bør bevares i dets nuværende tilstand, og området vil i medfør af naturfredningslovens § 1 fortsat være at undergive fredning.

Fredningsnævnet finder, at de hidtil for det fredede område gældende fredningsbestemmelser om offentlighedens adgang og om færdselsrettens begrænsning bør ændres således, at der kan blive bedre muligheder for at beskytte de fredningsmæssige værdier mod at lide overlast og for at udnytte området bedre rekreativt.

For fredningen vil herefter gælde de neden for anførte bestemmelser.

Kendelsen vil være at tinglyse på de neden for nævnte matr. nre. med prioritet forud for pantegæld, private byrder og servitutter.

Samtidig vil overfredningsnævnets kendelser af 25. april 1980 og 10. april 1984 være at aflyse.

Thi bestemmes:

Det på vedhæftede kort viste område af Færøn, Hornfiskrøn, Kringelrøn og Langerøn med omliggende holme omfattedende følgende matr. nre.:

2 a, 5 l, 6 f, 7 a, 9 g, 17 a, 17 b, 29 c, 34 i, 38 a, 38 c,
39 a, 58 l, 59 o, 61 hp, 63, 64 f, 65 a, 84 h, 121 b, 121 g, 122 f,
123 a, 124 a, 125 d, 126 e, 127 o, 128 h, 129 a, 133 e, 134 c,
127 p, 135 f, 137 d, 138 a, 141 g, 142 b, 142 c, 144 l, 144 m,
144 bc, 144 bi, 146 x, 147 f, 149 d, 151 a, 153 a, 155 i, 157 c,
158 a, 159 e, 160 c, 160 e, 161 f, 161 k, 162 c, 163 a, 164 b,
165 f, 169 f, 169 g, 171 b, 172 c, 173 b, 174 c, 175 d, 176 b,
176 e, 177 c, 178 f, 179 d, 179 e, 180 d, 181 q, 182 a, 183 f,
184 e, 185 a, 186 a, 187 e, 188 b, 189 a, 190 a, 191 c, 192 b,
192 c, 193 e, 195 b, 198 c, 201 f, 202 d, 203 b, 203 i, 203 k,
204 c, 204 l, 205 k, 206 b, 207 c, 208 d, 209 e, 210 b, 211 a,
212 a, 213 d, 214 b, 215 b, 229 alle Byrum by, Byrum.

12 a, 13 c, 18 f, 23, 27, 138 h, 138 k, 138 i, 139 c, 139 d,
140 e, 140 f, 140 ae, 140 ad, 187 b, 190 n, 190 o, 191 b, 191 c,
192 a, 194 k, 194 m, 196 b, 197 a, 198 a, 199 b, 199 c, 201 b,
201 c, 246 alle Vesterø by, Vesterø.

vil være fortsat at undergive fredning.

Tilvækstarealer, der fremkommer som følge af landhævning eller tilskylning, er også omfattet af fredningen.

For fredningen gælder følgende bestemmelser:

§ 1. Fredningens formål:

Fredningen har til formål, dels at sikre området - herunder tilvækstarealer ved landhævning eller tilskylning - som et åbent strandengs-, strandhede- og græsningsområde, dels at beskytte og opretholde områdets karakteristiske landskab, plante- og dyreliv og kulturhistorisk levn.

§ 2. Arealernes drift m.v.

- a. Jorden må ikke dyrkes eller tilplantes, jfr. dog undtagelserne under b og c.
- b. På Langerøn må privatejede jorder dyrkes, bortset fra de arealer, der på kendelseskortet er markeret som "areal I".

På Kringelrøn må de privatejede arealer, der er beliggende inden for det på kendelseskortet markerede område "areal II" dyrkes.

Fredningen er heller ikke til hinder for, at det på kendelseskortet viste areal af matr. nr. 129 a og 29 c på Hornfiskrøn - så længe arealet er i privat eje - kan dyrkes til græsning med ret til korndyrkning i indtil 3 år i forbindelse med naturlig omlægning.

Den således tilladte dyrkning må udøves under overholdelse af de almindeligt gældende bestemmelser i naturfredningslovens §§ 43 a og 43 b om beskyttelse af heder og strandenge og § 48 om beskyttelse af jordfaste fortidsminder.

- c. Fredningen er ikke til hinder for, at der etableres nødvendige læhegn på eller ved opdyrkede arealer, eller at de eksisterende plantninger vedligeholdes og fornyes inden for deres nuværende udstrækning som vist på kendelseskortet. Den således tilladte plantning må dog kun ske under overholdelse af de almindelige gældende bestemmelser i naturfredningslovens §§ 43 a og 43 b.
- d. På udyrkede arealer må brug af pesticider ikke finde sted. Det er dog tilladt at anvende insektbekæmpende midler i tilfælde af alvorlige insektangreb, som medfører fare for kreaturerne.

Fredningen er ikke til hinder for, at der i begrænset omfang anvendes almindelig natur- eller kunstgødning, såfremt arealernes drift som græsningsarealer gør det påkrævet.

Gødskning må ikke ske i vandhuller, render eller andre lavninger med åbent vand.

e. Det er forbudt at indsamle æg i det fredede område.

§ 3. Arealernes pleje.

På de udyrkede arealer har fredningsmyndighederne ret til efter forudgående meddelelse til ejerne og uden udgift for disse - at fjerne selvsået opværkst eller foretage anden form for pleje, som er nødvendig til opretholdelse af den i § 1 omhandlede naturtilstand. Skov- og Naturstyrelsen kan give nærmere retningslinier for denne landskabspleje.

§ 4. Terrænændringer.

Ændringer i terrænet eller terrænformerne ved opfyldning eller afgravning er ikke tilladt. Fredningen er ikke til hinder for, at fredningsmyndighederne kan foretage befæstning under hensyn til naturlig gennemstrømning og foretage mindre reparationsarbejder på Hornfiskrønvej, ligesom fredningen heller ikke er til hinder for, at videnskabelig udforskning af saltkogerierne finder sted.

Fuglsangsøen og andre vandhuller kan renses og uddybes i det omfang, det er nødvendigt for at skaffe drikkevand til kreaturer og vildt. Oprenset materiale skal fjernes fra det fredede område.

§ 5. Bebyggelse m.v.

Opførelse af bebyggelse, herunder opstilling af skure, boder, master o. lign., samt anbringelse af campingvogne eller telte er ikke tilladt. Eksisterende lovlig bebyggelse må ikke udvides, men normal vedligeholdelse kan finde sted.

Fredningen er ikke til hinder for opstilling af læskure for kreaturer efter fredningsnævnets forudgående godkendelse af placeringen.

§ 6. Offentlighedens adgang.

Offentligheden har ret til gående færdsel overalt inden for det fredede område, dog ikke på opdyrkede arealer. I perioden 1. maj til 15. juli (fuglenes yngletid) gælder færdselsretten for offentligheden dog ikke i området vest for Hornfiskrøn^{vej} fra Byrum til Hornfiskrøn.

Særligt kan fredningsmyndighederne etablere en sti (som vist på kendelseskortet) til Fuglsangsøen og til resterne af et af saltkogerierne.

Endvidere er fredningen ikke til hinder for, at færdsel på cykel ad Hornfiskrønvejen kan finde sted.

De gennemgange i det eksisterende fælleshegn, der er ønskelige for den offentlige færdsel, etableres af det offentlige uden udgift for den enkelte lodsejer. Hvis ejerne foretager separat hegning inden for fælleshegnet, skal ejerne etablere nødvendige hegnsgennemgange.

Organiseret turisttrafik med traktor og/eller hestevogn må kun finde sted ad Hornfiskrønvejen, mellem parkeringspladsen på parcel af matr. nr. 7 a Byrum by, Byrum og Kreaturhuset på Hornfiskrøns vestlige del. Den organiserede turistkørsel må kun finde sted med fredningsmyndighedens tilladelse og anvisning.

§ 7.

Begrænsning i færdselsretten.

Der må ikke finde ridning sted vest for Hornfiskrønvejen. Ridningen må kun finde sted på afmærkede ruter, som fastlægges i samråd med de implicerede lodsejere, kommunalbestyrelsen og fredningsmyndighederne.

Hunde må ikke medtages inden for det fredede område. Dog må jagtberettigede medtage hunde i forbindelse med jagt i det tidsrum, hvor jagt efter jagtloven må drives på svømme- og dykænder.

Knallertkørsel må ikke finde sted inden for det fredede område, jfr. nedenfor.

Bil- og traktorkørsel inden for det fredede område er kun tilladt i tilslutning til den landbrugsmæssige udnyttelse eller naturpleje samt i forbindelse med Læsø-boernes traditionelle udflugter. I samme forbindelse må Læsø-boerne tilse deres landbrugsarealer til hest og på knallert.

§ 8.

Skiltning og afmærkning.

Fredningsmyndighederne kan foretage skiltning om bestemmelserne i §§ 6 og 7 og om forbudet mod indsamling af æg.

Fredningsmyndighederne kan passende steder foretage skiltning og lignende med oplysning om området.

Tilsvarende kan fredningsmyndighederne afmærke den i § 6 omtalte sti.

Skiltning og lignende iøvrigt må ikke foretages inden for det fredede område.

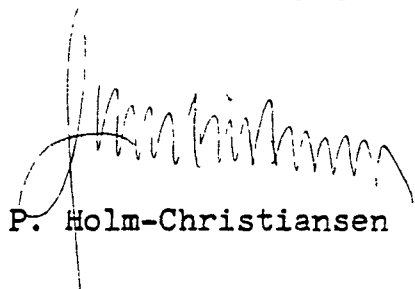
§ 9. Dispensationer.

En dispensation fra ovenstående fredningsbestemmelser kan meddeles, når det ansøgte ikke vil komme i strid med fredningens formål, jfr. naturfredningslovens § 34.

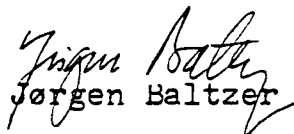
Ved spørgsmål om afvigelser fra bestemmelser, som har naturvidenskabelig betydning, skal der indhentes en udtalelse fra Naturfredningsrådet, forinden afgørelse træffes.

Ved spørgsmålet om afvigelser, som har betydning for saltkogerierne inden for det fredede område, skal der indhentes en udtalelse fra Skov- og Naturstyrelsen, forinden afgørelse træffes.

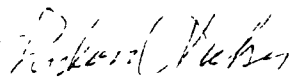
Kendelsen kan af de berørte ejere og eventuelle brugere samt forskellige myndigheder påklages til overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm inden 4 uger fra den dag kendelsen er meddelt den pågældende.

P. Holm-Christiansen

Jørgen Baltzer

Anton Nielsen

Ved overfredningsnævnets kendelse af 25. april 1980 blev Færøn, Hornfiskrøn, Kringelrøn og Langerøn med omliggende holme syd for Læsø undergivet fredning.

Fredningsnævnet for Nordjyllands amts nordlige fredningskreds har nu ved kendelse af 15. august 1988 truffet bestemmelse om ændringer af bestemmelserne i overfredningsnævnets kendelse om offentlighedens adgang og om begrænsninger i færdselsretten.

Fredningsnævnet har i sin kendelse tilladt, at der anlægges en sti til Fuglsangsøen og til et af saltkogerierne.

Svend Aage Jørgensen, der er ejer af matr. nr. 153 a, Byrum by, Byrum, hvorpå en del af stien skal anlægges, har påstået sig tilkendt en erstatning på 2000,- kr.

Efter en opmåling, foretaget af Nordjyllands amt, Landskabskontoret, vil stien på matr. nr. 153 a få en længde på 120 m.

Fredningsnævnet finder, at der for den gene, stien vil medføre, vil være at tilkende Svend Aage Jørgensen en erstatning på 15,00 kr. pr. m sti, eller 1800,- kr.

Erstatningen vil være at forrente som neden for anført.

Fredningsnævnets bestemmelse om stianlæg findes ikke at forringe panthavernes sikkerhed i ejendommen, og ingen del af erstatningen vil være at udbetale til panthaverne.

Der er ikke fremsat erstatning fra andre lodsejere.

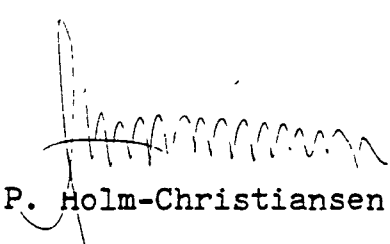
Thi bestemmes:

Der tillægges Svend Aage Jørgensen, Kokvadgårdvej 1, 9940 Byrum en erstatning på 1800,- kr.

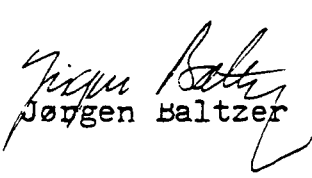
Erstatningen forrentes fra kendelsens afsigelse til betalingsdagen med en årlig rente, der er 1% højere end den af Nationalbanken fastsatte diskonto, der er gældende på tidspunktet for kendelsens afsigelse.

Af erstatningen udredes $\frac{3}{4}$ af statskassen og $\frac{1}{4}$ af Nordjyllands amt.

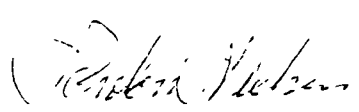
Kendelsen kan af de berørte ejere og eventuelle brugere samt af forskellige myndigheder påklages til overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm inden 4 uger fra den dag, kendelsen er meddelt den pågældende.

P. Holm-Christiansen

Jørgen Baltzer

Anton Nielsen

OVERFREDNINGSNÆVNET>

OPHÆVET

År 1980, den 25. april, afsagde overfredningsnævnet følgende

k e n d e l s e

i sag nr. 2304/76 om fredning af Rønnerne med omliggende holme syd for Læsø.

Fredningsnævnet for Nordjyllands amts nordlige fredningskreds afsagde den 19. marts 1976 kendelse om fredning af Rønnerne (Færøn, Langerøn, Kringelrøn og Hornfiskrøn) med omliggende holme syd for Læsø. Fredningssagen er rejst af Læsø kommunalbestyrelse og det daværende fredningsplanudvalg for Nordjyllands amt i forening.

Fredningen omfatter ialt ca. 1.741 ha, hvoraf ca. 255 ha udgøres af arealer under daglig højvande. Det fredede område omfatter 141 matrikelnumre helt eller delvis og et umatrikuleret areal (fælles lergrav). 116 matrikelnumre og det umatrikulerede areal på ialt ca. 1.391 ha ejes af 63 forskellige private ejere, medens de øvrige matrikelnumre ejes af staten (22 matrikelnumre, ca. 305 ha), Københavns Universitet (ca. 13 ha) og Læsø kommune (ca. 16 ha) samt for et enkelt vedkommen- de (ca. 14 ha) af staten og en privatperson i fællesskab. Den samlede erstatning ifølge kendelsen udgør 1.037.889 kr. til de private ejere, idet der ikke er tilkendt erstatning for fredningen af arealerne i offentligt eje og det umatrikulerede areal.

Fredningsnævnets kendelse er forelagt overfredningsnævnet til efterprøvelse efter § 25 i den dagældende naturfredningslov. Kendelsen er tillige indbragt for overfredningsnævnet af 25 private ejere (vedrørende 49 matrikelnumre), hvoraf de 21 ejere er repræsenteret af De samvirkende danske Landboforeninger, samt af Nordjyllands amtsråd og Læsø kommunalbestyrelse.

De ankende private ejere har påstået fredningsbestemmelserne ændret, især således at forbudet mod opdyrkning ophæves eller begrænses til visse arealer, og/eller erstatningsbeløbene forhøjet. Enkelte private ejere har påstået fredningen helt ophævet. Amtsrådet har udtalt sig imod kendelsens tilladelse til bibeholdelse af nogle bebyggelser og henstillet, at det pålægges staten at udrede 90 % af den samlede fredningserstatning. Kommunalbestyrelsen har påstået fredningsbestemmelserne ændret, så at dyrkbare arealer (Langerøn og den østlige del af Kringelrøn) tillades opdyrket.

For overfredningsnævnet har fredningsstyrelsen, naturfredningsrådet, Danmarks Naturfredningsforening og Dansk Ornithologisk Forening anbefalet fredningen opretholdt i det væsentlige som bestemt af fredningsnævnet.

I sagens behandling har deltaget 10 medlemmer af overfredningsnævnet.

Efter besigtigelse af området og møde med parter og interesserede har overfredningsnævnet enstemmigt besluttet at tiltræde fredningen med en del ændringer af fredningsbestemmelserne og med en nedsættelse af erstatningsbeløbene, således som der er gjort nærmere rede for i den udsendte oversigt af 23. januar 1978 over overfredningsnævnets beslutninger i sagen.

Fredningens geografiske udstrækning.

Den i fredningsnævnets kendelse foretagne afgrænsning af det fredede område tiltrædes med den tilføjelse, at tilvækstarealer, der fremkommer ved landhævning eller tilskylning, også er omfattet af fredningen.

Fredningens afgrænsning mod nord er som vist på kortet, der hører til overfredningsnævnets kendelse.

Fredningens indhold.

Med tilslutning fra de pågældende ejere har overfredningsnævnet ved delkendelser af 21. september 1978, 16. februar 1979, 8. marts 1979, 16. november 1979 og 27. november 1979 bestemt afståelse til staten af matr.nr. 5 l, 34 a, 61 (delvis), 128 a, 144 m, 147 a (delvis), 149 a (delvis), 161 k, 164 b, 165 f, 169 g, 181 a (delvis) og 182 a, alle af Byrum By, Byrum, og matr.nr. 13 a, 138 i og 196 b, Vesterø By, Byrum. De således afståede arealer udgør ialt ca. 192 ha.

Efter de ændringer, som overfredningsnævnet har besluttet at foretage, er fredningsbestemmelserne for området følgende:

§ 1. Fredningens formål.

Fredningen har til formål, at området bevares i dets nuværende tilstand, således at arealerne - herunder tilvækstarealer ved landhævning eller tilskylning - kan henligge som strandenge og hede- og græsningsarealer uden kulturpåvirkning. Til opfyldelsen af dette formål skal fredningsbestemmelserne sikre, at områdets landskabelige, naturvidenskabelige og kulturhistoriske værdier og særpræg ikke ødelægges eller ændres gennem en menneskelig indgriben eller en naturlig udvikling i strid med fredningens formål.

§ 2. Arealernes drift m.v.

a. Inden for det fredede område må der således ikke ske hverken dyrkning af jorden eller tilplantning, se dog undtagelserne under punkt b og c.

b. Fredningen er dog ikke til hinder for dyrkning af privatejede arealer

1) på Langerøn inden for kystlinien ved fredningssagens rejsning, således som linien er vist på kendelseskortet (dog ikke inden for det på kortet markerede areal I, hvor punkt a er gældende),

2) inden for det på kendelseskortet markerede areal II på Kringelrøn.

Fredningen er heller ikke til hinder for, at det på kendelseskortet viste areal af matr.nr. 129 a og 29 c på Hornfiskrøn - så længe arealet er i privat eje - kan dyrkes til græsning med ret til korndyrkning i indtil 3 år i forbindelse med naturlig omlægning.

Den således tilladte dyrkning må udøves under overholdelse af de almindeligt gældende bestemmelser i naturfredningslovens § 48 om beskyttelse af jordfaste fortidsminder. Disse bestemmelser forbyder ændring eller beskadigelse af de saltkogerier, som enten er synlige i terrænet eller hvorom der er sket tinglysning.

Spørgsmålet om, hvorvidt areal I på Langerøn må dyrkes, tages op til fornyet beslutning senest i 1982 på grundlag af en udbedt redegørelse fra miljøministeriet. Overfredningsnævnet vil da tage stilling til, om der til området er knyttet sådanne kulturhistoriske og videnskabelige værdier, at det fortsat bør friholdes for dyrkning.

c. Fredningen er ikke til hinder for, at der etableres nødvendige læhegn på eller ved opdyrkede arealer, eller at de eksisterende plantninger vedligeholdes og fornys inden for deres nuværende udstrækning som vist på kendelseskortet.

d. På udyrkede arealer må brug af pesticider ikke finde sted. Det er dog tilladt at anvende insektbekæmpende midler i tilfælde af alvorlige insektangreb, som medfører fare for kreaturerne.

Fredningen er ikke til hinder for, at der i begrænset omfang anvendes almindelig natur- eller kunstgødning, såfremt arealernes drift som græsningsarealer gør det påkrævet.

Gødskning må ikke ske i vandhuller, render eller andre lavninger med åbent vand.

e. Det er forbudt at indsamle æg inden for det fredede område.

§ 3. Arealernes pleje.

På udyrkede arealer har de stedlige fredningsmyndigheder ret til - efter forudgående meddelelse til ejerne og uden udgifter for disse - at fjerne selvsået opvækst eller foretage anden form for pleje, som er nødvendig til opretholdelse af den i § 1 omhandlede naturtilstand. Fredningsstyrelsen kan give nærmere retningslinier for denne landskabspleje.

§ 4. Terrænændringer.

Ændringer i terrænet eller terrænformerne ved opfyldning eller afgravning er ikke tilladt. Fredningen er dog ikke til hinder for, at videnskabelig udforskning af saltkogerierne finder sted.

Fuglsangsøen og andre vandhuller kan renses og uddybes i det omfang, det er nødvendigt for at skaffe drikkevand

til kreaturer og vildt. Oprensset materiale skal fjernes fra det fredede område.

§ 5. Bebyggelse m.v.

Opførelse af bebyggelse, herunder opstilling af skure, boder, master o. lign., samt anbringelse af campingvogne eller telte er ikke tilladt. Eksisterende lovlig bebyggelse må ikke udvides, men normal vedligeholdelse kan finde sted.

Fredningen er dog ikke til hinder for opstilling af læskure for kreaturer efter fredningsnævnets forudgående godkendelse af placeringen.

§ 6. Offentlighedens adgang.

Offentligheden har ret til gående færdsel overalt inden for det fredede område, dog ikke på opdyrkede arealer. I perioden 1. maj til 15. juli (fuglenes yngletid) gælder færdselsretten for offentligheden dog ikke i området vest for turistvejen fra Byrum til Hornfiskrøn.

De gennemgange i det eksisterende fælleshegn, der er ønskelige for den offentlige færdsel, etableres af det offentlige uden udgift for den enkelte lodsejer. Hvis ejerne foretager separat hegning inden for fælleshegnet, skal ejerne etablere nødvendige hegnsgennemgange.

Den af Læsø Turistforening organiserede turisttrafik med traktor og/eller hestevogn til og fra Hornfiskrøn kan fortsat finde sted og også i perioden fra 1. maj til 15. juli, men må kun foregå ad den nævnte turistvej.

§ 7. Begrænsninger i færdselsretten.

Der må ikke finde ridning sted på arealet vest for turistvejen i perioden fra 1. maj til 15. juli.

Løsgående hunde må ikke medtages inden for det fredede område. Dog må jagtberettigede i perioden fra 16. august til 29. februar medtage hunde i forbindelse med jagt.

§ 8. Skiltning.

Fredningsmyndighederne kan foretage skiltning om bestemmelserne i §§ 6 og 7 og om forbudet mod indsamling af

æg.

Fredningsmyndighederne kan passende steder foretage skiltning o. lign. med oplysning om området.

Skiltning o. lign. i øvrigt må ikke foretages inden for det fredede område.

§ 9. Dispensationer.

En dispensation fra ovenstående fredningsbestemmelser kan meddeles, når det ansøgte ikke vil komme i strid med fredningens formål, jfr. naturfredningslovens § 34.

Ved spørgsmål om afvigelser fra bestemmelser, som har naturvidenskabelig betydning, skal der indhentes en udtalelse fra naturfredningsrådet, forinden afgørelse træffes.

Ved spørgsmål om afvigelser, som har betydning for saltkogerierne inden for det fredede område, skal der indhentes en udtalelse fra fredningsstyrelsen, forinden afgørelse træffes.

Erstatningsspørgsmålene er afgjort dels ved overfredningsnævnets stadfæstelse af, at der ikke er tilkendt staten, Københavns Universitet og Læsø kommune erstatning, og at der ikke er tilkendt erstatning for fredningen af det umatrikulerede areal (fælles lergrav) under fredningen, dels ved 9 ejeres accept af overfredningsnævnets erstatningstilbud og dels ved kendelser afsagt af taksationskommissionen vedrørende naturfredning den 15. september 1978 og den 25. juni 1979.

Den samlede fredningserstatning udgør herefter 720.330 kr. med renter, hvortil kommer tilkendte omkostninger med 6.500 kr. Af erstatningsbeløbet udgør 278.000 kr. med renter erstatning for arealafståelser. Samtlige erstatningsbeløb er udbetalt eller deponeret med undtagelse af 46.320 kr. vedrørende arealafståelser, idet udbetalingen afventer udstykning og tinglysning af de pågældende delkendelser som endelig adkomst for staten til de pågældende arealer.

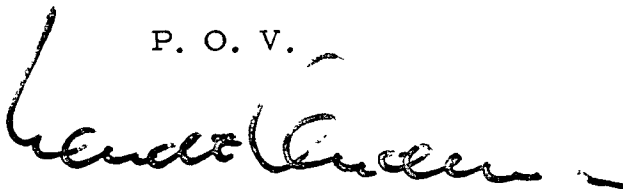
De samlede erstatningsbeløb med renter og omkostninger udredes af staten med 90 % og af Nordjyllands amtskommune med 10 %.

H e r e f t e r b e s t e m m e s :

Den af fredningsnævnet for Nordjyllands amts nordlige fred-

ningskreds den 19. marts 1976 afsagte kendelse afløses af overfredningsnævnets delkendelser af 21. september 1978, 16. februar 1979, 8. marts 1979, 16. november 1979 og 27. november 1979 og nærværende kendelse, således at ovenstående fredningsbestemmelser er gældende for det på kendelseskortet viste område med tilvækstarealer, der fremkommer ved landhævning eller tilskylning.

P. O. V.

Bendt Andersen
overfredningsnævnets formand

OVERFREDNINGSNÆVNET>

10/4-1984

OPHÆVET

Overfredningsnævnets tillægsafgørelse

af 10. april 1984

til kendelse af 25. april 1980 om fredning af Rønnerne
med omliggende holme syd for Læsø (sag nr. 2304/76-1/83).

Af § 2 i overfredningsnævnets ovennævnte kendelse fremgår, at fredningens forbud mod dyrkning af jorden også gælder for det ca. 67 ha store areal af Langerøn, som på fredningskortet er betegnet som areal I, men at overfredningsnævnet vil tage spørgsmålet om, hvorvidt dette areal må dyrkes, op til fornyet beslutning senest i 1982 på grundlag af en udbedt redegørelse fra miljøministeriet. Det udtales i § 2, at overfredningsnævnet da vil tage stilling til, om der til området er knyttet sådanne kulturhistoriske og videnskabelige værdier, at det fortsat bør friholdes for dyrkning.

Efter at overfredningsnævnet den 23 januar 1978 havde udsendt en oversigt over de trufne beslutninger i fredningssagen og samtidig havde anmodet miljøministeriet, fredningsstyrelsen, om at fremkomme med en redegørelse for de kulturhistoriske og videnskabelige værdier, der er knyttet til areal I af Langerøn, har overfredningsnævnet modtaget udtalelser fra fredningsstyrelsen af henholdsvis 19. maj 1983, 27. juni 1983 og 17. januar 1984. Fredningsstyrelsen har i disse udtalelser fastholdt, at areal I fortsat bør være undergivet forbud mod dyrkning, så der opnås en bedre beskyttelse af de betydningsfulde arkæologiske levn - ruiner af saltkogerier - som kun findes på Læsø, og hvoraf der inden for areal I findes en type, som ikke eksisterer andre steder.

Ejeren af størstedelen af areal I, Kjeld Strøm Pedersen, har ønsket dyrkningsforbudet ophævet og har bl.a. anført, at fredningsstyrelsens udtalelser ikke indeholder noget nyt i forhold til de oplysninger, der forelå før overfredningsnævnets beslutninger af 23. januar 1978. Ejeren har understreget vigtigheden af, at der bevares så mange landbrugsbedrifter på Læsø som muligt. Ejeren har iøvrigt kritiseret, at overfredningsnævnet ikke har opfyldt sit tilsagn om at træffe en ny afgørelse i sagen inden udgangen af 1982.

I sagens behandling har deltaget 10 af overfredningsnævnets medlemmer.

Overfredningsnævnet skal enstemmigt udtale:

Det beklages, at overfredningsnævnet ikke har påset, at den bedste udtalelse fra fredningsstyrelsen fremkom så betids, at spørgsmålet kunne være afgjort inden udgangen af 1982.

På det nu foreliggende grundlag findes dyrkningsforbudet for areal I kun at burde ophæves for den østligst beliggende parcel og for de nordligste og sydligste dele af området, hvor der ikke er saltkogeriruiner, eller hvor de ligger mindre koncentreret. Den således reviderede udstrækning af areal I, hvor hverken dyrkning af jorden eller tilplantning må finde sted, er vist på vedhæftede kort.

Efter den udførte registrering af saltkogeriruinerne i areal I må det antages, at der under overholdelse af naturfredningslovens § 48 om beskyttelse af fortidsminder kunne ske opdyrkning i en vis udstrækning. Der findes derfor at tilkomme de berørte private ejere en erstatning, som under hensyn til ejendomsvurderingerne kan fastsættes til 600 kr. pr. ha.

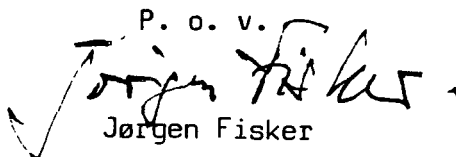
Erstatningerne tilkendes herefter således:

Niels og Anton Frank, Børge Pedersen og Carl Johan Junge til lige deling for 3,26 ha af matr.nr. 84 <u>h</u> , Byrum By, Byrum	2.000 kr.
Kjeld Strøm Pedersen for 23,74 ha af matr.nr. 196 <u>l</u> , 197 <u>f</u> , 199 <u>g</u> , 199 <u>d</u> , 88 <u>d</u> og 201 <u>f</u> , Byrum By, Byrum	14.250 kr.
Brdr. Kurt, Finn og Victor Larsen til lige deling for 1,87 ha af matr.nr. 198 <u>c</u> , Byrum By, Byrum	1.150 kr.

Erstatningsbeløbene forrentes efter omstændighederne fra den 1. januar 1983. Renten er 1% højere end Danmarks Nationalbanks til enhver tid fastsatte diskonto.

Den samlede erstatning på 17.400 kr. med renter udredes med 90 % af staten og med 10 % af Nordjyllands amtsråd.

Overfredningsnævnets afgørelse af erstatningsspørgsmålet kan påklages til Taksationskommissionen vedrørende naturfredning (adresse: Amaliegade 7, 1256 København K.) af ejerne, miljøministeren og Nordjyllands amtsråd. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende.

P. o. v.

Jørgen Fisker
fungerende formand

RØNNERNE PÅ LÆSØ
Fredningskort (Ofn. J.nr. 2304/76-1/83)
Hørende til overfredningsnævnets tillægs-
afgørelse af 10.4.1984 om ændring af græn-
sen for Areal I, jfr. kendelsen af 25.4.
1980.

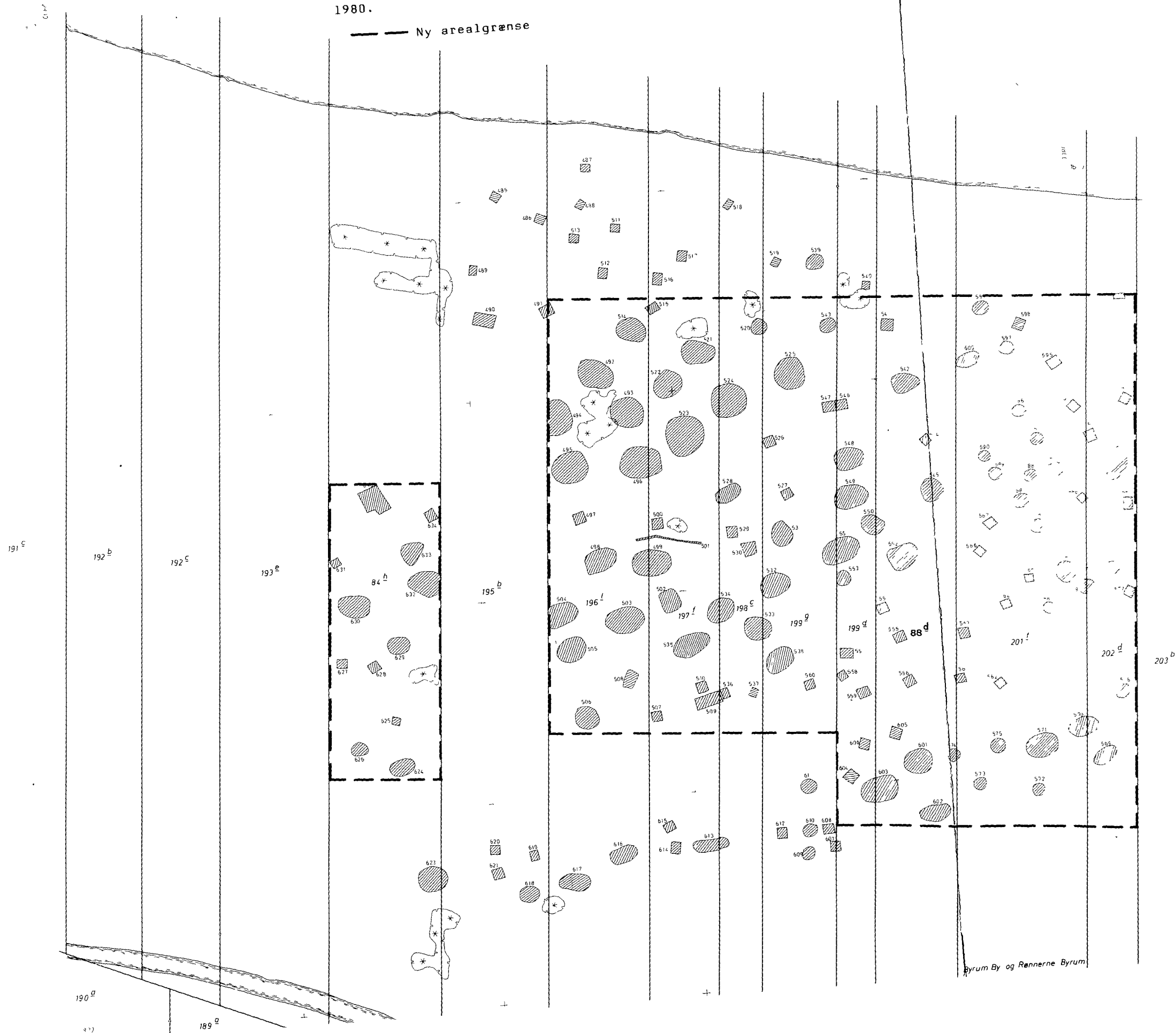
Hørende til overfredningsnævnets tillægs-
afgørelse af 10.4.1984 om ændring af græn-
sen for Areal I, jfr. kendelsen af 25.4.
1980.

— — — Ny arealgrænse

	Rønnerne Løse	Plan 3 Måltørhold: 1 2000
Uttagnet i Supplet i	1978 etter kuttetof af 8 - 3 - 1978 etter kuttetof af	LLO i nr 1978/724-295 LLO i nr
LANDSSEKTERENS LUTROTTOFORMÅLING A/S		

Mål forhold 1:4000

Koordinatorer e okkl system

FREDNINGSNÆVNET>

AFLØST AF

OFN K AF 25/4 1980

19/3-76

År 1976 den 19. marts afsagde fredningsnævnet for Nordjyllands amts nordlige fredningskreds i sagen

Fs. 4657/73:

Fredning af Rønnerne med omliggende holme

syd for Læsø, Læsø kommune, Nordjyllands amt,

sålydende

K e n d e l s e :

Ved skrivelse af 30. oktober 1973 har Læsø kommunalbestyrelse og fredningsplanudvalget for Nordjyllands amt begæret fredningssag rejst for Rønnerne med omliggende holme syd for Læsø, Læsø kommune, Nordjyllands amt.

Arealets grænse mod syd, øst og vest dannes af havet, og nordgrænsen er dannet af floden, der forløber langs nordgrænsen af Færø, Kringelrøn og Langerøn. Efter at der havde været afholdt et møde med lodsejerne, blev nordgrænsen ændret til fælleshegnet, der står i matrikelskellet.

Fredningspåstanden går i alt væsentligt ud på, at den nuværende tilstand skal bevares, således at arealerne fortsat hovedsagligt skal henligge som vedvarende græsningsareal.

Til støtte for fredningspåstanden er anført, at området syd for Byrum by, der benævnes Rønnerne og Hornfiskrøn gennem tiderne har været et yndet udflugtssted for kommunens beboere og for turister fra hele Danmark, idet der om sommeren har været arrangeret faste køreture til Hornfiskrøn.

I de senere år har der været interesse for opkøb af jorden i dette område, hvilket jo i nogle tilfælde har kunnet lade sig gøre, idet ejerforholdet er flyttet fra den ene landbrugsejendom til den anden, således at der ikke har været mulighed for at modsætte sig en sådan udskiftning.

Samtidig med ejerskiftet fremkommer der også en mere kontant bevarelse af ejendomsretten gennem indhegning og skiltning med teksten "Privat grund".

Det er oplyst, at omhandlede areal i regionplanskiten fra 1966 for

daværende Hjørring, Aalborg og Thisted amter er udpeget som et væsentligt interesseområde for fredning. Det samme er tilfældet i naturfredningskommissionsbetænkningen fra 1967, samt i den af fredningsplanudvalget for daværende Hjørring og Thisted amter udarbejdede i 1963 godkendte fredningsplan for Læsø kommune. Endelig er området i henhold til det af Statens naturfrednings- og landskabskonsulent i samarbejde med fredningsplanudvalgene udarbejdede og af ministeren godkendte landskabsboniteringskort over Danmark beliggende inden for fredningsinteresseområde I.

Naturfredningsrådet har til støtte for en fredning anført, at Rønnerne i lang tid har været bekendt for sit landskabelige særpræg og det meget rige fugleliv. "Rønnerne og det tilstødende farvand syd for Læsø er dels et vigtigt rast-område for ænder og gæs, dels ynglested for en række interessante måge- og vadefugle, såsom Sandterne, Splitterne, Stenvender og Brushane. Især de nordvestlige Rønner, Færø og Kringelrøn er meget værdifulde i ornithologisk henseende. Området er tilholdssted for nogle hundrede spættede sæler.

Rønnernes insektliv er enestående i landet. De vidtstrakte dels åbne og dels vegetationsklædte flader, rummer særprægede samfund af både tæger og biller, og i brakvandspytterne lever f. eks. billearter, som er meget sjældne andetsteds i Danmark.

Der knytter sig store forskningsmæssige interesser af geografisk - kystmorfologisk art til landdannelsen og dynamikken på de store flak langs Læsøs sydkyst.

Der er dels tale om rimme- og strandvoldssystemers vækst på nordsiden af Læsø, der har givet de nødvendige læbetingelser, og samtidig har det i disse dele af stenalderhavet fundet en storstilet sandaflejringssted. Dette er baggrunden for, at der således her findes ekstra gode muligheder for studier af tillanding på en hævningskyst af sen alder, beskyttet mod bølgeaktivitet.

Der knytter sig også botaniske interesser til området, og gennem en fredning skulle det kunne sikres, at plantevæksten bevares i den ønskede tilstand gennem græsning og evt. rydning af opvækst og lignende".

Statens naturfrednings- og landskabskonsulent har i en skrivelse af 6. maj 1975 anført: "Allerede de første landskabsanalyser, der udførtes her i landet i midten af 60'erne viste, at Rønnerne indeholdt en hel enestående koncentration af naturvidenskabelige kulturhistoriske og rekreative interesser. Hertil kom, at der var tale om et enestående landskabsbillede.

Med hensyn til de naturvidenskabelige interesser kan man herfra ganske henholde sig til naturfredningsrådets skrivelse af 25/10 - 73. Det skal blot her fremhæves, at der knytter sig meget store geologiske og geografiske interesser til landskabsdannelsen og dynamikken i de store flak langs Læsøs sydkyst, at arealerne som århundrede gamle græsningsarealer udfra botanisk og entomologiske synspunkter er af international betydning og med på den danske liste over vigtige fuglebeskyttelsesområder".

Rigsantikvaren har anført, at fredningsbestræbelserne ligger helt på linie med hans ønsker om at sikre de mange ruiner efter saltudvindingsanlæg, som ligger spredt over de arealer, der skønnes fredet. Saltudvindingen på Læsø repræsenterer et meget vigtigt kapitel i øens historie. Den fandt i større stil sted fra ca. 1100 til begyndelsen af 1700 tallet. og viser, hvorledes Læsø-boerne ved at udnytte øens specielle beliggenhed og natur formåede at skaffe sig underhold igennem økonomiske trange tider. Saltkogeriernes ruiner, der fremtræder som græsklædte gruber og som hyttetomter markeret ved lave græsklædte til dels stenfyldte jordvolde, er meget sårbare overfor mekanisk påvirkning.

Fredningsnævnet har foretaget en besigtigelse og har forhandlet med ejerne af arealerne.

Læsø kommunalbestyrelse har den 22. oktober 1975 til fredningsnævnet fremsendt en anmodning fra ejerne om, at Langerøn og den østlige del af Kringelrøn frem til en linie nord-syd ved østenden af Fuglsangsøen udgår af fredningsforslaget, da jorden i det pågældende område er dyrkbart.

Miljøministeriet, fredningsstyrelsen har protesteret mod en sådan ændring, da de talrigeste og bedst bevarede ruiner af den middelalderlige saltkogning findes inden for det nævnte område.

Nævnets medlemmer finder efter det til støtte for påstanden anførte og efter foretagen besigtigelse, at betingelserne i naturfredningslovens § I for fredning er til stede.

Et af fredningsnævnets medlemmer finder, at den østlige ende af Kringelrøn bør friholdes for fredning, da jorden er dyrkbar.

To af medlemmerne finder det af stor kulturhistorisk værdi, at saltudvindingsanlæggene på såvel Langerøn som på Kringelrøn bevares for efterslægten, og disse to medlemmer kan derfor ikke tage det fremsatte forslag om begrænsning af området for fredning til følge.

I overensstemmelse med flertallets afgørelse omfatter de områder, der herefter vil være at undergive fredning og som vist på vedhæftede kort helt eller delvis følgende matr. nr.:

121 b, 121 g, 210 b, 144 l, 122 f, 127 o, 127 p, 125 d, 126 e, 141 g, 58 l, 123 a, 124 a, 128 a, 129 a, 34 a, 29 a, 6 f, 133 a, 169 g, 134 a, 135 a, 137 a, 171 b, 172 c, 138 a, 5 l, 144 m, 173 b, 144 bc, 144 bi, 59 a, 149 a, 175 d, 7 a, 151 a, 153 a, 39 a, 155 b, 213 d, 17, 174 c, 38 a, 157 b, 157 c, 158 a, 177 c, 178 f, 179 d, 159 a, 160 e, 160 c, 195 b, 161 f, 161 k, 162 a, 181 a, 182 a, 192 b, 192 c, 193 e, 183 f, 184 a, 185 a, 191 c, 179 e, 186 a, 187 a, 188 b, 188 c, 198 c, 190 a, 199 d, 189 a, 203 b, 165 f, 61, 63, 168 a, 9 a, 169 f, 64 f, 147 a, 146 x, 142 c, 163 a, 196 l, 197 f, 164 b, 180 d, 209 e, 214 b, 2 a.

212 a, 211 a, 215 b, 176 b, 84 h, 199 a, 200 a, 201 a, 202 a, 203 i,
203 k, 204 c, 204 l, 205 k, 206 b, 207 c, 208 a, 142 b, Byrum by og
Rønnerne.

138 h, 138 i, 138 k, 139 c, 139 d, 140 f, 199 b, 199 c, 140 ae, 140 ad,
27, 140 e, 187 b, 200 a, 201 b, 201 c, 18 a, 191 b, 196 b, 197 a, 198 a,
191 c, 192 a, 194 k, 194 m, 13 a, 190 n, 190 o, 12 a, Vesterø by og sogn
samt det umatrikulerede areal betegnet som fælles lergrav.

Det fredede område udgør 1496,23 ha.

Der vil være at pålægge det fredede område en sålydende servitut:

1. Den nuværende tilstand skal bevares, således at arealerne fortsat
hovedsagligt henligger som hede og vedvarende græsningsarealer. Opdyr-
kede arealer skal fortsat kunne tillades dyrket. Brug af kemikalier
på udyrkede arealer er ikke tilladt.

For Kringelrøn gælder specielt:

Opdyrkning skal ophøre f. s. v. angår dele af matr. nr. 7 a, 17,
38 a, 39 a, 151 a, 153 a, 155 b, 157 b, 157 c, 158 a, 159 a, 160 c,
160 e, 161 f, 161 k, 162 a, 164 b, 180 d, 181 a, 182 a, 184 a,
185 a, 187 a, 186 a, 188 b, 188 c, 190 a, 209 e, 210 b, 211 a, 212 a,
213 d, 214 b, 215 b, 183 f, jfr. det på vedlagte kort som areal II
indrammede område, således at de opdyrkede arealer igen kommer til
at ligge i græs.

For Langerøn gælder specielt:

Dele af matr. nr. 84 h, 195 b, 196 l, 197 f, 198 c, 199 a, 199 d,
200 a, 201 a, 202 a, 203 b, jfr. det på vedlagte kort som areal I
indrammede område skal henligge som permanent hede og græsningsareal,
og unddrages fremtidig opdyrkning. Uden for dette område kan opdyrk-
ning på Langerøn fortsat finde sted.

Fællesgræsning på Færøn, Kringelrøn og Hornfiskrøn skal fortsat

kunne finde sted. Separat hegning inden for fælleshegnet må ikke finde sted. På arealerne må ikke græsse tyre og uvorne kreaturer.

2. Offentlig gående færdsel er tilladt overalt, dog ikke på opdyrkede arealer, ligesom turisttrafikken med traktor og/eller hestevogn fra Byrum til Hornfiskrøn fortsat skal kunne finde sted. Dette gælder dog ikke i fuglenes yngletid fra den 1. maj til den 15. juni. Nødvendig landbrugsmæssig færdsel i forbindelse med arealernes drift kan dog finde sted også i denne periode.
3. Jagtretten kan udøves som hidtil.
4. Yderligere bebyggelse herunder opstilling af skure, læskur for kreaturer, boder og master samt anbringelse af campingvogne eller telte skal ikke være tilladt. Det på matr. nr. 121 g Byrum by og Rønnerne beliggende hus må bibeholdes. Jagtforeningens hytte på matr. nr. 138 a Byrum by og Rønnerne må blive liggende så længe, den bruges af jagtforeningen. Sommerhuset på samme matr. nr. må bibeholdes i den nuværende ejers besiddelse, såfremt zonemyndighedens tilladelse til huset opnås. Fredningen skal ikke være til hinder for en normal vedligeholdelse af husene, hvorimod bygningsudvidelse ikke er tilladt.
5. Det er forbudt at foretage opfyldning eller afgravning af det naturlige jordsmon. Nuværende og fremtidig selvsåning skal kunne fjernes ved det offentliges foranstaltning, og der må ikke ske yderligere tilplantning af arealerne. Eksisterende plantage må vedligeholdes og fornyes i nuværende omfang.
6. De for den offentlige færdsel nødvendige hegnsgennemgange etableres af det offentlige uden udgift for den enkelte lodsejer.
7. Løsgående hunde må ikke medtages på det fredede areal. Dog må jagtberettigede i jagtperioden 16. august til 29. februar i forbindelse med jagt medtage hunde.

8. Fuglsangsøen og andre vandhuller kan renses og uddybes i det omfang, det er fornødent for at skaffe drikkevand til kreaturer og vildt.

Erstatning.

Nævnet har foretaget en indgående besigtigelse af det fredede område og har haft en drøftelse med ejerne. Området er beliggende i landzone, og der er 100 m strandbeskyttelseslinie langs hele kysten.

Ejerne har fremsat krav om erstatning for pålæggelse af fredningsservitut og har henvist til, at en del af jorden kan opdyrkes. Enkelte ejere har anført, at der nogle steder på området kan opføres sommerhuse, og at der på en del af arealet findes stenforekomster, der ved salg vil kunne indbringe et større beløb.

Ejeren af matr. nr. 181 a m.fl., nedennævnte lb. nr. 32 har for formodet driftstab i 1974 og 1975 af 7 ha. påstået sig tilkendt udover fredningserstatning 14.933,- kr.

Det er oplyst, at opdyrkningen af nævnte 7 ha. den 1. december 1972 blev standset af Rigsantikvarens fortidsmindeforvaltning, og at der blev udbetalt ejeren i driftstab for 1973 kr. 6.724,-.

Lb. nr. 59 og 61, Kjeld Strøm Pedersen har for manglende høst på matr. nr. 201 a, 199 a og 199 d påstået sig tilkendt 44.006,- kr. for driftstab for 1975.

Kjeld Strøm Pedersen købte de fornævnte matr. nr. omkring april 1974, og ved skrivelse af 23. juli 1974 fra fredningsnævnet blev en påbegyndt opdyrkning standset. Under et møde fredningsnævnet afholdt den 2. og 3. maj 1974 blev der givet meddelelse om, at der ikke måtte foretages opdyrkning af de af fredningsforslaget omfattede arealer.

Nævnet finder ikke, at der er grundlag for at tillægge erstatning for driftstab, og de fremsatte påstande herom kan ikke tages til følge.

Nævnet finder, at der som erstatning for pålæggelse af frednings-servitutten vil være at tilkende det ud for hver enkelt ejer i nedenstående lodsejerfortegnelse anførte beløb. Ved fastsættelsen af erstatningen er der taget hensyn til, at en del af området er under daglig højvande, at området er beliggende i landzone, og at muligheden for at udnytte stenforekomst må anses for at være ringe.

Fredningsplanudvalget for Nordjyllands amt har meddelt, at staten har købt de i nedenanførte fortegnelse under lb. nr. 1, 11, 17, 20, 27 31, 34, 45, 55, 56, 62, 95, 96, 104 og 105 opførte ejendomme samt matr. nr. 137 a (lb. nr. 12) og Georg Johannes Jensens halvpart af matr. nr. 176 b Byrum by (lb. nr. 57).

Ejer	Matr. nr.	Matri- kulært areal i ha.	Del af matr. nr.	Ma- tri- ku- lært areal, fre- der des i ha.	Fak- tisk areal der des i ha.	Heraf er a- real under dag- lig høj- van- de i ha.	Fak- tisk areal, der fre- des over dag- lig høj- vande i ha.	Heraf areal omfattet af 100 m strand- bygge- linie i ha.	Erstatning.
<u>Byrum by og Rønnerne</u>									
1. Staten	121 b	52,59		52,59	71,00	29,40	41,60	28,50	ingen
2. Gerh.Madsen 9950 Ves- terø havn	121 g	50,99		50,99	54,63	26,78	27,85	11,50	25.065,-
3. Langeskov	210 b	4,97		4,97	4,97	0,00	4,97	0,00	
Finerværk,	144 l	33,12		33,12	33,12	0,12	33,00	2,50	
5550 Lange- skov.	122 f	14,61		14,61	15,00	7,70	7,30	2,40	
	127 o	15,85		15,85	16,85	6,65	10,20	2,45	
	127 p	15,91		15,91	17,00	7,30	9,70	2,75	
	125 d	11,39		11,39	12,10	5,10	7,00	2,40	
	126 e	16,33		16,33	17,35	7,25	10,10	2,50	
	141 g	27,79		27,79	27,79	0,19	27,60	2,25	
	58 l	26,22		26,22	27,20	0,00	27,20	2,40	123.363,-
4. Kingo Jensen "Løkken"									
9940 Byrum	123 a	6,91	x	5,20	5,35	2,75	2,60	0,75	2.340,-
5. Walter Han- sen, Dorstrasse 21, 2081 Hasloh/Holst Tyskland	124 a	27,46	x	14,10	14,60	6,30	8,30	2,90	7.470,-
6. Knud Yde- gård, 9940 Byrum	128 a	26,46	x	24,30	26,05	12,55	13,50	2,90	12.150,-
7. Thork.Thom- sen. "Hyldebusk- gård" 9940 Byrum	34 a	19,68	x	15,25	15,90	7,45	8,45	1,45	
	129 a	43,46	x	23,75	25,50	12,50	13,00	2,75	19.305,-
8. Poul Olsen 9940 Byrum	29 a	37,99	x	22,40	23,95	10,90	13,05	3,15	11.745,-
9. Kulturmini- steriet	6 f	43,36		43,36	46,05	21,30	24,75	5,50	ingen
10. Jørgen Langfrits 9940 Byrum	133 a	55,62	x	34,50	36,30	16,90	19,40	3,50	
	169 g	6,74		6,74	6,74	0,00	6,74	0,00	23.526,-

Ejer	Matr. nr.	Matri- kulært areal, i ha.	Del af matr. nr.	Ma- tri- kult areal, der fre- des i ha.	Fak- tisk areal, der fre- des i ha.	Heraf er a- real under dag- lig høj- vande i ha.	Fak- tisk areal, der fre- des over dag- lig høj- vande i ha.	Heraf areal omfat- tet af loo m strand- bygge- linie i ha.	Erstat- ning.
11. Staten	134 a	5,65	x	4,35	4,55	2,15	2,40	0,40	ingen
	134 a	14,62	x	6,98	7,30	3,40	3,90	0,65	ingen
12a. Staten	137 a	26,59	x	18,15	18,95	8,80	10,15	1,75	ingen
12. Karl Van- derskrog	171 b	6,21		6,21	6,21	0,00	6,21	0,00	
9940 Byrum	172 c	6,12		6,12	6,12	0,00	6,12	0,00	11.097,-
13. Karl E. Sø- rensen "Lindegård", 9940 Byrum	138 a	61,68	x	50,00	98,20	24,00	74,20	19,50	66.780,-
14. H. Borum & Olaf Einar- son, Moseskræn- ten 59 2860 Søborg, i lige sam- eje	5 l	19,00		17,10	18,65	0,00	18,65	1,75	16.785,-
15. Peter Raun "Lille Klit- gård", 9940 Byrum	144 m	17,19		17,19	17,19	0,00	17,19	0,50	15.471,-
16. Læsø strand- jagtfor- ening, v/ Rich. Søren- sen, 9960 Østerby Havn.	144 bi 144 bc 173 b	8,79 8,60 10,26		8,79 8,60 10,26	8,79 8,60 10,26	0,00 0,00 0,00	8,79 8,60 10,26	0,15 0,35 0,00	24.885,-
17. Staten	59 a	18,67	x	8,25	8,25	0,00	3,25	0,00	ingen
18. Willy Lyder- sen, 9940 Byrum	149 a	23,18	x	15,70	15,70	0,00	15,70	0,00	14.130,-
19. Ejvind Strøm 9940 Byrum	175 d 7 a	9,06 46,21	x	9,06 20,60	9,06 20,60	0,00 0,00	9,06 20,60	0,00 0,10	26.694,-
20. Staten	151 a	4,78		4,78	4,78	0,00	4,78	0,15	ingen
21. Svend Å. Jørgensen 9940 Byrum	153 a	29,38	x	15,05	15,05	0,00	15,05	0,80	13.545,-

Ejer	Matr. nr.	Matri- kulært areal, i ha.	Del af matr. nr.	Ma- tri- kul- lært areal, der fre- des i ha.	Fak- tisk areal, der fre- des i ha.	Heraf er a- real under dag- lig høj- vande i ha.	Fak- tisk areal, der fre- des over dag- lig høj- vande i ha.	Heraf areal omfat- tet af loo m strand- bygge- linie i ha.	Erstat- ning.
● Kaj Strøm 9940 Byrum	39 a	21,55	x	9,15	9,15	0,00	9,15	0,55	8.235,-
23. Ole Blom & Agathe Blom 9940 Byrum	155 b	25,25	x	17,60	17,60	0,00	17,60	1,15	19.152,-
● i lige sameje	213 d	3,68		3,68	3,68	0,00	3,68	0,00	
24. Kjeld Strøm Petersen "Pilegård"	17	36,21	x	15,20	15,20	0,00	15,20	0,75	38.988,-
	174 c	11,64		11,64	11,64	0,00	11,64	0,00	
9940 Byrum	38 a	23,69	x	5,70	5,70	0,05	5,65	0,40	
25. Reinh. Jensen 9940 Byrum	157 b	5,50		5,50	5,50	0,03	5,47	0,50	6.564,-
26. Jens H.G.Sø- rensen,	157 c	5,32	x	5,32	5,32	0,10	5,22	0,35	14.904,-
	158 a	16,35		7,25	7,25	0,05	7,20	0,55	
"Søndergård"	177 c	8,40		8,40	8,40	0,00	8,40	0,00	7.576,-
9940 Byrum	178 f	6,18		6,18	6,18	0,00	6,18	0,00	
	179 d	4,36		4,36	4,36	0,00	4,36	0,00	
27. Staten	159 a	20,82	x	9,35	9,35	0,20	9,15	1,85	ingen
● Svend R.Jen- sen, Vejlbygd. 16,	160 e	5,48		5,48	5,48	0,20	5,28	1,15	12.840,-
● 8240 Risskov	160 c	5,62		5,62	5,62	0,20	5,42	1,15	
29. Germann Jen- sen, 9940 Byrum	195 b	11,93		11,93	11,93	0,00	11,93	0,00	16.892,-
	161 f	3,63		3,63	3,63	0,15	3,48	0,45	
30. Hans Busk Vesterbroga- de 19, 1620 København V.	161 K	3,70		3,70	3,70	0,30	3,40	0,45	4.080,-
31. Staten	162 a	9,16	x	2,40	2,40	0,25	2,15	0,25	ingen
32. Svend T.Jen- sen & Ester Jensen,	181 a	9,72	x	8,75	8,75	1,10	7,65	0,75	27.196,-
	182 a	6,69		6,69	6,69	1,09	5,60	0,45	
"Mariesminde"	192 b	8,04		8,04	8,04	0,00	8,04	0,00	
9940 Byrum	192 c	8,05		8,05	8,05	0,00	8,05	0,00	
i lige sameje	193 e	12,15		12,15	12,15	0,00	12,15	0,00	

Ejer	Matr. nr.	Matri- kulært areal, i ha.	Del af matr. nr.	Ma- tri- ku- lært areal, der fre- des i ha.	Fak- tisk areal, fre- des i ha.	Heraf er a- real under dag- lig høj- vande i ha.	Fak- tisk areal, der fre- des over dag- lig høj- vande i ha.	Heraf areal omfat- tet af loo m strand- bygge- linie i ha.	Erstat- ning.	
33. Niels H. Sørensen Sct. Knuds- vej 19, 1903 Køben- havn V.	183	f	15,23	x	15,23	15,23	2,83	12,40	1,10	14.880,-
34. Staten	184	a	11,94	x	7,25	7,25	1,60	5,65	0,50	ingen
35. Nyholm	179	e	21,59		21,59	21,59	0,00	21,59	0,00	19.976,-
Jørgensen	191	c	28,35		28,35	28,35	0,00	28,35	0,00	
9940 Byrum	185	a	11,74	x	6,10	6,10	1,45	4,65	0,45	
36. E. Hassel- kjær, Dybensøvej 7, 2830 Vi- rum.	186	a	27,22	x	9,20	9,20	2,40	6,80	0,70	8.160,-
37. Henning Stoklund 9940 Byrum	187	a	19,49	x	7,50	7,50	2,00	5,50	0,60	6.600,-
38. Valdem.J.S.	188	b	10,70	x	5,10	5,10	1,35	3,75	0,40	19.032,-
Larsen,	188	c	15,93	x	10,25	10,25	2,70	7,55	0,90	
9940 Byrum	198	c	4,56		4,56	4,56	0,00	4,56	0,00	
39. Helmer Sø- rensen, "Skramborg" 9940 Byrum	190	a	25,18	x	23,20	23,20	6,55	16,65	2,50	23.760,-
	199	d	3,15		3,15	3,15	0,00	3,15	0,00	
40. F.Schrøder Furesøvej 9, 3520 Farum	189	a	49,31	x	36,30	36,30	10,00	26,30	8,00	23.670,-
	203	b	3,35	x	2,40	2,40	0,00	2,40	0,20	2.880,-
41. Valdm.Jen- sen, "Langstræ- de". 9940 Byrum	165	f	5,40		5,40	5,40	0,00	5,40	0,00	4.860,-
42. Jan Syska 9940 Byrum	61		49,35	x	7,90	7,90	0,00	7,90	0,00	7.110,-
43. Kjeld Jo- hansen, "Gydens- gård" 9940 Byrum	63		13,49	x	6,30	6,30	0,00	6,30	0,00	9.495,-
	168	a	20,76	x	4,25	4,25	0,00	4,25	0,00	

Ejer	Matr. nr.	Matri- kulært areal i ha.	Del af matr. nr.	Ma- tri- kul- ært areal, der fre- des i ha.	Fak- tisk areal, der fre- des i ha.	Heraf er a- real under dag- lig høj- vande i ha.	Fak- tisk areal, der fre- des over dag- lig høj- vande i ha.	Heraf areal omfat- tet af loo m strand- bygge- linie i ha.	Erstat- ning.
Staten	169 f 9 a	6,60 23,06	x	6,60 17,90	6,60 17,90	0,00 0,00	6,60 17,90	0,00 0,00	ingen ingen
46. Hulda Van- derskrog, Alderdoms- hjemmet 9940 Byrum	64 f	7,21		7,21	7,21	0,00	7,21	0,00	6.489,-
47. N.C.Zink Jen- sen, 9940 Byrum	147 a	32,39	x	17,60	17,60	0,00	17,60	0,00	15,840,-
48. Københavns Universitet	146 x	13,39		13,39	13,39	0,00	13,39	0,00	ingen
49. Franz Søren- sen, "Kirkensgård" 9940 Byrum	142 b 142 c	3,71 4,77		3,71 4,77	3,71 4,77	0,00 0,00	3,71 4,77	0,00 0,00	7.632,-
50. Talaco A/S T.H.Landsberg Longfield AV. St. Brelade- Jersey, Cannel Is- lands, via England. Jenny Stok- lund "Trio" 9940 Byrum	163 a 196 l 197 f 164 b	8,88 11,29 7,86 11,99		8,88 11,29 7,86 11,99	8,88 11,29 7,86 11,99	0,00 0,00 0,00 0,00	8,88 11,29 7,86 11,99	0,00 0,00 0,00 0,00	7.992,- 22.980,- 8.393,-
52. S. Wagner Strøm Peter- sen, 9940 Byrum	180 d 209 e 214 b	15,00 3,80 3,71		15,00 3,80 3,71	15,00 3,80 3,71	0,00 0,00 0,00	15,00 3,80 3,71	0,00 0,00 0,00	12.380,-
53. Ole Kai Jen- sen, 9940 Byrum	2 a	4,83	x	2,90	2,90	0,00	2,90	0,00	2,030,-
54. Kjeld Strøm- Pedersen, "Pikegård" 9940 Byrum	212 a	3,91		3,91	3,91	0,00	3,91	0,00	2.150,-

Ejer	Matr. nr.	Matri- kulært areal i ha.	Del af matr. nr.	Ma- tri- ku- lært areal, der fre- des i ha.	Fak- tisk areal, der des i ha.	Heraf er a- real under dag- lig høj- vande i ha.	Fak- tisk areal, der fre- des over dag- lig høj- vande i ha.	Heraf areal omfat- tet af loo m strand- bygge- linie i ha.	Erstat- ning.
55. Staten	211 a	4,54		4,54	4,54	0,00	4,54	0,00	ingen
56. Staten	215 b	4,20		4,20	4,20	0,00	4,20	0,00	ingen
57a. Staten $\frac{1}{2}$	176 b)								ingen
57b. Reinh. $\frac{1}{2}$ Jensen Sønder- gårdsvej 6 9940 Byrum	176 b)	15,46		15,46	15,46	0,00	15,46	0,00	3.092,-
58. Niels Frank Birke Alle 6, 9940 Byrum Karl J. Junge, Glashus- vej 4, 9940 Byrum. Niels Vangs- gård, Skagensvej, 440 9981 Jerup. Arne Søren- sen, Rypevej 13, 9970 Strandby i lige sameje	84 h	12,14		12,14	12,14	0,00	12,14	0,00	9.712,-
59. Svend Larsen "Vandbækgård" 9940 Byrum	199 a	15,28	x	9,28	9,28	0,00	9,28	0,00	11.136,-
60. Torben Wi- skum, Langelinie 79, Borum 8471 Sabro	200 a	11,14	x	8,90	8,90	0,00	8,90	0,25	10.680,-
61. Hartvig Olsen, 9940 Byrum	201 a	23,05	x	14,10	14,10	0,00	14,10	1,20	16.920,-

• • • • •

Ejer	Matr. nr.	Matri- kulært areal i ha.	Del af matr. nr.	Ma- tri- ku- lært areal, fre- des i ha.	Fak- tisk areal, fre- des i ha.	Heraf er a- real under dag- lig høj- vande i ha.	Fak- tisk areal, fre- des over dag- lig høj- vande i ha.	Heraf areal omfat- tet af loo m strand- bygge- linie i ha.	Erstat- ning.
● Ejvind Ro- senbæk, Frøer 9520 Skør- ping	139 d	5,43		5,43	5,80	0,00	5,80	0,90	5.220,-
● Asger Jan- ner, Sundvej 84, 8700 Horsens i lige sameje									
89. Magnhild Jacobsen Suensons- vej 21, 9900 Fre- derikshavn	140 f 199 b	0,31 2,63		0,31 2,63	0,45 2,93	0,00 0,00	0,45 2,93	0,10 0,40	3.042,-
90. Ejv. Stok- lund, 9950 Ves- terø Havn	199 c	1,84		1,84	2,10	0,00	2,10	0,25	1.890,-
● 91. Gorm Bluh- me, Lykkes- holm Alle 4 B, 1902 København V.	140 ae 140 ad	0,54 0,39		0,54 0,39	0,64 0,45	0,00 0,00	0,64 0,45	0,07 0,05	981,-
92. Sonja Bluhme, Lykkes- holm Alle 4 B, 1902 København V.	27 140 e	25,25 0,91	x	1,10 0,91	1,25 1,05	0,00 0,00	1,25 1,05	0,15 0,12	2.700,-
93. Erwin Detrekø Weidstras- se 14 c.h. 6300 Zug Schweits.	187 b	6,16		6,16	7,10	0,00	7,10	0,80	6.390,-

Ejer	Matr. nr.	Matri- kulært areal i ha.	Del af matr. nr.	Ma- tri- kul- lært areal, der fre- des i ha.	Fak- tisk areal, der fre- des i ha.	Heraf er a- real under dag- lig høj- vande i ha.	Fak- tisk areal, der fre- des over dag- lig høj- vande i ha.	Heraf areal omfat- tet af loo m strand- bygge- linie i ha.	Erstat- ning.
94. Henning Svend- sen, Tørkerivej 16, 9950 Vesterø Havn	200 a	16,64	x	3,15	3,60	0,00	3,60	0,45	3.240,-
• Staten	201 b	5,13		5,13	6,10	0,00	6,10	1,00	ingen
	201 c	6,00		6,00	7,75	0,00	7,75	1,50	ingen
96. Staten	18 a	11,64	x	10,30	13,20	0,00	13,20	1,65	ingen
	191 b	1,74		1,74	1,74	0,00	1,74	0,00	ingen
97. Poul A.Poul- sen, "Grangår- den", 9950 Ve- sterø Havn	196 b	9,94		9,94	11,70	0,00	11,70	1,70	10.530,-
98. Ruth Bluhme Skansevej 15 4622 Havdrup	197 a	20,43		20,43	27,00	0,00	27,00	5,50	24.300,-
99. Ruth Bluhme Skansevej 15 4622 Havdrup	198 s	5,27		5,27	5,27	0,00	5,27	0,00	4.743,-
100. Valdm.Chr. Pedersen	191 c	1,99		1,99	1,99	0,00	1,99	0,00	
9940 Byrum	192 a	9,27	x	3,05	3,05	0,00	3,05	0,00	4.536,-
101. Svend Fjeldal Jensen, Svalevej 11 9950 Vesterø Havn $\frac{3}{4}$	194 k	31,95		31,95	50,00	0,00	50,00	13,65	45.000,-
Kjærsgård Sørensen 9950 Vesterø Havn $\frac{1}{4}$									
102. Adolf Dieck- mann, Gudenåvej 112, Langvadbjerg, 7400 Herning	194 m	10,94		10,94	15,80	0,00	15,80	3,15	14.220,-

Ejer	Matr. nr.	Matri- kulært areal i ha.	Del af matr. nr.	Ma- tri- ku- lært areal, der fre- des i ha.	Fak- tisk areal, der fre- des i ha.	Heraf er a- real under dag- lig høj- vande i ha.	Fak- tisk areal, der fre- des dag- lig høj- vande i ha.	Heraf areal omfat- tet af loo m strand- bygge- linie i ha.	Erstat- ning.
103. A.Berg Nis- sen, "Strand- gården"	9940 Byrum	13 a 68,83	x	11,15	15,50	0,00	15,50	1,80	13.950,-
104. Staten	190 n	13,94		13,94	18,30	0,00	18,30	0,85	ingen
-	190 o	11,97		11,97	14,90	0,00	14,90	0,80	ingen
105. Staten	12 a	24,04		24,04	27,30	0,00	27,30	1,50	ingen
Fælles lergrav.		13,70		13,70	13,70	0,00	13,70	0,00	ingen

Erstatning i alt kr. 1.037.889,-
=====

Beløbene forrentes fra kendelsens dato med en årlig rente, der er 1% højere end den af Danmarks Nationalbank for denne dato fastsatte disconto.

Erstatningsbeløbet udredes med $\frac{3}{4}$ af statskassen og $\frac{1}{4}$ af Nordjyllands Amtsråd.

Erstatningen vil være at udbetale til ejerne, da panthavernes sikkerhed ikke skønnes forringet.

Da det under sagens gang er oplyst, at matr. nr. 29 a, 199 a, 201 a, 199 d, Byrum by og Rønnerne samt 194 m Vesterø by og sogn eller en del af disse er afhændet, vil erstatningsbeløbet være at deponere, indtil de endelige ejeres forhold er endelig dokumenteret.

Kendelsen vil i medfør af naturfredningslovens § 24 være at forelægge Overfredningsnævnet, men de lodsejere eller øvrige interesserede, der vil påstå kendelsen ændret, skal tillige selv inden 4 uger efter kendelsens modtagelse indbringe den for Overfredningsnævnet, Nyropsgade 22⁴, København V.

Kendelsen vil være at tinglyse på de anførte ejendomme.

T h i b e s t e m m e s :

De i foranstående fortegnelse anførte og på vedlagte kort viste matr. nr. af Byrum by og Rønnerne, Byrum sogn samt af Vesterø by, Vesterø sogn af areal 1496,23 ha, fredes i overensstemmelse med det foranførte.

I erstatning udbetales til ejerne de anførte beløb, i alt kr. 1.037.889,- med renter som anført til betaling sker.

Erstatningen udredes med $\frac{3}{4}$ af statskassen og $\frac{1}{4}$ af Nordjyllands Amtsråd.

P. Holm-Christiansen

Carl Nielsen

Oskar Jacobsen

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Fredningsnævnet for Nordjyllands
amts nordlige fredningskreds,
den 19. marts 1976.

P. n. v.

P. Holm-Christiansen

KORT>

LODSEJERFORTEGNELSE
(a'jourført til august 1988)

1	Valdemar Kristian Pedersen	23	Arne Vagner Strøm Pedersen
2	Statsskovbruget, Nordjyllands distrikt	24	A/S Langeskov Finérværk
3 A	John Stoklund Strøm - 3 B Kent Strøm	25	Reinhard Christain Jensen
4	Kjeld Strøm Pedersen	26	Jens Hermann Gaarn Sørensen
5	Børge Poul Meyer	27	Hans Erland Jørgensen
6	Niemann Juul Christiansen	28	Svend Tage Jensen og Ester Elisabeth Jensen's b
7	Jakob Gregers Ovesen, Anton Janner Ovesen	29	Niels Andreas Jensen, Frank Børge Pedersen
	Ejvind Rosenbeck, Asger Janner og Svend Ovesen		Carl-Johan Junge og Anthon Frank
8	J. Magnild Jacobsen	30	Finn Larsen
9	Ejvind Stoklund	31	Flemming Schrøder
10	Ragna Juel og J. Magnild Jacobsen	32	Sofus Henry Stryhn
11	Gorm Rudolf Asger Bluhme	33	Svend Fjeldal Jensen og Gunnar Kærsgaard
12	Sonja Emilie Bluhme	34	Knud Møller-Hansen
13	Erwin Detrekø	35	Svend Age Jørgensen
14	Henning Svendsen	36	Kaj Stoklund Strøm
15	Karen Marie Ruth Bluhme	37	John Lorentzen Faldt
16	Fælles lod og fælles lergrav	38	J. Germann Jensen
	c/o Ejendomsskattekontoret	39	Niels Henning Sørensen
17	Kjeld Malmlose Johansen	40	Erik Hasselkjær
18	Læsø Strandjagtforening v/Ivar Nielsen	41	Læsø kommune
19	Carl Richard Vanderskrog	42	Helmer Sørensen
20	Københavns Universitet	43	Eise Kathrine Jensen
21 A	Franz Sørensen - 21 B Niels Thøgersen	44	Walther Hansen
22	Ingemann Jensen	45	Thorkild Thomsen og Jan Kristian Rafn
		46	Kjeld Lundgaard Sørensen

Grundmateriale: Geodætisk Institut (A86). Copyright
Supplerende tematisk information er, med instituttets tilladelse
udført af Nordjyllands amtskommune, teknisk forvaltning.

1:50.000
Kortblad 1417 IV SV

Signatur:

- Fredningsgrænse
- Eks. kystlinje
- Matrikulær kystlinje
- Grænser for areal I og II
- Tilplantninger som må opretholdes, jfr. fredn. best. § 2c
- Særbestemmelse om dyrkning, jfr. fredn. best. § 2b
- Turistvej
- Afmærket sti
- Afmærket vej uden for fredningen
- Parkeringsplads uden for fredningen
- Ejforhold pr. 19. august 1988:
Private ejere (løbenumre som er anvendt under sagen).
- Skov- og Naturstyrelsen v/Nordjyllands Statsskovdistrikt.

RØNNERNE

Læsø kommune
Nordjyllands Amt
Vesterø By, Vesterø
Byrum By, Byrum

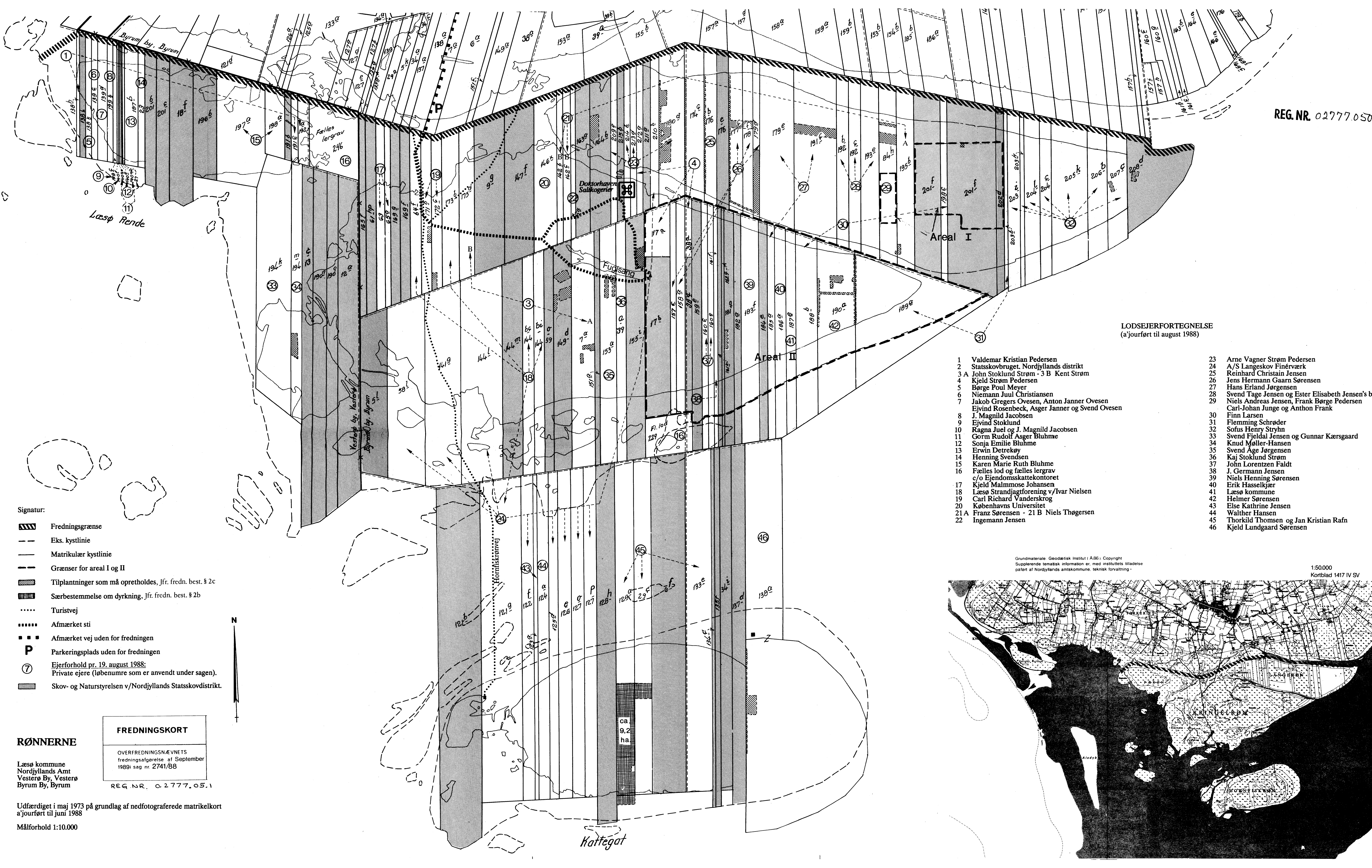
FREDNINGSKORT

OVERFREDNINGSNÆVNETS
fredningsafgørelse af September
1989; sag nr. 2741/88

REG. NR. 02777.05.1

Udfærdiget i maj 1973 på grundlag af nedfotograferede matrikelkort
a'jourført til juni 1988

Målforhold 1:10.000

Fredning af
RØNNERNE LÆSØ

Læsø kommune
Nordjyllands amt

Vesterø by, Vesterø sogn
Byrum by, Rønnerne og
Byrum sogn.

Udtærdiget i maj 1973 paa grundlag af
matrikelkort o'jour indtil september 1973.
samt 4 cm kort. Ajourført i marts 1974

FREDNINGSPLANUDVALGET FOR NORDJYLLANDS AMT.

1:20000

REG. NR. 2777 B

Dyrket areal pr. 22-4-1973

LODSEJERFØRTEGNELSE:

1 Lyder Svendsen m.fl.	27 Peter Saramm Skov	53 Ole Kai Jensen	79
2 Gerhard Madsen	28 Svend R. Jensen	54 N. Birch Nielsen's arv.	80
3 Langeskov Finerværk AIS	29 Germann J. Jensen	55 Erik Strøm Sørensen	81 Udgået
4 Kingo Jensen	30 Hans Busch	56 Miljøministeriet	82
5 Walter Hansen	31 Jacob C. Jensen	57 Georg Johannes Jensen m.fl.	83
6 Knud Henning Ydegaard	32 Svend Tage Jensen m.fl.	58 Edmund Jensen	84 Valdemar Pedersen
7 Thorkild Thomsen	33 Niels H. Sørensen	59 Svend Larsen	85 Kristian Jørgensen
8 Poul Olsen	34 Niels Birch Christiansen	60 Torben Wiskum	86 Berge Meyer
9 Kulturministeriet v/ Nordj. amt	35 Nyholm Jørgensen	61 Hartvig T. Olsen	87 Niemann Christiansen
10 Jørgen Langfrits	36 E. Hasselkjær	62 Knud Haastrup	88 Jacob Ovesen m. fl.
11 Aage Blichfeld	37 Henning Stoklund	63 Henry Stryhn	89 Magnild Jacobsen
12 Karl Richardt Vanderskrog	38 Valdemar J. S. Larsen	64 Læsø kommune	90 Ejvind Stoklund
13 Karl E. Sørensen	39 Helmer Sørensen	65	91 Gorm Bluhme
14 H. Borum m. fl.	40 F. Schrader	66	92 Sonja Bluhme
15 Peter Raun	41 Valdemar Jensen	67	93 Erwin Detreköy
16 Læsø strandjagtforening	42 Jan Syska	68	94 Henning Svendsen
17 Chr. M. Larsen	43 Kjeld Johansen	69	95 Stjerne Svendsen
18 Willy Lydersen	44 Udgået	70	96 Anker Thorvald Bejesen
19 Ejvind G. Strøm	45 Svend Strøm Svendsen	71	97 Poul Agner Poulsen
20 Hans Rasmussen	46 Hulda Vanderskrog	72	98 Ruth Bluhme
21 Svend Aage Jørgensen	47 N. Christian Zink Jensen	73	99 Lars P. Willumsen
22 Kaj Strøm	48 Københavns Universitet	74	100 Valdemar Chr. Pedersen
23 Agate P. Blom	49 Franz Sørensen	75	101 Chr. P. Kærsgaard Sørensen
24 Kjeld Strøm Petersen	50 Talaco AIS	76	102 Adolf Dieckmann
25 Reinhardt Jensen	51 Jenny Stoklund	77	103 A. Berg Nissen
26 Jens H. G. Sørensen	52 S. Wagner Strøm Petersen	78	104 Søren Dam
			105 K. Alsgaard Malmose

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 02777.05

Dispensationer i perioden: 31-05-1983 - 18-02-2004

FREDNINGSNÆVNET

for
Nordjyllands amts nordlige fredningskreds
Banegårdspladsen 4, 9700 Brønderslev
Telf. 08 - 820388

Brønderslev, den 31. maj 1983
Fs. 96/83

REG. NR. 2777 B

Miljøministeriet
Fredningsstyrelsen
Amaliegade 13
1256 København K.

Nævnet har d.d. tilskrevet Poul E. Jensen, Flødalsvej 30, 9230 Svenstrup J., således:

Ved skrivelse af 28. marts 1983 har De ansøgt om tilladelse til turistkørsel med hestevogn til Hornfiskrøn i året 1983.

Området, hvor turistkørselen skal foregå, er undergivet fredning i henhold til overfredningsnævnets kendelse af 25. april 1980 vedrørende fredning af Rønnerne, Læsø.

Fredningskendelsen indeholder ikke forbud mod turistkørsel.

Fredningsnævnet kan i medfør af naturfredningslovens § 34 meddele tilladelse til, at De i året 1983 foretager turistkørsel med hestevogn til Hornfiskrøn.

Det er en betingelse for tilladelsen, at kørselen kun foregår ad turistvejen. Kørsel uden for vejen kan under ingen omstændigheder tolereres, og fredningsnævnet forbeholder sig ret til at tilbagekalde tilladelsen, såfremt den stillede betingelse ikke bliver overholdt.

P. H. v.
P. Holm-Christiansen

Kopi sendt til:
Amtsfredningskontoret,
Nordjyllands amtskommune, Amtsarkitektkontoret.
Fredningsstyrelsen.
Danmarks Naturfredningsforening
Læsø kommune.

FREDNINGSNÆVNET

for

Nordjyllands amts nordlige fredningskreds

Banegårdspladsen 4, 9700 Brønderslev

Telf. 08 - 820388

2777 B

Brønderslev, den 14. januar 1986

Fs. 343/85

Miljøministeriet

Fredningsstyrelsen

Amaliegade 13

1256 København K.

Til fredningsregisteret
til orientering

4/2 -86 sw

Nævnet har d.d. tilskrevet Fredningsstyrelsen, økologisk kontor, således:

Ved skrivelse af 22. november 1985, j. nr. F. 1401-10, har Miljøministeriet, Fredningsstyrelsen, anmodet om tilladelse til at etablere et reference- og forsøgsområde vedrørende bekæmpelse af olieforurening på Kringelrøn, Læsø.

Forsøgsområdet omfatter den sydlige del af matr. nr. 12 a, 13 c, 190 n og 190 o Vesterø By, Vesterø, hvilke arealer er undergivet fredning i medfør af overfredningsnævnets kendelse af 25. april 1980.

Der er nærmere redegjort for eksperimenternes omfang og karakter.

Sagen har været forelagt Danmarks Naturfredningsforening.

Fredningsnævnet meddeler herved tilladelse til, at der på den sydlige del af ovennævnte matr. nr. foretages eksperiment vedrørende olieforureningsbekæmpelse som anført i Fredningsstyrelsens skrivelse af 22. november 1985 til Skovstyrelsen.

Efter anmodning af Danmarks Naturfredningsforening - lokal-komiteen for Frederikshavn og Læsø - skal fredningsnævnet henstille, at der udover de anførte 6 "tillæg" for sammenligningsmulighedens skyld udlægges en 7. prøveparcel således:

"I denne parcel foretages en pålægning af strandsand i et jævnt 2-3 cm tykt lag, så der ikke sker egentlig gennemtrængning af olie".

Fredningsnævnets afgørelse kan efter naturfredningslovens § 58 indbringes for overfredningsnævnet, Amaliegade 7, 1256 Køben-

havn K. af bl. a. ansøgeren og forskellige myndigheder.

Klagefristen er 4 uger fra modtagelsen af denne meddelelse.

Tilladelsen kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen.

Såfremt en klage er indgivet, må nævnets tilladelse ikke udnyttes, førend sagen er færdigbehandlet af overfredningsnævnet.

Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 5 år fra dato.

Genpart af denne skrivelse er sendt til Amtsfredningskontoret, j. nr. 8-70-52-3^b/13.1.85, Fredningsstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening, Amtsarkitektkontoret, Læsø kommune, Skovstyrelsen.

P. n. v.

P. Holm-Christiansen

FREDNINGSNÆVNET

for
Nordjyllands amts nordlige fredningskreds
Banegårdspladsen 4, 9700 Brønderslev
Telf. 08 820388

Brønderslev, den 21. august 1986

Fs. 155/86

REG. NR. 2777 B

Miljøministeriet
Fredningsstyrelsen
Amaliegade 13
1256 København K.

Nordjyllands fredningskreds

25 AUG. 1986

Til fredningsregisteret
til orientering

1/9-86
JAK

Nævnet har d.d. tilskrevet Læsø kommunalbestyrelse således:

Læsø kommunalbestyrelse har ved skrivelse af 29. maj 1986, j. nr. 73-7-3, anmodet om tilladelse til at etablere en vejforbindelse fra den nye parkeringsplads på en parcel af matr. nr. 7 a Byrum By, Byrum, til den eksisterende vej til Hornfiskrøn.

Vejen, der vil få en længde af ca. 75 m, vil blive anlagt på et område, der er fredet ved overfredningsnævnets kendelse af 25. april 1980.

Det er oplyst, at vejen kun skal kunne benyttes af gående, cyklister samt traktorer, og at der ved parkeringspladsen vil blive etableret foranstaltninger, som kan hindre bilkørsel.

Vejforbindelsen ønskes etableret for at få en styring af trafikken ind i det fredede område, og for at få trafikken ledt uden om de første kreaturhegn.

Vejen vil blive anlagt som grusbefæstet vej, og der vil blive etableret nødvendige overkørsler over "floden", således at tidevandets frie gennemstrømning ikke forhindres.

Fredningsnævnet har besigtiget området, hvor vejforbindelsen ønskes etableret.

Fredningsnævnet meddeler herved tilladelse til, at der på det ved overfredningsnævnet kendelse af 25. april 1980 fredede område af Rønnerne etableres en vejforbindelse som ansøgt.

Det er en betingelse, at der ikke etableres overkørsler af "floden", forinden fredningsnævnet har godkendt udformningen af

nr. 1303/14-9.

overkørslen.

Afgørelsen kan efter naturfredningslovens § 58 indbringes for overfredningsnævnet, Amaliegade 7, 1256 København K. af bl. a. ansøgeren og forskellige myndigheder.

Klagefristen er 4 uger fra modtagelsen af denne skrivelse.

Tilladelsen kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen.

Såfremt en klage er indgivet, må nævnets tilladelse ikke udnyttes, førend sagen er færdigbehandlet af overfredningsnævnet.

Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 5 år fra dato.

Genpart af denne skrivelse er sendt til Amtsfredningskontoret, j. nr. 8-70-52-0/13-1-85, Amtsarkitektkontoret, Fredningsstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening, Vurderingsrådet, Læsø kommune.

P. n. v.

P. Holm-Christiansen

FREDNINGSNÆVNET

for

Nordjyllands amts nordlige fredningskreds

Banegårdspladsen 4, 9700 Brønderslev

Telf. 08 820388

Brønderslev, den 2. maj 1989

Fs. 307/88

Hr. Niels H. Sørensen
Sankt Knuds Vej 19
1903 Frederiksberg C.

Nordjyllands amtskommune har til fredningsnævnets afgørelse fremsendt Deres ansøgning om tilladelse til at plante læhegn og foretage beplantning på en del af ejendommen matr. nr. 183 f Byrum By, Byrum.

Ejendommen er undergivet fredning i medfør af fredningsnævnets kendelse af 15. august 1988 - fredning af Færøn, Hornfiskrøn, Kringelrøn og Langerøn.

Ifølge kendelsen er fredningens formål bl. a. at sikre området som et åbent strandengs-, strandhede- og græsningsområde.

Efter fredningsbestemmelserne må jorden ikke dyrkes eller tilplantes, dog må privatejede arealer på Kringelrøn, der er beliggende inden for det på kendelseskortet markerede område "areal II" dyrkes, og der må på eller ved opdyrkede arealer etableres nødvendige læhegn.

Ifølge Deres ansøgning ønsker De tilladelse til beplantning med en gransort, der giver pyntegrønt til afskæring.

Da en beplantning som ønsket er i strid med fredningens intensi on om åbent område, finder fredningsnævnet ikke at kunne meddele tilladelse til beplantning, jfr. naturfredningslovens § 34.

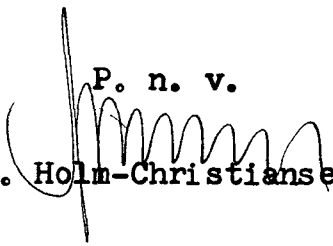
Læplantningen kan etableres ved eller på opdyrkede arealer.

Da Deres ejendom ikke er opdyrket, finder fredningsnævnet ikke at kunne meddele tilladelse til læplantning, forinden arealet er opdyrket.

Der findes ikke at være noget til hinder for opsætning af fårehegn, dog skal der i hegnet etableres nødvendige gennemgange.

Fredningsnævnet afgørelse kan efter naturfredningslovens § 58 indbringes for overfredningsnævnet, Slotsmarken 13, 2970 Hørsholm af bl. a. ansøgeren og forskellige myndigheder.

Klagefristen er 4 uger fra modtagelsen af denne meddelelse.

P. n. v.

P. Holm-Christiansen

Kopi sendt til:

Nordjyllands amtskommune, Landskabskontoret, j.nr.8-70-51-1/13-7-85.

Skov- og Naturstyrelsen.

Danmarks Naturfredningsforening.

Læsø kommune.

Kopi

REG. NR. 0.2777.050

FREDNINGSNÆVNET
FOR NORDJYLLANDS AMTS NORDLIGE
FREDNINGSKREDS
JERNBANEGADE 12, 9800 HJØRRING
TLF. 98925677.

Den 31. maj 1990.

FS 9/90.

Svend Aage Jørgensen,
Kokvadgårdsvej 1,
9940 Byrum.

Ved skrivelse af 27. januar 1990 til Nordjyllands amt ansøgte De om tilladelse til med henblik på anlæggelse af en vildtfodermark at pløje et mindre areal af Deres ejendom matr. nr. 153 a Byrum by, Byrum, der er omfattet af Overfredningsnævnets kendelser af 25. april 1980 og 20. september 1989 om fredning af Rønnerne med omliggende holme syd for Læsø.

Ved skrivelse af 21. februar 1990 fremsendte amtet Deres ansøgning til fredningsnævnet og udtalte, at amtet ikke kunne anbefale, at fredningsnævnet meddelte dispensation til det ansøgte.

Den 30. marts 1990 besigtigede fredningsnævnet arealet, hvorunder De henviste til, at anlæggelse af en vildtfodermark ville være til gavn for Læsø's dyre- og fuglebestand, og hvorunder Læsø kommune anbefalede projektet af hensyn til dyrelivet og arealets begrænsede omfang.

Fredningsnævnet har efterfølgende indhentet en udtalelse om sagen fra Dansk Ornitologisk Forening. Kopi af udtalelsen af 2. maj 1990 vedlægges til Deres orientering.

Jeg skal herved meddele, at fredningsnævnet ikke finder grundlag for at meddele dispensation til anlæggelse af den ansøgte vildtfodermark i medfør af naturfredningslovens § 34. Fredningsnævnet har ved afgørelsen lagt vægt på, at anlæggelsen ikke kan antages at være af væsentlig betydning for Læsø's dyre- og fugleliv.

Fredningsnævnets afgørelse kan påklages til Overfredningsnævnet af blandt andre Dem, Læsø kommune, amtskommunen og Danmarks Naturfredningsforening. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende.

Miljøministeriet, J. nr. SN 1211/14 - 0020

Med venlig hilsen

- 1 JUNI 1990

Akt. nr. 6

Munk-Petersen.

KOPI

REG.NR. 2777.05

Fredningsnævnet for
Nordjyllands amts nordlige
fredningskreds
Jernbanegade 12, 1. - 9800 Hjørring
Tlf. 98 92 56 77

Den 24. marts 1992.

FS 9/92.

Poul-Erik Jensen,
Krogbækgård,
9940 Byrum.

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
25 MAR. 1992

Ved skrivelse af 3. marts 1992 har De ansøgt om tilladelse til kørsel med turister i hestevogn til Hornfiskrøn.

Området, hvor kørslen skal foregå, er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelser af 25. april 1980 og 20. september 1989 om fredning og supplerende fredning af Rønnerne med omliggende holme syd for Læsø.

Jeg skal herved meddele, at et enigt fredningsnævn ved skriftlig votering har besluttet at give tilladelse til det ansøgte efter naturfredningslovens § 34.

I lighed med tidligere år tillades således kørsel med hestevogn ad Hornfiskrønvejen mellem parkeringspladsen på parcel af matr. nr. 7 a Byrum by, Byrum og kreaturhuset på Hornfiskrøns vestlige del i 1992.

Tilladelsen må forventes ophævet, hvis disse eller øvrige fredningsbestemmelser overtrædes.

Fredningsnævnets afgørelse kan påklages til Overfredningsnævnet af blandt andre ansøgeren, amtskommunen, kommunen og Danmarks Naturfredningsforening. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende. Tilladelsen må ikke udnyttes før klagefristens udløb. Er klage indgivet, må tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Overfredningsnævnet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 5 år fra dato.

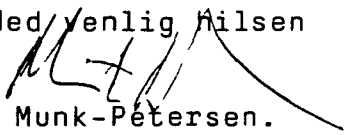
Det skal af hensyn til nævnets ekspeditionstid, som

RS
27/3

ad
16
2011/14-0020

kan være langvarig på grund af høring af diverse myndigheder og organisationer, endnu engang fremhæves, at det er vigtigt at søge nævnet om tilladelse så tidligt på året som muligt. Gerne allerede i januar-februar måned.

Med venlig hilsen

Munk-Petersen.

FREDNINGSNÆVNET
FOR NORDJYLLANDS AMT,
Gammel Torv 6,
9000 Aalborg.
Telefon 98-12.71.11

Dato 17.03.93.

Poul Erik Jensen,
Krogbækgaard,
Storhavevej 8,
9940 Byrum.

Vedr. FS 7/1993: Kørsel med turister i hestevogn til Hornfiskrøn.

De har ved skrivelse af 18. februar 1993 ansøgt om tilladelse til i lighed med tidligere år at køre med turister i hestevogn til Hornfiskrøn.

Arealet er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 20. september 1989, hvoraf bl.a. fremgår, at organiseret turisttrafik med hestevogn ad Hornfiskrønvejen kan tillades efter fredningsnævnets anvisning.

Fredningsnævnet godkender herved, at sådan kørsel også må finde sted i 1993. Det bemærkes, at kørsel kun må ske mellem parkeringspladsen og kreaturhuset og under iagttagelse af de gældende fredningsbestemmelser.

Nævnets tilladelse, der er meddelt i henhold til Overfredningsnævnets afgørelse, kan inden 4 uger indbringes for Naturklagenævnet, der eventuelt kan henskyde klagen til miljøministerens afgørelse. Tilladelsen må ikke udnyttes inden klagefristens udløb. Rettidig klage har opsættende virkning. Klage skal indgives skriftligt til fredningsnævnet.

Sortsøe Jensen.

ad 12/11/14-0020

Danmarks Geologiske Undersøgelse,
Thoravej 8,
2400 København NV.

Den 27. oktober 1993.
FS 73/93.

Vedr. Deres j.nr. 349-001.

Ved skrivelse af 23. september 1993 har Nordjyllands amts landskabskontor fremsendt Deres ansøgning af 9. s.m. om tilladelse til i 1 år at opstille 1-3 stålskabe eller brøndringe til måleinstrumenter m.v. på Rønnerne på Læsø.

Fredningsnævnets tilladelse til det ansøgte er nødvendig, idet området, hvori måleinstrumenterne ønskes opstillet, er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 20. september 1989 om supplerende fredning af Rønnerne med omliggende holme syd for Læsø.

Der er af nævnet yderligere indhentet udtalelser fra Læsø kommune, Nordjyllands Statsskovdistrikt og Danmarks Naturfredningsforening.

Jeg skal herved meddele, at et enigt fredningsnævn ved skriftlig votering har besluttet for sit vedkommende i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50 stk. 1 at tillade det ansøgte på følgende nærmere vilkår:

- målestationer og stålskabe må alene placeres på arealer helt uden bevoksning,
- ved stationernes opstilling og drift må der ikke anvendes køretøjer udenfor Hornfiskrønvej,
- de synlige dele af det opstillede skal males i en farve, som i videst muligt omfang harmonerer med omgivelserne, og informationsskiltene skal udføres med grøn bund og placeres i nær tilknytning til eller på skabene,
- anvendelse af brøndringe med en højde af op til 2 meter bør und-

AD 1211/14-0020

AKT 18

Handwritten signature

- gås, hvis deres opstilling kræver anvendelse af tungt grej,
- efter undersøgelsens afslutning skal arealerne reableres fuldstændig uden tilførsel af fremmede materialer.

Fredningsnævnets afgørelse kan påklages til Naturklagenævnet af blandt andre ansøgeren, amtskommunen, kommunen og Danmarks Naturfredningsforening. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende. Tilladelsen må ikke udnyttes før klagefristens udløb. Er klage indgivet, må tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Naturklagenævnet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år fra dato.

Med venlig hilsen

Munk-Petersen.

KOPI

REG. NR. 2777.05

FREDNINGSNÆVNET
FOR NORDJYLLANDS AMT
Jernbanegade 12, 1.
9800 Hjørring tlf 98925677

Hjørring, den 10.5.94
FS 22/94

Poul Erik Jensen
Krogbækgård,
Storhavevej 8,
9940 Byrum

Vedr. FS 22/94: Turistkørsel med hestevogn til Hornfiskrøn.

Ved skrivelse af 26. marts 1994 har De ansøgt om tilladelse til i lighed med tidligere år at køre med turister i hestevogn til Hornfiskrøn.

Området, hvor kørslen skal foregå, er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 20. september 1989, hvoraf blandt andet fremgår, at organiseret turisttrafik med hestevogn ad Hornfiskrønvejen kan tillades efter fredningsnævnets anvisning.

Jeg skal herved meddele, at et enigt fredningsnævn ved skriftlig votering har besluttet at afgøre sagen uden foretagelse af besigtigelse og for sit vedkommende meddele tilladelse til det ansøgte efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

I lighed med tidligere år tillades således kørsel med hestevogn ad Hornfiskrønvejen mellem parkeringspladsen på parcel af matr. nr. 7-a Byrum By, Byrum og kreaturhuset på Hornfiskrøns vestlige del i 1994. Det skal særligt bemærkes, at kørsel kun må ske mellem parkeringspladsen og kreaturhuset og kun under iagttagelse af de gældende fredningsbestemmelser. Tilladelsen må forventes ophævet, hvis disse eller øvrige fredningsbestemmelser overtrædes.

Fredningsnævnets afgørelse kan påklages til Naturklagenævnet af blandt andre adressaten for afgørelsen, offentlige myndigheder og Danmarks Naturfredningsforening. Klage skal indgives

1211/14-0020

skriftligt til fredningsnævnet. Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt den pågældende. Tilladelsen må ikke udnyttes før klagefristens udløb. Er klage indgivet, må tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Naturklagenævnet.

Med venlig hilsen

Munk-Petersen.

KOPI

REG. NR. 2777.05

FREDNINGSNÆVNET
FOR NORDJYLLANDS AMT
Jernbanegade 12, 1.
9800 Hjørring tlf 98925677

Hjørring, den 26.10.1994.
FS 55/93 (27/92)

Læsø kommune
Doktorvejen 2,
9940 Byrum,
Læsø.

Vedrørende indvinding af saltholdigt grundvand på Rønnerne.

Læsø kommune har ved skrivelse af 12. maj 1993 til Nordjyllands Amt indsendt ansøgning om tilladelse til forsøgsvis indvinding af saltholdigt grundvand på Rønnerne. Indvindingen skal ifølge ansøgningen ske med henblik på anvendelse til saltsydning i den rekonstruerede saltsyderhytte. Nordjyllands amts Landskabskontor har ved skrivelse af 17. maj 1993 forelagt sagen for fredningsnævnet med henblik på eventuel dispensation fra Overfredningsnævnets kendelse af 20. september 1989 om supplerende fredning af Rønnerne med omliggende holme syd for Læsø. Landskabskontoret har indstillet, at det ansøgte tillades på nærmere angivne vilkår. Ansøgningen vedrører etablering af et antal brønde på matr. nr. 5-L, 58-L, 141-G og 144-L Byrum by, Byrum til indvinding af ca. 100 m³ salint grundvand om året og ansøgningen er under nævnets besigtigelse af arealerne den 4. juni 1993 præciseret at vedrøre en femårig periode. Ejeren af matr. nr. 58-L, 141-G og 144-L, A/S Langeskov Finerværk, har indgået aftale med Læsø kommune om indvindingsretten på de privatejede arealer. Kontrakten herom er udateret tilsendt fredningsnævnet i kopi den 9. september 1994.

Jeg skal herved meddele, at et enigt fredningsnævn, efter nævnets besigtigelse af arealerne den 4. juni 1993, og efter skriftlig votering har besluttet for sit vedkommende, i medfør af Naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, at tillade det ansøgte på følgende vilkår :

At etablering og retablering sker uden anvendelse af maskiner,

At opgravet materiale forbliver på stedet og genanvendes til retablering,

At kørsel uden for Hornfiskrønvej, i overensstemmelse med de gældende fredningsbestemmelser § 6a, så vidt muligt helt undgås vest for vejen i perioden 1. maj - 15. juli og iøvrigt kun sker undtagelsesvis og når sporkøring kan undgås samt

At alt udstyr fjernes og spor herefter fjernes når indvindingen ophører.

Tilladelsen er gældende for en femårig periode og bortfalder såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år efter meddelelsen eller ikke udnyttes i 3 på hinanden følgende år.

Fredningsnævnets afgørelse kan påklages til Naturklagenævnet af blandt andre adressaten for afgørelsen, offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger som må antages at have en væsentlig interesse i afgørelsen. Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt og klage skal ske skriftligt til fredningsnævnet.

Med venlig hilsen

Munk-Petersen.

FREDNINGSNÆVNET
FOR NORDJYLLANDS AMT
Jernbanegade 12, 1.
9800 Hjørring - Tlf. 98 92 56 77

REG. nr. 2777.05

Poul Erik Jensen,
Krogbækgård,
Storhavevej 8,
9940 Byrum.

Den 9. februar 1995.
FS 3/95.

Vedr. FS 3/95: Turistkørsel med hestevogn til Hornfiskrøn.

Ved skrivelse af 10. januar 1995 har De ansøgt om tilladelse til i lighed med tidligere år at køre med turister i hestevogn til Hornfiskrøn.

Området, hvor kørslen skal foregå, er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 20. september 1989, hvoraf blandt andet fremgår, at organiseret turisttrafik med hestevogn ad Hornfiskrønvejen kan tillades efter fredningsnævnets anvisning.

Jeg skal herved meddele, at et enigt fredningsnævn ved skriftlig votering har besluttet at afgøre sagen uden foretagelse af besigtigelse og for sit vedkommende meddele tilladelse til det ansøgte efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

I lighed med tidligere år tillades således kørsel med hestevogn ad Hornfiskrønvejen mellem parkeringspladsen på parcel af matr. nr. 7a Byrum by, Byrum og kreaturhuset på Hornfiskrøns vestlige del i 1995. Det skal særligt bemærkes, at kørslen kun må ske mellem parkeringspladsen og kreaturhuset og kun under iagttagelse af de gældende fredningsbestemmelser.

Tilladelsen må forventes ophævet, hvis disse eller øvrige fredningsbestemmelser overtrædes.

Fredningsnævnets afgørelse kan påklages til Naturklagenævnet af blandt andre adressaten for afgørelsen, offentlige myndigheder og Danmarks Naturfredningsforening. Klage skal indgives skriftligt til fredningsnævnet.

KOP1

Læsø kommune,
Doktorvejen 2,
9940 Byrum, Læsø

Den 26. september 1995.
FS 41/95.

Ved skrivelse af 10. maj 1995 har De anmodet om fredningsnævnets tilladelse til forsøgsvis at indvinde salint grundvand på "fjererne" ved østenden af Hornfiskrøn i forbindelse med driften af det lille saltmuseum, Læsø Saltsydehytte.

Til brug for sagens behandling har nævnet modtaget udtalelser fra Nordjyllands amts Landskabskontor, Nordjyllands Statsskovdistrikt og Danmarks Naturfredningsforening.

Jeg skal herved meddele, at et enigt fredningsnævn efter skriftlig votering og uden besigtigelse har vedtaget at tillade det ansøgte på betingelse af,

at etablering sker som oplyst,

at opgravet sand spredes på den sandede strand,

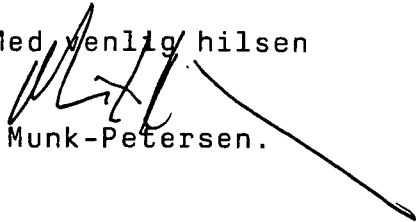
at brønde og hegn fjernes, når indvindingen ophører, og

at kørsel til og fra alene sker som oplyst i ansøgningen.

Fredningsnævnets afgørelse kan påklages til Naturklagenævnet af blandt andre ansøgeren, amtskommunen og Danmarks Naturfredningsforening. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende. Tilladelsen må ikke udnyttes før klagefristens udløb. Er klage indgivet, må tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Naturklagenævnet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år fra dato.

Med venlig hilsen

Munk-Petersen.

KOPI

Poul-Erik Jensen,
Krogbækgård,
Storhavevej 8,
9940 Byrum.

Den 25. marts 1996.
FS 3/96.

REG. NR. 2777. 05.

Vedr. FS 3/96: Turistkørsel med hestevogn til Hornfiskrøn.

Ved skrivelse af 6. februar 1996 har De ansøgt om tilladelse til i lighed med tidligere år at køre med turister i hestevogn til Hornfiskrøn.

Området, hvor kørslen skal foregå, er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 20. september 1989, hvoraf blandt andet fremgår, at organiseret turisttrafik med hestevogn ad Hornfiskrønvejen kan tillades efter fredningsnævnets anvisning.

Jeg skal herved meddele, at et enigt fredningsnævn ved skriftlig votering har besluttet at afgøre sagen uden foretagelse af besigtigelse og for sit vedkommende meddele tilladelse til det ansøgte efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

I lighed med tidligere år tillades således kørsel med hestevogn ad Hornfiskrønvejen mellem parkeringspladsen på parcel af matr. nr. 7a Byrum by, Byrum og kreaturhuset på Hornfiskrøns vestlige del i 1996. Det skal særligt bemærkes, at kørslen kun må ske mellem parkeringspladsen og kreaturhuset og kun under iagttagelse af de gældende fredningsbestemmelser.

Tilladelsen må forventes ophævet, hvis disse eller øvrige fredningsbestemmelser overtrædes.

Fredningsnævnets afgørelse kan påklages til Naturklagenævnet af blandt andre adressaten for afgørelsen, offentlige myndigheder og Danmarks Naturfredningsforening. Klage skal indgives skriftligt til fredningsnævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende. Tilladelsen må ikke udnyttes før klagefristens udløb. Er klage indgivet, må tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Naturklagenævnet.

Med venlig hilsen

Munk-Petersen.

FREDNINGSNÆVNET FOR NORDJYLLANDS AMT,
GL.TORV 6, 9000 AALBORG
TELEFON 98 12 71 11.

REG. NR. 2777.05.

Aalborg, den 31. juli 1996.

Nordjyllands amt,
Landskabskontoret,
Niels Bohrs vej 30,
9220 Aalborg Ø.

FS 37/1996: matr.nr. 64 f og 171 b Byrum by, Byrum - videnskabelig boring på Rønnerne.

Den 23. juli 1996 har De fremsendt en ansøgning fra GEUS om at foretage en naturvidenskabelig boring på Rønnerne.

Det er oplyst, at boringen sker fra Rønnevejen, og der sker fuldstændig retablering.

Under forudsætning af at der indhentes tilladelse fra ejerne af arealet, og at der kun i yderst begrænset omfang bliver tale om kørsel uden for vejen, findes indgrebet at være så ubetydeligt, at det kan godkendes uden egentlig dispensation fra Overfredningsnævnets kendelse af 20. september 1989.

Sortsøe Jensen

FREDNINGSNÆVNET FOR NORDJYLLANDS AMT,
Badehusvej 17, 9000 AALBORG
TELEFON 96 30 70 00

REG. NR. 2777 05.

Aalborg, den 12. december 1996.

Fonden Læsø Strandjægere,
v/fornanden Ernst R. Jensen,
Hejrevej 3,
Vesterø Havn,
9940 Læsø.

FS 56/1996 - Rønnerne.

De har ved skrivelse af 17. november 1996 anmodet om tilladelse til genplantning af skov inden for området for Overfredningsnævnets kendelse af 20. september 1990 om fredning af Rønnerne m.v. på Læsø.

I det omfang, der sker genplantning inden for tidligere skovområder med samme træarter, kræves ikke dispensation efter kendelsen.

Såfremt der ønskes tilladelse til hegning omkring plantningerne, skal jeg bede om nærmere oplysninger om dette.

Sortsøe Jensen

SN. 1996-1211/14-0006.

FREDNINGSNÆVNET FOR NORDJYLLANDS AMT,
Badehusvej 17, 9000 Aalborg.
TELEFON 96 30 70 00

REG. NR. 2777. 05.

Aalborg, den 25. 03. 97.

Nordjyllands amt,
Landskabskontoret,
Niels Bohrs Vej 30,
9220 Aalborg Ø.

FS 5/1997: Ansøgning om etablering af riderute vest for Hornfiskerøen på Læsø.

Amtets j.nr. 8-70-50-73-825-1-95.

Den 16. januar 1997 har De fremsendt en ansøgning af 4. december 1996 fra Poul Erik Jensen om tilladelse til rideruter over Rønnerne vest for Hornfiskerøenvej på Læsø.

Området er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 20. september 1989 om supplerende ridning af Rønnerne.

Nævnet har ikke kunnet tillade det ansøgte.

Der henvises til udskrift af besigtigelse og forhandling den 19. marts 1997.

Afgørelsen, der er truffet i medfør af naturbeskyttelseslovens paragraf 50, stk. 1, kan inden 4 uger påklages til Naturklagenævnet. Klage fremsendes skriftligt til Fredningsnævnet.

Sortsøe Jensen

Miljø- og Energiministeriet

J.Nr. SN 1996 - 1211/14 - ACCG

26 MRS. 1997

Akt. nr. 4

År 1997 den 19. marts kl. 11.15 afholdt fredningsnævnet møde på Læsø.

Der foretoges

FS 5/1997: Ansøgning fra Poul Erik Jensen om tilladelse til oprettelse af rideruter på Rønnerne vest for Hornfiskerøvej

og

FS 7/1997: Ansøgning fra samme om fornyelse af tilladelse til turistkørsel med hestevogn ad Hornfiskerøvej.

Mødte var nævnet ved formanden, dommer Sortsøe Jensen, det amtsrådsvalgte medlem, Egon Skjorbæk, og det kommunalvalgte medlem, Richard Sørensen.

For Nordjyllands amt mødte Per Hounum.

For Danmarks Naturfredningsforening mødte Hans Lundgren Carlsen

Ansøgeren Poul Erik Jensen var mødt.

Der fremlagdes i

FS 5/1997: skrivelse af 16. januar 1997 fra Landskabskontoret med kortbilag og lodsejerliste,

skrivelse af 4. december 1996 med kort fra Poul Erik Jensen,

skrivelser af 7. februar og 26. februar 1997 med bilag fra Landskabskontoret.

Lodsejerne havde været indvarslet. En del lodsejere havde protesteret mod rideruterne over deres lodder.

Vedrørende FS 7/1997 fremlagdes

ansøgning af 27. januar 1997 fra Poul Erik Jensen.

Der foretoges besigtigelse.

Formanden redegjorde for indholdet af kendelsen, der under visse betingelser tillader ridning ad ruter øst for Hornfiskerøvej og kørsel med hestevogn ad vejen.

Poul Erik Jensen oplyste, at rideruten ønskes godkendt umiddelbart syd for fredningsgrænsen fra matr.nr. 246 og ud til fredningens vestgrænse, subsidiært over matr.nr.

197 a til vandet. En ugentlig ridning med 20 ryttere. Der findes et traktorspor langs fredningsgrænsen.

Hounum redegjorde for fugleregistreringen. Yngleområderne ligger fortrinsvist vest for vejen. Her er ingen stier som i det østlige område, og ikke i dag synlige spor. Rideruternes placering synes endeligt afgjort ved kendelsen.

Ernst Jensen, Fonden Læsø Strandjægere oplyste, at fuglekolonierne synes fordrevet mod vest. I dette område findes den fåtallige bestand af dværgterne.

Vedrørende FS 7/1997 oplyste Poul Erik Jensen, at der køres med 2 hestevogne hver med 16 personer en gang dagligt, i højsæsonen 2 gange.

Der var enighed om, at spørgsmål om omkostningerne ved vedligeholdelse af vejen afgøres efter vejlovgivningen.

Efter votering tilkendegav nævnet, at der ikke - især af hensyn til fuglelivet - kunne tillades ridning i det uberørte vestlige område.

Der tillades kørsel med hestevogn ad Hornfiskerøvej i 1997 i lighed med tidligere år.

Mødet hævet.

Sortsøe Jensen

FREDNINGSNÆVNET FOR NORDJYLLANDS AMT,
BADEHUSVEJ 17, 9000 ALBORG
TELEFON 96 30 70 00

REG. NR. 2777.05

Aalborg, DEN 25.03.97.

Hr. Poul Erik Jensen,
Krogbækgård,
Storhavevej 8,
9940 Læsø.

FS 7/1997: Vedr. turistikørsel med hestevogn ad Hornfiskerøvej på Læsø.

Ved skrivelse af 27. januar 1997 har De ansøgt om tilladelse for 1997 til turistikørsel med hestevogn ad Hornfiskerøvej.

Området er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 20. september 1989, hvorefter turistikørsel kan finde sted efter nævnets anvisninger.

Sagen har været behandlet den 19. marts 1997. Udskrift af mødet vedlægges.

I lighed med tidligere år tillades turistikørsel med hestevogn ad Hornfiskerøvej fra parkeringspladsen ved fredningsgrænsen til kreaturhuset på Hornfiskerø i 1997. Kørslen skal ske under hensyntagen til fredningsbestemmelserne.

Tilladelsen, der er meddelt i henhold til kendelsen, kan inden 4 uger påklages til Naturklagenævnet. Klage skal fremsendes skriftligt til Fredningsnævnet. Tilladelsen må ikke udnyttes inden klagefristens udløb.

Sortsøe Jensen

Miljø- og Energiministeriet

J.nr. SN 1996 - 1211/14 - 0006

26 MRS 1997

Akt. nr.

5

År 1997 den 19. marts kl. 11.15 afholdt fredningsnævnet møde på Læsø.

Der foretoges

FS 5/1997: Ansøgning fra Poul Erik Jensen om tilladelse til oprettelse af rideruter på Rønnerne vest for Hornfiskerøenvejen

og

FS 7/1997: Ansøgning fra samme om fornyelse af tilladelse til turistikørsel med hestevogn ad Hornfiskerøenvejen.

Mødte var nævnet ved formanden, dommer Sortsøe Jensen, det amtsrådsvalgte medlem, Egon Skjørbæk, og det kommunalvalgte medlem, Richart Sørensen.

For Nordjyllands amt mødte Per Hounum.

For Danmarks Naturfredningsforening mødte Hans Lundgren Carlsen

Ansøgeren Poul Erik Jensen var mødt.

Der fremlagdes i

FS 5/1997: skrivelse af 16. januar 1997 fra Landskabskontoret med kortbilag og lodsejerliste,

skrivelse af 4. december 1996 med kort fra Poul Erik Jensen,

skrivelser af 7. februar og 26. februar 1997 med bilag fra Landskabskontoret.

Lodsejerne havde været indvarslet. En del lodsejere havde protesteret mod rideruterne over deres lodder.

Vedrørende FS 7/1997 fremlagdes

ansøgning af 27. januar 1997 fra Poul Erik Jensen.

Der foretoges besigtigelse.

Formanden redegjorde for indholdet af kendelsen, der under visse betingelser tillader ridning ad ruter øst for Hornfiskerøenvejen og kørsel med hestevogn ad vejen.

Poul Erik Jensen oplyste, at rideruten ønskes godkendt umiddelbart syd for fredningsgrænsen fra matr.nr. 246 og ud til fredningens vestgrænse, subsidiært over matr.nr.

197 a til vandet. En ugentlig ridning med 20 ryttere. Der findes et traktorspor langs fredningsgrænsen.

Hounum redegjorde for fugleregistreringen. Yngleområderne ligger fortrinsvist vest for vejen. Her er ingen stier som i det østlige område, og ikke i dag synlige spor. Rideruternes placering synes endeligt afgjort ved kendelsen.

Ernst Jensen, Fonden Læsø Strandjægere oplyste, at fuglekolonierne synes fordrevet mod vest. I dette område findes den fåtallige bestand af dværgterne.

Vedrørende FS 7/1997 oplyste Poul Erik Jensen, at der køres med 2 hestevogne hver med 16 personer en gang dagligt, i højsæsonen 2 gange.

Der var enighed om, at spørgsmål om omkostningerne ved vedligeholdelse af vejen afgøres efter vejlovgivningen.

Efter votering tilkendegav nævnet, at der ikke - især af hensyn til fuglelivet - kunne tillades ridning i det uberørte vestlige område.

Der tillades kørsel med hestevogn ad Hornfiskerøvej i 1997 i lighed med tidligere år.

Mødet hævet.

Sortsøe Jensen

FREDNINGSNÆVNET FOR NORDJYLLANDS AMT
BADEHUSVEJ 17, 9000 AALBORG
TELEFON 96 30 70 00

Aalborg, den 26. 03. 98.

Hr. Poul Erik Jensen
Krogbækgård
Storhavevej 8
9940 Læsø

REG. NR. 2777. 05.

FS 5/1998: Turistkørsel med hestevogn til Hornfiskerøen på Læsø.

Ved skrivelse af 20. januar 1998 har De i lighed med tidligere år ansøgt om tilladelse for 1998 til turistkørsel med hestevogn ad Hornfiskerøenvej.

Området er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 20/9 1089, hvorefter turistkørsel kan finde sted efter nævnets anvisninger.

Sagen er skriftligt behandlet i nævnet, der er besluttet på at tillade turistkørsel med hestevogn ad Hornfiskerøenvej fra parkeringspladsen v/fredningsgrænsen til kreaturhuset på Hornfiskerøen i 1998, 1999 og år 2000. Kørslen skal ske under hensyntagen til fredningskendelserne.

Tilladelsen, der er meddelt i henhold til kendelsen, kan inden 4 uger påklages til Naturklagenævnet. Klage skal fremsættes skriftligt til Fredningsnævnet.

Sortsøe Jensen

SN 1996 - 1211/14 - 0006

Fredningsnævnet for Nordjyllands amt
Badehusvej 17, 9000 Aalborg
telefon 96 30 70 00

2777.05

Aalborg, den 10.05.99

Læsø Kommune
Læsø.

FS 58/1998: Fastsættelse af vilkårene for Rønnerbussens kørsel ad Turistvejen på Læsø fra Saltøderhytten til jagthytten på Hornfiskerøen.

Hoslagt fremsendes referat af nævnets forhandling den 28. april 1998, hvorved vilkårene for erhvervsmæssig turistkørsel på Hornfiskerøenvejen fastlægges.

Afgørelsen, der er truffet i henhold til kendelsen, kan inden 4 uger påklages til Naturklagenævnet. Skriftlig klage fremsendes til fredningsnævnet.

Sortsøe Jensen

Onsdag, den 28. april 1999 kl. 10,00 afholdt Fredningsnævnet for Nordjyllands amt fortsat forhandlingsmøde på rådhuset, Byrum, Læsø.

Der foretoges:

FS 58/1998: Fastsættelse af vilkårene for Rønnerbussens kørsel ad Turistvejen på Læsø fra Saltsyderhytten til Jagthytten på Hornfiskerøen.

Nævnet var mødt ved formanden, dommer Sortsøe Jensen, det amtsrådsvalgte medlem, Egon Skjærbæk, og det kommunalvalgte medlem, Søren Schmidt.

For Nordjyllands amt mødte Lone Godske.

For Skov- og Naturstyrelsen mødte Per Andersen.

For Læsø kommune mødte borgmester Erik Malmose, for udvalg for Teknik og Miljø formanden Carl Klitgaard Larsen, Orla Olsen, Viggo Jensen og Jan Kjærgaard.

For Danmarks Naturfredningsforening mødte Iver Nielsen og Freddy Kristiansen.

For og med Svend Fjeldal Jensen mødte Henrik Autzen.

Der fremlagdes:

skrivelse af 9. marts 1999 med bilag fra Læsø Kommune og

Svend Fjeldal Jensens skrivelse af 20. april 1999.

Nævnsformanden orienterede indledningsvist om sagens hidtidige forløb, herunder bl.a. at der for så vidt angår strækningen fra jagthyttten på Hornfiskerøn mod syd til stenene ikke blev meddelt dispensation, hvilket nu er under behandling i Naturklagenævnet. Den anden del af sagen, som nu foreligger til behandling i fredningsnævnet, er spørgsmålet om fredningsnævnets anvisninger for organiseret turisttrafik ad Hornfiskerønvejen til jagthyttten, jfr. Overfredningsnævnets afgørelse af 20. september 1989, pkt. 6 c. Definitionen af denne vejstrækning er fastlagt ved fredningskortet til den nævnte kendelse.

Nævnets anvisninger vil være afhængige af, hvilke vejtekniske foranstaltninger, der er påkrævede ved alternative belastninger af vejen.

Fjeldal Jensen har i den fremlagte skrivelse anført, at han siden 1975 har kørt på vejen i sæsonen fra april til oktober. Han har nu 2 traktorer og 3 vogne med et max. akseltryk på 3 tons og en sporvidde på 200-220 cm.

Under mødet den 30. september 1998 oplyste Fjeldal Jensen endvidere, at han kører med en hastighed af ca. 15 km/timen, i alt 110-115 gange om året, herunder ca. 2 ture i efterårsferien.

Jan Kjærgaard oplyste, at spørgsmålet om vejbefæstningen er komplekst og har bl.a. følgende elementer:

- a) Vejens bund: Lyng- og tørvelaget er bortslidt til sandbund med underliggende lerlag i varierende dybde,
- b) Dele af vejen vil stå under vand størstedelen af året, såfremt vejoverfladen ligger lavere end de omkringliggende arealer.
- c) Udvaskning af vejmaterialer ved oversvømmelser.
- d) Trafikbelastningen.

Efter Jan Kjærgaards vurdering skal der tages stilling til,

hvorvidt der er behov for et vejanlæg - asfalt eller grus - eller om en årlig reparation af det eksisterende vejspor er tilstrækkeligt til at hindre yderligere skader. Det vil kræve større terrænændringer, såfremt der skal udføres en vejkasse med stabilgrus, som kan holde til køretøjer med et akseltryk på 3 tons. Med en stigende trafikintensitet vil kravet til vejklassens dybde stige proportionalt. Jo vådere sommer des mere materiale vil ved kørslen blive skyllet bort, ligesom brinkerne vil blive mere eroderede.

Vejen vil efter hans skøn kunne opretholdes i den nuværende tilstand med årlige reparationer med stabilgrus iblandet afrundede håndsten, særligt hvor der opstår huller i vejen, såfremt trafikintensiteten ikke forøges med hensyn til belastning eller kørselshyppighed.

På Henrik Autzens forespørgsel oplyste Carl Klitgaard Larsen, at Saltsyderhyttens personale har udvidet kørselen på Hornfiskerøvejen til hver dag i perioden 1. maj til 30. september. Fra 1. december til 1. februar køres slet ikke. Herudover køres 3 gange om ugen, bortset fra perioder med frost og is. Saltsyderhytten drives nu som et produktionsskoleprojekt og har meget betydelig turistinteresse. Der hentes vand fra brønde på Rønnerne i en 1800 l tank på en vogn trukket af en traktor og med et akseltryk på 3 tons.

Per Andersen oplyste, at hans personale kører ca. 30 gange om året på vejen i forbindelse med reparation af fodsti samt almindeligt tilsyn. Han foreslog, at man overvejer en begrænsning af kørselsperioden.

Iver Nielsen bemærkede, at Poul Erik Jensens ridning med islandske heste i terrænet giver problemer for floraen.

Formanden oplyste, at Poul Erik Jensen i en årrække er meddelt tilladelse til hestevognskørsel ad vejen, senest i 1998, hvor han meddeltes en 3-årig tilladelse, og at amtet i henhold til kendelsen har fastlagt rideruter over Rønnerne.

Jan Kjærgaard bemærkede, at hestevognskørslen ikke forholdsmæssigt betyder nogen væsentlig belastning af vejen.

Henrik Autzen henledte opmærksomheden på, at der ikke foreligger en registrering af vejens tilstand, samt at det senest foretagne vejsyn er afholdt på baggrund af et kortmateriale forskelligt fra det, der lå til grund for 1989 - afgørelsen.

Iver Nielsen oplyste vedrørende Fjeldal Jensens vendeplads ved jagthytten, at der har været 2 hytter, hvoraf en (statens) er nedlagt. Den eksisterende er købt af Strandjægerfonden og er beliggende ca. 5 meter fra tomten fra den nedlagte hytte. Således som jagthytten er hegnet, vil Fjeldal Jensen vende på begge disse arealer.

Formanden henstillede, at parterne eventuelt i samarbejde med Skov- og Naturstyrelsen finder en praktisk løsning på dette problem.

Herefter voterede nævnet:

Der tages udgangspunkt i, at den erhvervsmæssige kørsel på Hornfiskerøvej for tiden udgøres af Rønnerbussen v/Svend Fjeldal Jensen. Saltsyderhyttens kørsel efter saltvand og Poul Erik Jensens kørsel med hestevogn, at der anvendes køretøjer med et akseltryk på max. 3 tons, at årlige reparationer af vejen særlig i huller og lavninger med stabilgrus og håndsten vil kunne opretholde vejens tilstand, og at hastigheden er af væsentlig betydning for nedbrydningen af vejen og dens brinker.

Herefter fastsættes indtil videre følgende anvisninger for kørslerne ad Hornfiskerø, jfr. kendelsens § 6 c:

1. Saltsyderne: Der må som nu køres hver dag i perioden fra 1. maj til 30. september og i resten af året maksimalt 3 ture om ugen.
2. Rønnerbussen v/Fjeldal Jensen. Der må køres i det nuværende omfang i tiden 1. maj til 1. oktober samt enkelte ture i påske og efterårsferie. Der må ikke anvendes køretøjer med større akseltryk end 3 tons. Der må højst køres med hastighed på 15 km/t.
3. Poul Erik Jensen: Hestevognskørsel tillades efter samme

retningslinier.

Såvel amtet som tilsynsmyndighed som brugere af vejen kan indbringe spørgsmålet for nævnet påny, såfremt det efter en periode viser sig, at forudsætningerne for anvisningerne briter.

For så vidt angår vejreparationerne aftaltes det, at amtet bestiller entreprenøren, og vejsynet foretager en fordeling af omkostningerne. Der var enighed om at indlede reparationer af vejen straks efter klagefristens udløb.

Det bemærkes, at anvisningerne tillige omfattet Poul Erik Jensens hestevognskørsel. Denne bruger har ikke hidtil været inddraget i sagen. Der vil blive givet ham mulighed for genoptagelse af sagen for sit vedkommende.

Således passeret.

Sortsøe Jensen

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

26 NOV. 1999

Frederiksborggade 15, 1360 København K
Tlf.: 3395 5700
Fax: 3395 5769
X.400: S=nkn; P=sdn; A=dk400; C=dk
E-mail: nkn@nkn.dk

17 NOV 1999

J.nr.: 97-121/800-0012
EBK

REG. NR. 2777.05.

Afgørelse

i sagen om vilkårene for kørsel ad Turistvejen
fra Saltsydehytten til Jagthuset på Læsø.

Fredningsnævnet for Nordjyllands Amt har den 10. maj 1999 i henhold til Overfredningsnævnets afgørelse af 20. september 1989 på visse vilkår anvist "Rønnebussen" v/Svend Fjeldal Jensen kørsel ad Hornfiskrønvejen/Turistvejen fra Saltsydehytten til Jagthuset på Læsø. Afgørelsen er påklaget til Naturklagenævnet af Svend Fjeldal Jensen.

Ved afgørelsen er der meddelt "Rønnebussen" tilladelse til kørsel i det nuværende omfang i tiden 1. maj til 1. oktober samt enkelte ture i påske- og efterårsferien. Der må ikke anvendes køretøjer med et større akseltryk end 3 tons, og der må højst køres med en hastighed på 15 km/t.

Det er under sagen for fredningsnævnet af Svend Fjeldal Jensen oplyst, at han kører i alt 110-115 ture i sæsonen fra april til oktober herunder ca. to ture i efterårsferien.

Området er fredet ved Overfredningsnævnets afgørelse af 20. september 1989 om supplerende fredning af Rønnerne med omliggende holme syd for Læsø. Fredningsafgørelsens § 6 c er sålydende:

"Bil- og traktorkørsel samt kørsel med hestevogn er tilladt ad Hornfiskrønvejen og på udyrkede arealer som led i Læsøboernes

traditionelle udflugter. Sådanne befordringsmidler må også anvendes i forbindelse med den organiserede turisttrafik, som efter fredningsnævnets anvisning tillades ad Hornfiskrønvej."

Ved Naturklagenævnets afgørelse af 9. juli 1999 stadfæstede nævnet fredningsnævnets afgørelse, hvorefter nævnet afslog at meddele dispensation til kørsel syd for Jagthuset på Hornfiskrøn.

Klageren ønsker - ud over det af fredningsnævnet tilladte - tilladelse til at køre 5-6 ture i april måned.

Klageren har bl.a. anført, at han har kørt ruten ad Turistvejen siden 1973. Sæsonen går fra april til oktober.

Turisterhvervet har en stigende betydning for Læsø, og derfor bestræber øens turisterhverv sig på at udvide ydersæsonen. En indskrænkning af kørselsmulighederne i april måned modvirker denne bestræbelse. Endvidere er det en betingelse, for at "Rønnebussen" kan være med i turistbrochuren "Toppen af Danmark", at bussen køre fra 1. april.

Ved fredningsnævnets afgørelse er der meddelt Saltsydehytten tilladelse til at køre hver dag i perioden 1. maj til 30. september og 3 gange om ugen i resten af året, hvilket giver Saltsydehytten ret til at køre 91 ture i vinterhalvåret. Der er ikke givet nogen saglig begrundelse for forskelsbehandlingen af de kommercielle turisterhvervsvirksomheder Saltsydehytten og "Rønnebussen", og fredningsnævnets afgørelse er derfor i strid med lighedsgrundsætningen.

Afgørelsen er begrundet i hensynet til at begrænse slitagen på vejen, men en tilladelse til kørsel i begrænset omfang i april måned vil næppe få væsentlig betydning for vejens tilstand.

A/S Langeskov Finerværk har modtaget kopi af fredningsnævnets afgørelse samt klagen over afgørelsen og har haft mulighed for at fremkomme med bemærkninger til klagen. Selskabet har dog ikke reageret.

Naturklagenævnets formand har på nævnets vegne jf. naturbeskyttelseslovens § 81, stk. 3, truffet følgende afgørelse:

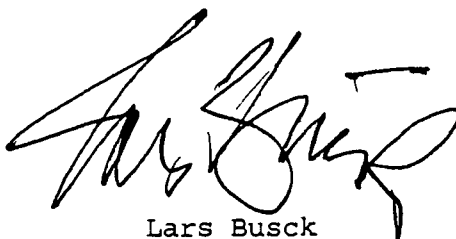
Naturklagenævnets formand har den 7. juni 1999 besigtiget området.

Området er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 20. september 1989. Formålet med fredningen er dels at sikre området som et åbent strandengs-, strandhede- og græsningsområde dels at beskytte og opretholde områdets karakteristiske landskab, plante- og dyreliv og kulturhistoriske levn.

Kørsel ad Hornfiskrønvejen/Turistvejen medfører en belastning af området.

En udvidelse af den tilladte kørsel, med den af klageren ønskede tilladelse til at køre i april måned, må dog antages at medføre en så ubetydelig forøgelse af belastningen, at der ikke ses at være tilstrækkeligt grundlag for at nægte denne tilladelse.

Fredningsnævnet for Nordjyllands Amts afgørelse af 10. maj 1999 ændres således, at det tillades "Rønnebussen" v/Svend Fjeldal Jensen - ud over det af fredningsnævnet tilladte - at køre 5 ture i april måned ad Hornfiskrønvejen/Turistvejen fra Saltsydehytten til Jagthuset på den nordligste del af Hornfiskrøn. Tilladelsen gives på de af fredningsnævnet stillede vilkår.

Lars Busck

Formand

Afgørelsen er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. naturbeskyttelseslovens § 82. Eventuel retssag til påvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. lovens § 88, stk. 1.

*Fredningsnævnet for Nordjyllands amt
Badehusvej 17, 9000 Aalborg
Telefon 96 30 70 00*

Aalborg, den 22. 11. 2000

Nordjyllands amt
Natur- og Miljøkontoret,
Niels Bohrs vej 30
9220 Aalborg Ø.

FS 31/2000: vedr. tilladelse til opfyldning af fangefolde på Rønnerne på Læsø.

Ved skrivelser af 4. maj og 20. oktober 2000 har De ansøgt om tilladelse til befæstning af bunden i max. 5 fangefolde til kreaturer beliggende inden for området omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 20. september 1989 om fredning af Rønnerne med omliggende holme syd for Læsø.

Det fremgår af ansøgningen, at fangefoldene har et areal hvert på ca. 30 - 50 kvadratmeter, og at bunden på grund af optrampning for tiden er meget vanskelig at færdes på.

Det er oplyst, at ejerne af de ejendomme, hvorpå foldene er beliggende, har tilkendegivet ikke at have indvendinger mod det ansøgte.

Efter skriftlig behandling meddeler nævnet hermed dispensation til befæstning af de anførte fangefolde beliggende på matr.nr. 139 d Vesterø og 169 f, 17 b, 201 f og 208 d Byrum på vilkår, at befæstningen primært sker med flis, og kun hvis dette viser sig utilstrækkeligt med en stenbelægning. Det er endvidere en betingelse, at eventuelle rester af befæstningen fjernes, såfremt fangefoldene flyttes.

Tilladelsen, der er meddelt i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan inden 4 uger påklages til Naturklagenævnet. Skriftlig klage indgives til Fredningsnævnet. Tilladelsen må ikke udnyttes inden klagefristens udløb og bortfalder, såfremt den ikke udnyttes inden 3 år.

Sortsøe Jensen

Fredningsnævnet for Nordjyllands amt
Badehusvej 17, 9000 Aalborg
telefon 96 30 70 00

Aalborg, den 10.04.2001

Nordjyllands amt
Natur- og Miljøkontoret
Niels Bohrs Vej 30
9220 Aalborg Ø

FS 21/2001: vedr. opfyldning i Hornfiskerøvej.

De har den 22/3 2001 til nævnet fremsendt en ansøgning om reparation af Hornfiskerøvejen på Læsø med stenmateriale.

Arealet er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 20/9 1989, der ikke er til hinder for befæstning og mindre reparationer af vejen.

Under behandling af en sag om færdsel på Rønnerne har nævnet den 28/4 1999 godkendt, at årlig vedligeholdelse af vejen kunne ske med stabilgrus iblandet afrundede håndsten.

De har nu oplyst, at vedligeholdelsen vil kræve ca. 200 kubikmeter stenmateriale.

Nævnet har ingen indvendinger mod det ansøgte, der findes i ovenensstemmelse med det tidligere godkendte.

Nævnet skal udbede sig en rapport i vinteren 2001/2002 om virkningerne af vedligeholdelsesarbejderne med henblik på en vurdering af den fremtidige vedligeholdelse.

Sortsøe Jensen

Fredningsnævnet for Nordjyllands Amt
Badehusvej 17
9000 Aalborg
Telefon 96307000

2777.05
2778.05

Nordjyllands Amt
Naturkontoret
Niels Bohrs Vej 30
9220 Aalborg Ø

Aalborg, den 18/02-2004

FS 8/2004 - Deres j.nr. 8-70-51-8-825-2-96, vedligeholdelse af Hornfiskrønvejen.

De har ved skrivelse af 11. februar 2004 ansøgt om nævnets godkendelse af fortsat reparation og vedligeholdelse af Hornfiskrønvejen på Læsø med stabilgrus og afrundede håndsten og oplyst, at der de senere år er tilført i gennemsnit ca. 275 m3 materialer.

Nævnet har senest den 10. april 2001 godkendt materialetilførslerne.

Idet disse ikke afviger væsentligt fra det tidligere forudsatte, tillader nævnet fortsatte, nødvendige tilførsler i dette omfang.

Det pålægges amtet som tilsynsmyndighed at indberette, såfremt udlægningen skønnes at få indflydelse på områdets naturværdier.

Sagen er behandlet efter forretningsordenens § 9, stk. 4.

Afgørelsen, der er truffet i henhold til kendelsen, kan inden 4 uger påklages til naturklagenævnet. Skriftlig klage fremsendes til fredningsnævnet til videre foranstaltning.

Tilladelsen må ikke udnyttes inden klagefristens udløb og bortfalder, såfremt den ikke udnyttes inden 3 år.

Sortsøe Jensen

Kopi til:
1. Knud Erik Jeppesen

2001-1211/14-0001

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 02777.05

Dispensationer i perioden: 11-12-2007

Fredningsnævnet for Nordjylland
Nordlige del
Badehusvej 17, 9000 Aalborg
Tlf. 96307000

Læsø Kommune
Doktorvejen 2
9940 Læsø

Aalborg, den 11. december 2007

FS 35/2007, Deres j.nr. 71-7-3-8, ansøgning om tilladelse til udvinding af hypersalint grundvand på arealer, der er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 20. september 1989.

Den 20. juni 2007 har De til fredningsnævnet fremsendt en ansøgning af 20. og 23. februar 2007 fra Dansk Havsalt, København om tilladelse til indvinding af hypersalint grundvand fra brønde øst for Hornfiskrøn og transport af vandet.

Det fremgår af ansøgningen og kortbilag, at brønden ønskes placeret på tilskylningsarealet i Hornfiskrøns østlige ende og at transporten skal ske med traktor 2-3 gange ugentligt ad Hornfiskrønvejen til syd for Kringelrøn og videre mod øst over det normalt vanddækkede areal mellem Kringelrøn og Hornfiskrøn.

Arealerne er omfattede af Overfredningsnævnets afgørelse af 20. september 1989 - som tilskylningsareal, hvor brønden ønskes placeret. Der må ikke ske terrænændringer og kørsel ad Hornfiskrønvejen er begrænset.

Naturklagenævnet har den 17. november 1999 truffet afgørelse om omfanget af turistkørsel med traktor ad Hornfiskrønvejen, og fredningsnævnet har den 26. september 1995 meddelt tilladelse til "Læsø Saltsyderhytte" til indvinding af grundvand øst for Hornfiskrøn og kørsel til indvindingsstedet på nærmere vilkår.

Fredningsnævnet har foretaget besigtigelse den 10. oktober 2007. Protokoludskrift er udsendt.

Nævnet kan efter efterfølgende skriftlig votering bemærke, at det findes ubetænkeligt at tillade nedgravning af en brønd på sandbredden øst for Hornfiskrøn mod fuldstændig, efterfølgende retablering af terrænet. Efter oplysningerne om, at vandarealet mellem Kringelrøn og Hornfiskrøn har fast sandbund uden vegetation, har nævnet ikke indvendinger mod kørsel over dette areal.

Under hensyn til den sårbare og ustabile karakter af Hornfiskrønvejen, til de begrænsninger der af denne grund er lagt for turistkørslen ad vejen, og da der allerede er givet tilladelse til kørsel fra "Læsø Saltsyderhytte", finder nævnet ikke at kunne tillade yderligere belastninger af Hornfiskrønvejen ved

BLS-121-00169

traktorkørsel til boringerne, hvorfor nævnet ikke kan meddele dispensation til det ansøgte med den angivne kørselsrute.

Afgørelsen, der er truffet efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan inden 4 uger påklages til Naturklagenævnet. Skriftlig klage fremsendes til fredningsnævnet til videre foranstaltning.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af en klage, at der indbetales et gebyr på 500 kr. Naturklagenævnet vil opkræve gebyret, når klagen er modtaget fra fredningsnævnet og behandlingen af klagen bliver først påbegyndt, når gebyret er modtaget. Gebyret bliver tilbagebetalt, hvis der gives medhold i klagen.

Sortsøe Jensen

Kopi sendt til:

1. Per Therkildsen
2. Olav Juul Gaarn Larsen
3. Miljøcenter Aalborg, att. Nils Schou
4. Danmarks Naturfredningsforening, København
5. Danmarks Naturfredningsforening, att. Freddy Worm Christiansen
6. Skov- og Naturstyrelsen
7. Dansk Havsalt

**Fredningsnævnet for Nordjylland
Nordlige del, Badehusvej 17,
9000 Aalborg, tlf. 96307000**

Aalborg den 20. juni 2012

**Modtaget i
Naturstyrelsen**

22 JUNI 2012

**Vedrørende FS 2012 ansøgning om tilladelse til etablering til
saltvandsbrønde på Rønnerne på matr. nr. 144l, 122f, 127p, 34i, 134e
og 121b. Byrum by, Byrum, der er omfattet af Overfredningsnævnets
afgørelse af 20. september 1989 om supplerende fredning af
Rønnerne med omliggende holme syd for Læsø**

Vedlagt fremsendes protokoludskrift samt afgørelse af dags dato bilagt klagevejledning.

Hanna Jørgensen

29/6-12

Naturstyrelsen

Aalborg Natur

Niels Bohrs vej 30,

9220 Aalborg øst

Vedrørende FS 2012 ansøgning om tilladelse til etablering til saltvandsbrønde på Rønnerne på matr. nr. 144l, 122f, 127p, 34i, 134e og 121b. Byrum by, Byrum, der er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 20. september 1989 om supplerende fredning af Rønnerne med omliggende holme syd for Læsø.

Ved brev af 3. januar 2012 har Naturstyrelsen Aalborg videresendt en ansøgning fra Læsø Salt A/S om tilladelse til etablering af nye brønde til indvinding af saltholdigt grundvand m.v. på Kringelrøns sydkyst og Hornfiskerrøn.

Fredningsnævnet afholdt den 13. juni 2012 besigtigelse og forhandling i sagen. Udskrift af protokoltilførsel vedlægges til orientering. Det fremgår af protokollen, at nævnet besluttede delvist at tillade det ansøgte på nærmere angivne vilkår.

Tilladelsen, der er meddelt i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 og stk. 2, kan inden 4 uger påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Det bemærkes, at tilladelsen ikke må udnyttes inden klagefristens udløb og bortfalder, såfremt den ikke udnyttes inden 3 år.

Det vedlægges klagevejledning

Med venlig hilsen

Niels Bjerre

Onsdag d. 13. juni 2012 afholdt Fredningsnævnet for Nordjylland, nordlig del, på adressen Hornfiskrønvej 3, Læsø besigtigelse og forhandling i:

FS 7-2012:

Ansøgning om tilladelse til etablering af saltvandsbrønde på Rønnerne på matr. nr. 144l, 122f, 127p, 34i, 134e og 121 b Byrum by, Byrum, der er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 20. september 1989 om supplerende fredning af Rønnerne med omliggende holme syd for Læsø.

Nævnet var mødt ved formanden, dommer Niels Bjerre, det ministerielt udpegede medlem Tage Legaard og det kommunalt udpegede medlem Birger Olsen.

For Frederikshavn kommune mødte Marianne Kristiansen

For Læsø kommune mødte kommuneingeniør Jan Kjærgaard.

For Naturstyrelsen Aalborg mødte Charlotte Grøn Andersen

For Danmarks Naturfredningsforening mødte Freddy Worm Kristiansen

For Dansk Ornitologisk Forening mødte Thorkild Lund

For Læsø Salt A/S mødte Poul Christensen, Olav Juul Garn Larsen og Bent Hesthaven

Der blev fremlagt:

Brev af 3. januar 2012 fra Naturstyrelsen, Aalborg Natur

Ansøgning af etablering af saltvandsbrønde på Rønnerne af 15 december 2011

Mail af 2. februar 2012 fra Naturstyrelsen, Aalborg Natur

Brev af 7. juni 2012 fra Naturstyrelsen Aalborg

Kommentar af 26 marts 2012 fra Naturstyrelsen Aalborg Natur vedrørende Natura 2000 område nr. 9.

Nævnformanden redegjorde indledningsvis kort for fredningskendelsen, hvorefter ændringer i terrænet eller terrænformerne ved opfyldning eller afgravning ikke er tilladt, ligesom opførelse af bebyggelse, herunder opstilling af skure, master, boder og lignende, samt anbringelse campingvogne eller telte ikke er tilladt. I kendelsen er der endvidere regulering af færdselsretten på de fredede arealer.

Poul Christensen redegjorde for ansøgningen og oplyste, at den gennemsnitlige saltprocent i grundvandet fra de 3 eksisterende brønde er faldet for ca. 12-14 % til under 6-8 %. Forholdet er blevet nærmere undersøgt af GEUS, hvor konklusionen lyder, at saltvandet er blevet tyndere, fordi Læsø Salt A/S over årene har gjort oppumpningen med større pumper hurtigere og hurtigere, således at der i brøndene opstår et trykfald efter den hurtige oppumpning. Der søges nu om tilladelse til opstilling af en intervalpumpe og en 15 m³ opsamlingsstank ved de 3 eksisterende brønde, samt nedgravning af et 25 meter langt drænrør i ca. 1,5 meters dybde. Der søges endvidere om tilladelse til nedgravning til 6 nye forsøgsbrønde i 1,5 til 2 meters dybde og med en diameter på mellem 0,3-0,8 m. Rørene vil stikke ca. 1 meter op i terrænet. I

forsøgsperioden vil brøndene blive tømt en gang om ugen og undersøgt, og efter en forsøgsperiode vil rørene og hullerne blive fjernet, medmindre der gives tilladelse til en vedvarende ordning.

Poul Christensen oplyste endvidere, at færdslen til og fra brøndene vil kunne holdes indenfor den gældende tilladelse.

Poul Christensen oplyste, at de andre lodsejere Langeskov Finerværk A/S og Fonden Læsø Strandjægere er indforstået med igangsættelsen af projektet.

Jan Kjærgaard bemærkede, at Læsø Kommune kan anbefale, at der gives en dispensation, da driften af det eksisterende anlæg er forløbet upåklageligt.

Thorkild Lund, Dansk Ornitologisk Forening, fremkom med sine bemærkninger, idet han oplyste, at man skal være opmærksom på, at der i området er beskyttede fuglearter, herunder blandt andre stenvender og engryle.

Freddy Worm Christiansen bemærkede, at han er enig, at der bør tages et afgørende hensyn til fuglelivet i området.

Charlotte Grøn Andersen henviste til at det udarbejdede notat af 26 marts 2012 fra Naturstyrelsen, hvor det fremgår at det ansøgte ligger inde for Natura 2000 område (EF- fuglebeskyttelsesområde nr. 10 Læsø, sydlige del og EF-Habitatområde nr. 9 på Læsø og havet syd herfor). Ved forsøgsbrønd 4, 5 og 6 vil det ansøgte kunne medføre forstyrrelse af en eller flere af de ynglende fuglearter: klyde, havterne og almindelig ryle, samt stenvender, som dog ikke er UPG. Naturstyrelsen Aalborg har således i relation til meddelelse af dispensation i forhold til strandbeskyttelseslinjen meddelt, at styrelsen er sindet at meddele afslag på etablering af forsøgsbrønd nr. 4, 5 og 6, ligesom der i relation til en dispensation i øvrigt er stillet en række vilkår i udsigt.

Poul Christensen bemærkede, at han er indstillet på, at færdslen udelukkende sker på Hornfiskrønvej og Hornfiskrøn Flod under selve anlægsfasen og i forhold til den løbende trafik til og fra brøndene. Man vil således også kunne se, at alle de ansøgte brønde ligger ved den rute, der i dag benyttes for at komme ned til de eksisterende 3 brønde.

Nævnet voterede og besluttede at meddele afslag på etablering af forsøgsbrønd nr. 4, 5 og 6.

Nævnet besluttede endvidere at meddele dispensation til etablering af brøndene 1, 2 og 3 på vilkår, at det opgravede materiale deponeres i umiddelbar tilknytning til brøndene og anvendes til eventuel retablering. Hvis der efterfølgende meddeles dispensation til bevarelse af forsøgsbrøndene som permanente brønde skal det deponerede materiale spredes i et tyndt lag i et område omkring brøndene.

Nævnet var endvidere enig om at meddele tilladelse til opstilling af en intervalpumpe med batteri og en 15 kubikmeter opsamlingstank ved de 3 eksisterende brønde, samt nedgravning af et 25 meter langt drænrør i ca. 1,5 meters dybde. Det forudsættes i relation til drænrøret, at dette kan skydes ud fra den nuværende brønd, således at et egentligt gravearbejde undgås. Den pågældende pumpe skal forsynes med et batteri, der opstilles på stedet. Batteri og tanken skal henholdsvis dækkes af en sortmalet kasse og males sort.

Det forudsættes endelig, at den meddelte dispensation ikke medfører en forøget kørselsaktivitet, der alene tillades ad Hornfiskrønvej og Hornfiskrøn Flod.

Nævnets medlemmer var endelig enige om, at der gives en midlertidig dispensation på 2 år fra d. 1 juli 2012, idet det også skal påpeges, at anlægsaktiviteterne skal holdes udenfor fulgenes yngletid, som er midt marts til midt juli måned.

De mødende blev orienteret om afgørelsen og blev klagevejledt.

Sagen sluttet.

Niels Bjerre

Fredningsnævn NORD

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klagen skal sendes til Fredningsnævnet for Nordjylland, nordlige del, som videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens behandling. Du får kopi af fredningsnævnets brev til Natur- og Miljøklagenævnet.

Hvis der bliver klaget, vil Fredningsnævnet underrette dig hurtigst muligt.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr til nævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr. for privatpersoner og 3.000 kr. for alle andre klagere, herunder virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

Klager modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal benyttes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Onsdag, den 24. september 2014 afholdt fredningsnævnet for Nordjylland, nordlig del, besigtigelse og forhandling i

FS 34/2014.

Ansøgning om tilladelse til at foretage udbedring af tracé på Hornfiskerøen via Fuglsangsøen til Bobakker på Læsø over matr.nr. 9g, 59o, 144bi, 146x, 147f, 149d, 151a, 153a, 171b, 172c, 173b, 175d Byrum by, Byrum, der er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 20. september 1989 om supplerende fredning af Rønnerne med omliggende holme syd for Læsø.

Nævnet var mødt ved formanden, dommer Niels Bjerre, det ministerielt udpegede medlem Tage Leegaard og det kommunalt udpegede medlem Birger Olsen,

For Naturstyrelsen, Det Åbne Land, København mødte Mette Hald Simonsen,

For Læsø Kommune mødte Stine Hansen,

For Frederikshavn Kommune mødte Marianne Christiansen,

For Danmarks Naturfredningsforening mødte Freddy Worm Christiansen,

For Naturstyrelsen Vendsyssel mødte Hans-Henrik Jørgensen,

Følgende ejere var mødt:

Fonden, Læsø Strandjægere var mødt v/Ernst Jensen, Poul Erik Petersen, Klaus Munk og Flemming Simonsen.

Dansk Kornlager af 25. november 1982 ApS var mødt v/ Koed-Jørgensen,

Thomas Olsen og Gunnar Kærsgaard.

John Stokholm Strøm

Der blev fremlagt anmodning om dispensation af 9. maj 2014 med bilag fra Naturstyrelsen, Vendsyssel samt brev af 8. august 2014 fra Naturstyrelsen, Det Åbne Land.

Nævnensformanden redegjorde indledningsvist for fredningskendelsen, hvis formål er dels at sikre området - herunder tilvækstarealerne ved landhævning eller tilskylning - som åbent strandengs-, strandhede- og græsningsområde, dels at beskytte og opretholde områdets karakteristiske landskab, plante- og dyreliv og kulturhistoriske levn.

Det fremgår af fredningsbestemmelserne blandt andet følgende:

" ...

§ 4. Terrænændringer.

Ændringer i terrænet eller terrænformerne ved opfyldning eller afgravning er

ikke tilladt. Fredningen er dog ikke til hinder for, at Nordjyllands Amt kan befæste og foretage mindre reparationsarbejder på Hornfiskrønvejen.

...

§ 6 Offentlighedens adgang

a. Gående færdsel er tilladt overalt på det fredede område bortset fra på opdyrkede arealer. I perioden 1. maj til 15. juli (fuglenes yngletid) gælder færdselsretten dog ikke i området vest for Hornfiskrønvejen.

Fra Hornfiskrønvejen til Fuglsangssøen anlægges en primitiv ca. 1,5 bred fodsti, der som angivet på fredningskortet muliggør en rundgang omkring søen til bla. området ved saltkogeriet "Doktorhaven". Stien anlægges og vedligeholdes ved Nordjyllands Amts foranstaltning og for Amtets regning.

b. Ridende og cyklende færdsel er tilladt ad Hornfiskrønvejen. Ridning er endvidere tilladt øst for vejen ad ruter, som Nordjyllands Amt afmærker i marken på grundlag af drøftelser med Læsø Kommune og de berørte ejere. I tilfælde af nedslidning kan ruterne omlægges ligeledes efter drøftelse mellem amtet, kommunen og ejerne.

Knallertkørsel er forbudt på det fredede område.

c. Bil- og traktorkørsel samt kørsel med hestevogne er tilladt ad Hornfiskrønvejen og på udyrkede arealer som led i Læsøboernes traditionelle udflugter. Sådanne befordringsmidler må også anvendes i forbindelse med den organiserede turisttrafik, som efter Fredningsnævnets anvisning tillades ad Hornfiskrønvejen.

....."

Hans Henrik Jørgensen, Naturstyrelsen Vendsyssel, oplyste, at Læsø Kommune og Naturstyrelsen, Vendsyssel er partnere i et EU medfinansieret LIFE projekt på Læsø.

Hans Henrik Jørgensen foreviste dele af det omhandlede tracé og oplyste, at det pågældende tracé fra Hornfiskrønvej mod øst og syd via Fuglsangssøen til Bobakker ikke er nævnt i fredningskendelsen. Stien eller tracéet er meget benyttet til arbejdskørsel og er på visse delstrækninger sporkørte og vandfyldte. Dette har medført en uhensigtsmæssig færdsel parallelt med det oprindelige tracé, hvorfor der er dannet et "trafikalt delta". Det er dette spor, man har et ønske om at udbedre med materialer fra området. Der skal udgraves en vejkasse på alle berørte delstrækninger, hvor materialet herfra vil blive deponeret langs tracéet. Vejkassen opbygges herefter som en stangvej, hvor tømmer fra skovninger i området benyttes, og efterfølgende pålægges det materiale, som er opgravet. Det vurderes, at en sådan vejkasse på grund af det fugtige miljø vil have en lang levetid. Man vil med udbedring af tracéet bedre kunne kanalisere trafikken hensigtsmæssigt. Det pågældende spor må alene benyttes i overensstemmelse med fredningskendelsen, hvorfor der alene er tale om nødvendig arbejdskørsel til drift af arealerne.

Hans-Henrik Jørgensen oplyste endvidere, at den såkaldte stangvej vil blive etableret ved udgravning af en vejkasse ned i en dybde af op til ca. 70 cm. Sporet vil blive anlagt i en bredde af 3-3½ meter.

Læsø Kommune og Frederikshavn Kommune havde ingen bemærkninger til det ansøgte.

Danmarks Naturfredningsforening var også indforstået med det ansøgte. Det skal dog præciseres, at der alene er tale om arbejdskørsel som er nødvendig i forbindelse med tilsyn med kreaturer og naturpleje m.v. Det er en god idé med etablering af vejkasse, idet man på den måde kan minimere skaderne ved arbejdskørsel.

Ernst Jensen, Fonden Læsø Strandjægere udtrykte en vis betænkelighed ved projektet, idet han pointerede, at der ikke bør tinglyses en egentlig vejret.

Hans-Henrik Jørgensen bemærkede, at man heller ikke har planer om tinglysning om vejret.

Koed-Jørgensen, Dansk Kornlager, udtrykte bekymring for, at man ved projektets gennemførelse vil forøge trafikintensiteten. Det skal pointeres, at sporet alene må benyttes af de enkelte lodsejere i området.

John Stokholm Strøm var indforstået med det ansøgte. Det er i forvejen allerede tilladt lodsejere at køre i området.

Naturstyrelsen, Det åbne land, har i et brev af 8. august 2014 oplyst, at de berørte arealer er beliggende i Natura 2000- område nr. 9, Strandenge på Læsø og havet syd herfor (Habitatområde nr. 9 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 10).

Hele arealet udgøres endvidere af forskellige naturtyper beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven.

På den sydlige del af arealerne er der registreret en samling beskyttede fortidsminder bestående af ruiner efter saltudvindingsanlæg. Sporet fortsætter ind mellem ruinerne. Fredningen har også til formål, at sikre kulturhistoriske levn. Kulturstyrelsen er myndig på tilladelser efter museumsloven.

Naturstyrelsen, Det Åbne Land har vurderet, at det ansøgte ikke vil ødelægge eller beskadige leve- eller voksesteder for de arter, der indgår i udpegningsgrundlaget. Det ansøgte vil heller ikke medføre beskadigelse/ødelægelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Det forudsættes dog, at der i forbindelse med en dispensation stilles vilkår, som sikrer, at der ikke som følge af projektets gennemførelse sker ændring af offentlighedens adgang til arealerne og vilkår, der sikrer den mest skånsomme metode til etablering af sporet.

Hans-Henrik Jørgensen bemærkede, at det i forbindelse med gennemførelsen af projektet, som er et LIFE projekt er stillet vilkår om ny skiltning vedrørende færdsel på arealerne.

Efter votering besluttede fredningsnævnet at imødekomme det ansøgte på

vilkår, at der ikke som følge af projektets gennemførelse sker ændring i offentlighedens adgang til arealerne.

Nævnet har noteret sig, at der i forbindelse med projektets gennemførelse vil blive opsat skiltning, der oplyser om færdsel på arealerne. Hvis færdslen ikke kan styres i tilfredsstillende omfang, må sagen tages op til fornyet behandling i nævnet.

Nævnet stiller endelig vilkår om, at der i forbindelse med projektets gennemførelse anvendes den mest skånsomme metode. Hvis projektet vil komme til at berøre de beskyttede fortidsminder, skal der indhentes de fornødne tilladelser hos Kulturstyrelsen.

De mødende blev klagevejledt.

Niels Bjerre.

Fredningsnævnet for Nordjylland,
Nordlige del,
Badehusvej 17, 9000 Aalborg,
Telefon 96 30 70 50 / 96 30 71 61,
Mail: udb@domstol.dk / hajo@domstol.dk

Naturstyrelsen, Vendsyssel,
Sct. Laurentiivej 148,
9990 Skagen.

Aalborg, den 2. oktober 2014

Vedr.

FS 34/2014.

**Ansøgning om tilladelse til at foretage udbedring af tracé på
Hornfiskerøen via Fuglsangsøen til Bobakker på Læsø over matr.nr. 9g,
59o, 144bi, 146x, 147f, 149d, 151a, 153a, 171b, 172c, 173b, 175d Byrum
by, Byrum, der er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 20.
september 1989 om supplerende fredning af Rønnerne med omlig-
gende holme syd for Læsø.**

Ved brev af 9. maj 2014 har Naturstyrelsen Vendsyssel under j.nr. NST-4160-0312/316 ansøgt fredningsnævnet om tilladelse til at etablere et tracé på en strækning på Læsø.

Nævnet afholdt den 24. september 2014 besigtigelse og forhandling i sagen.

Kopi af protokoltilførsel vedlægges.

Det fremgår heraf, at nævnet på nærmere vilkår besluttede at meddele dispensation til det ansøgte.

Tilladelsen er meddelt i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 og 2, og kan inden 4 uger fra modtagelse af afgørelsen påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagevejledning vedlægges.

Tilladelsen må ikke udnyttes inden klagefristens udløb og bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år.

Niels Bjerre.

Kopi fremsendes til:

1. Tage Leegaard,

2. Birger Olsen,
3. Læsø Kommune,
4. Frederikshavn Kommune,
5. Naturstyrelsen, København, NST 4112-02384,
6. Danmarks Naturfredningsforening, København,
7. Danmarks Naturfredningsforening v/ Eigil Torp Olesen,
8. Dansk Ornitologisk Forening, København,
9. Dansk Ornitologisk Forening v/ Thorkild Lund,
10. Henning Malmose Johansen,
11. Fonden Læsø Strandjægere c/o Ernst Jensen,
12. Kent Stoklund Strøm,
13. Dansk Kornlager af 25.11.1982 A/S,
14. John Stoklund Strøm,
15. Christian Simonsen,
16. Kaj Stoklund Strøm.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klagen skal sendes til Fredningsnævnet for Nordjylland, Nordlige del, som videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens behandling. Du får kopi af fredningsnævnets brev til Natur- og Miljøklagenævnet.

Hvis der bliver klaget, vil Fredningsnævnet underrette dig hurtigst muligt.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr til nævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr. for privatpersoner og for alle andre klagere, herunder virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

Klager modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal benyttes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Aalborg den 25. maj 2015

Naturstyrelsen, Vendsyssel

**FS 67/2014 - Tilladelse til udvidelse af drikkevandshul på matr.nr. 9g
Byrum by, Byrum, som er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse
af 20. september 1989 om supplerende fredning af Rønnerne med om-
liggende holme syd for Læsø.**

Ved brev af 25. september 2014 har Naturstyrelsen, Vendsyssel, fremsendt en ansøgning om tilladelse til at foretage en udvidelse af eksisterende drikkevandshul til dyrehold.

Læsø Kommune og Naturstyrelsen Vendsyssel er partnere i et EU medfinansieret LIFE projekt på Læsø. Projektet sigter mod at forbedre status for en række fugle samt lysåbne naturtyper, og store dele af projektet har aktiviteter indenfor Rønner fredningen.

Nævnet har besluttet at meddele dispensation til det ansøgte. Begrundelsen for nævnets afgørelse fremgår nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund:

Rønner fredningen har til formål, dels at sikre området - herunder tilvækst af arealer ved landhævning eller tilskylning - som et åbent strandengs - strandhede - og græsningsområde, dels at beskytte og opretholde områdets karakteristiske landskab, plante - og dyreliv og kulturhistoriske levn. Der må ikke foretages ændringer i terrænet eller terrænformerne ved opfyldning eller afgravning. Fredningen er dog ikke til hinder for, at Nordjyllands Amt kan befæste og foretage mindre reparationsarbejder på Hornfiskrønvejen. Fredningen er heller ikke til hinder, at saltkogerierne udforskes videnskabeligt.

Fuglsangsøen og andre vandhuller kan renses og uddybes i det omfang, det er nødvendigt for at skaffe drikkevand til kreaturer og vildt. Oprensede materiale skal fjernes fra det fredede område.

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne, når det ansøgte ikke kommer i strid med fredningens formål.

Fredningsnævnet har ved en afgørelse af 2. oktober 2014 meddelt tilladelse til etablering af et tracé på en strækning indenfor Overfredningsnævnets afgørelse (FS 34/2014).

Det er oplyst, at der i forbindelse med LIFE projektet på Læsø er igangsat en intensiveret græsningsdrift for at forbedre plejen af de lysåbne naturtyper på udpegningsgrundlaget. En af forudsætningerne for at have græssende dyr i området er, at dyrene har adgang til ferskvand.

Naturstyrelsen Vendsyssel har udtrykt ønske om at udvide et eksisterende drikkevandshul til kreaturer, og samtidig benytte det opgravede materiale som fyld i det under besigtigelsen drøftede sportracé i sagen FS 34/2014. På den måde minimeres risikoen for udtørring af vandhullet hen over sommeren. Der vil primært blive tale om bortgravning af en kunstig vold. For at sikre, at vandhullets brinker kan anlægges med et svagt skrånende anlæg af hensyn til ynglende padder og vadefugle er det nødvendigt at grave yderligere et mindre areal, således at den samlede udvidelse bliver på ca. 260 m². Det opgravede materiale vil blive brugt til udbedring af det nærliggende tracé som fredningsnævnet dispenserede til i oktober 2014.

Naturstyrelsen, Det Åbne Land, har ydet teknisk bistand vedrørende ansøgningen, og har oplyst, at det ansøgte er beliggende i Natura 2000 område nr. 9 Strandenge på Læsø og havet syd herfor (Habitatområde nr. 9 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 10) samt Ramsarområde nr. 10 (Læsø). Vandhullet er beliggende i et område, der er kortlagt som en mosaik af naturtyperne våd- og tør hede samt tidvis våd eng. Det er endvidere oplyst, at det ansøgte er en del af et EU Life projekt, hvis formål er at udføre naturforbedrende pleje af Natura 2000 området i overensstemmelse med den statslige Natura 2000 plan såvel som den kommunale handleplan. Det følger heraf, at den ansøgte udvidelse af vandhullet ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer om projekter, kan påvirke Natura 2000-området negativt i væsentlig grad eller medføre beskadigelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivet bilag IV.

Naturstyrelsen har her særlig vægt på, at de kunstige volde, som findes ved kanten af vandhullet erstattes af en lavvandet overgangszone, og at vandhullets funktion understøtter afgræsningen, som er af afgørende betydning for opnåelse af gunstig bevaringsstatus for områdets lysåbne naturtyper.

Naturstyrelsen, Det Åbne Land, har anmodet fredningsnævnet om at overveje at indsætte forskellige vilkår for at skabe de bedst mulige levevilkår for vilde dyr og planter og samtidig tage hensyn til de landskabelige værdier.

Sagens behandling:

Fredningsnævnet ved formanden dommer Niels Bjerre, det ministerielt udpegede medlem Tage Leegaard, og det kommunalt udpegede medlem Stine Hansen har skriftligt behandlet sagen.

Fredningsnævnet har forelagt bemærkningerne i brevet af 16. april 2015 fra Naturstyrelsen, Det åbne land, for Naturstyrelsen, Vendsyssel, som har anført, at der ikke er bemærkninger til det fremsendte.

Danmarks Naturfredningsforening, Frederikshavn/Læsø afdeling har i en mail af 28. april 2015 meddelt, at foreningen ikke har indvendinger mod

ansøgningen til udvidelse af kreaturvandingshullet, således som der også er åbnet mulighed for i fredningskendelsen.

Fredningsnævnets afgørelse:

Af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 fremgår, at fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller udenfor international naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter som området er udpeget for.

Efter en samlet vurdering finder fredningsnævnet at der kan meddeles dispensation fra fredningsbestemmelserne til udvidelse af kreaturvandingshullet. Fredningsnævnet finder således ikke, at det ansøgte strider mod fredningens formål, og heller ikke, at det ansøgte vil indebære en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Tværtimod vil projektet i forbindelse med den intensiverede græsningsdrift være medvirkende til at forbedre plejen af de lysåbne naturtyper.

Dispensationen gives på følgende vilkår, som foreslået af Naturstyrelsen, Det åbne land:

1. Søen skal tilpasses, så den passer naturligt ind i det omgivende landskab.
2. Brinker skal udjævnes til jævnt skrånende bredder med en hældning ikke stejlere end 1:5.
3. Evt. jordvolde fjernes
4. Det opgravede materiale skal som oplyst i ansøgningen anvendes til udbedring af nærliggende vej eller fjernes.
5. Der må ikke udsættes eller fodres fisk, krebs eller andefugle i tilknytning til søen.
6. Der må ikke foretages sprøjtning eller gødskning indenfor en afstand af 10 meter fra søen.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,

- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Klagen sendes gennem Klageportalen til fredningsnævnet. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for fredningsnævnet i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 500 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til fredningsnævnet, der videresender anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Såfremt en klage indgives, må en dispensation ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og i givet fald stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet.

En dispensation må ikke udnyttes inden klagefristens udløb og bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Niels Bjerre

Kopi er fremsendt til:

1. Tage Leegaard
2. Birger Olsen
3. Danmarks Naturfredningsforening
4. Danmarks Naturfredningsforening v/Eigil Torp Olesen
5. Naturstyrelsen, København
6. Dansk Ornitologisk Forening
7. Dansk Ornitologisk Forening v/Thorkild Lund
8. Læsø Kommune

Aalborg den 25. maj 2015

Naturstyrelsen, Vendsyssel

FS 68/2014 - Ansøgning om tilladelse til udbedring af skader på fortidsminder på matr.nr. 182f Byrum By, Byrum, som er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 20. september 1989 om supplerende fredning af Rønnerne med omliggende Holme syd for Læsø

Ved brev af 20. oktober 2014 har Naturstyrelsen, Vendsyssel, fremsendt en ansøgning om tilladelse til at foretage udbedring af skader på fortidsminder.

Læsø Kommune og Naturstyrelsen Vendsyssel er partnere i et EU medfinansieret LIFE projekt på Læsø. Projektet sigter mod at forbedre status for en række fugle samt lysåbne naturtyper, og store dele af projektet har aktiviteter indenfor Rønner fredningen.

Nævnet har besluttet at meddele dispensation til det ansøgte med en tidsfrist på 5 år. Begrundelsen for nævnets afgørelse fremgår nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund:

Rønner fredningen har til formål, dels at sikre området - herunder tilvækst af arealer ved landhævning eller tilskyldning - som et åbent strandengs - strandhede - og græsningsområde, dels at beskytte og opretholde områdets karakteristiske landskab, plante - og dyreliv og kulturhistoriske levn.

Efter § 4 i Overfredningsnævnets afgørelse er ændringer i terrænet eller terrænformerne ved opfyldning eller afgravning ikke tilladt. Fredningen er dog ikke til hinder for, at Nordjyllands Amt kan befæste og foretage mindre reparationsarbejder på Hornfiskrønvejen. Fredningen er heller ikke til hinder for, at saltkogerierne udforskes videnskabeligt.

Fuglsangssøen og andre vandhuller kan renses og uddybes i det omfang, det er nødvendigt for at skaffe drikkevand til kreaturer og vildt. Oprensede materiale skal fjernes fra det fredede område.

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne, når det ansøgte ikke kommer i strid med fredningens formål.

Fredningsnævnet har ved en afgørelse af 2. oktober 2014 meddelt tilladelse til etablering af et tracé på en strækning indenfor Overfredningsnævnets af-

gørelse (FS 34/2014).

Det er i ansøgningen oplyst følgende:

”Stort set hele det fredede område afgræsses med kreaturer og heste, hvilket i nogle tilfælde kan afstedkomme skader på fortidsminder.

Disse skader har typisk en meget begrænset udstrækning – ca. 2 X 3 meter – og er forårsaget af dyrenes ”støvbadning” og generelle adfærd. Helt konkret ødelægges vegetationslaget, hvorved dyrene har adgang til det underliggende sand. Herved opstår der en risiko for direkte beskadigelse af fortidsmindet.

LIFE projektet på Læsø har indgået i en rammeaftale med Kulturstyrelsen og ved en nylig besigtigelse af arealerne, påbød Kulturstyrelsen projektet straks at udbedre ovennævnte skader, hvor disse var at finde på fortidsminder – både eksisterende og eventuelt fremtidige.

Udbedring skal ske ved at pålægge jord samt græstørv på det beskadigede område – altså en retablering af fortidsmindet.”

Det er oplyst, der er tale om udbedring af ca. 5 steder årligt, og at man planlægger afskrælning af tørv indenfor 2 konkret udpegede delområder, som vist på et kort. Det er oplyst, at der ikke er kortlagt naturtyper fra udpegningsgrundlaget på de to områder, da disse har været træbevoksede. Det første sted er et areal nær Fuglsangsøen, hvor tilplantede fyrretræer er fjernet. Naturstyrelsen, Vendsyssel, ejer her 3 delområder på samme 2,4 ha. Dette areal indeholder ikke kortlagt habitat naturtyper og er ikke kortlagt som § 3 natur efter naturbeskyttelsesloven. Det andet delområde er et område, hvor der er ryddet træer. Arealet er kortlagt som § 3 hede efter naturbeskyttelsesloven, men ikke som tør hede (4030) efter habitatdirektivet. Dette areal er også ejet af Naturstyrelsen, Vendsyssel. Ved afskrælning af tørv vil der lettere kunne ske en udvikling mod fx våd hede, da der i tørvten er en vis næringsberigelse og evt. forsuring og et total afskrælning her vil være at foretrække. Dette er oplyst af Naturstyrelsen, Det Åbne Land, som har haft sagen til teknisk gennemgang.

Naturstyrelsen, Det Åbne Land, har iøvrigt oplyst, at det ansøgte er beliggende i Natura 2000 område nr. 9 Strandenge på Læsø og havet syd herfor (Habitatområde nr. 9 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 10) samt Ramsarområde nr. 10 - Læsø.

Som følge af, at det ansøgte er en del af et EU Life projekt, hvis formål er at udføre naturforbedrende pleje af Natura 2000 området i overensstemmelse med den statslige Natura 2000 plans målsætning, vurderes det af Naturstyrelsen, at de ansøgte tørveskrab med henblik på at udbedre kreaturskader på fortidsminder ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer om projekter kan påvirke Natura 2000-området negativt i væsentlig grad eller medføre beskadigelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivet bilag IV. Der lægges her særligt vægt på afgræsningens afgørende positive betydning for opnåelse af gunstig bevaringsstatus, samt at tørveskrab udføres på arealer, der har været tilplantet og hvor der derfor ikke er kortlagt naturtyper fra udpegningsgrundlaget.

Det er endelig oplyst, at tørveskrab inden for delområde 2 vil fordre en dispensation fra Naturbeskyttelseslovens § 15 om strandbeskyttelseslinjen.

Naturstyrelsen Vendsyssel har i sin ansøgning anført, at det vil være hensigtsmæssigt, hvis der for en eventuel dispensation kunne fastsættes en tidsfrist på eksempelvis 5 år, hvorefter projektet kunne revurderes med det pågældende interval.

Sagens behandling:

Fredningsnævnet ved formanden dommer Niels Bjerre, det ministerielt udpegede medlem Tage Leegaard, og det kommunalt udpegede medlem Stine Hansen har skriftligt behandlet sagen.

Fredningsnævnet har sendt sagen til udtalelse hos Danmarks Naturfredningsforening, Frederikshavn/Læsø afdelingen, som i en mail af 28. april 2015 har meddelt, at Danmarks Naturfredningsforening ikke har indvendinger imod ansøgningen om afgravning af græstørv. Det er dog anbefalet, at der i en dispensation fastsættes en tidsmæssig begrænsning, således at virkningerne kan tages op til vurdering efter en passende årrække.

Fredningsnævnets afgørelse:

Af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 fremgår, at fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller udenfor international naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter som området er udpeget for.

Efter en samlet vurdering finder fredningsnævnet at der kan meddeles dispensation fra fredningsbestemmelserne til at foretage den ansøgte udbedring af kreaturskader på fortidsminderne. Fredningsnævnet finder således ikke, at det ansøgte strider mod fredningens formål, og heller ikke, at det ansøgte vil indebære en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for.

Der lægges her særlig vægt på afgræsningens afgørende positive betydning for en gunstig bevaringsstatus, og at den nødvendige afskrælning af tørv foretages på arealer, som har været tilplantet. Endelig har fredningsnævnet også lagt vægt på, at Kulturstyrelsen har påbudt udbedring af de konstaterede skader på de omhandlede fortidsminder.

Det bestemmes endelig, at denne dispensation har gyldighed i 5 år, hvorefter sagen må tages op igen til en revurdering.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Klagen sendes gennem Klageportalen til fredningsnævnet. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for fredningsnævnet i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 500 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til fredningsnævnet, der videresender anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Såfremt en klage indgives, må en dispensation ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og i givet fald stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet.

En dispensation må ikke udnyttes inden klagefristens udløb og bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Niels Bjerre

Kopi er fremsendt til:

1. Tage Leegaard
2. Birger Olsen
3. Danmarks Naturfredningsforening
4. Danmarks Naturfredningsforening v/Eigil Torp Olesen

5. Naturstyrelsen, København
6. Dansk Ornitologisk Forening
7. Dansk Ornitologisk Forening v/Thorkild Lund
8. Læsø Kommune

Frederikshavn Kommune.

Aalborg, den 12. oktober 2015

Fredningsnævnet har den 6. februar 2015 fra Frederikshavn Kommune modtaget en ansøgning fra Læsø Salt A/S om tilladelse til at etablere 3 forsøgsbrønde til saltindvinding. Ansøgningen er efterfølgende reduceret til 2 brønde på henholdsvis matr.nr. 121g Byrum by, Byrum(brønd nr. 1), der ejes af Fonden Læsø Strandjægere og matr.nr. 144m Byrum by, Byrum (brønd nr. 2), der ejes af Naturstyrelsen. Den tredje brønd er placeret udenfor fredningen.

Sagens baggrund

Fredningsnævnet har i sag FS 7/2012 tilladt etablering af 3 brønde på andre lokationer blandt andet på vilkår, at det opgravede materiale deponeres i umiddelbar tilknytning til brøndene og anvendes til eventuel retablering. Tilladelsen blev givet for 2 år fra 1. juli 2012.

Arealerne er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 20. september 1989 om supplerende fredning af Rønnerne med omliggende holme syd for Læsø. Fredningen har til formål dels at sikre området - herunder tilvækstarealer ved landhævning eller tilskyldning - som åbent strandengs-, strandhede- og græsningsområde, dels at beskytte og opretholde områdets karakteristiske landskab, plante- og dyreliv samt kulturhistoriske levn. Det fremgår blandt andet af fredningsbestemmelserne, at ændringer i terrænet eller terrænformerne ved opfyldning eller afgravning ikke er tilladt, ligesom bebyggelse ikke kan finde sted.

Naturstyrelsen har i udtalelse af 13. august 2015 om forsøgsbrønde blandt andet oplyst, at disse etableres på lokaliteter, som GEUS vurderer til at have et højt saltindhold. Forinden placering af forsøgsbrønde indhentes tilladelse fra relevante myndigheder. Der er typisk behov for en forsøgsperiode på en 2-3 år.

Det er yderligere oplyst, at Naturstyrelsen Vendsyssel den 11. august 2015 har givet lodsejer accept til etablering af forsøgsbrønd nr. 2 på Kringelrøn under forudsætning af, at kørsel til og fra stedet sker ad gamle kørespor og ikke i strandengsvegetationen. Naturstyrelsen Vendsyssel har endvidere forbeholdt sig ret til, at vurdere forholdene og eventuelt stille krav om at indvinding sker via slange på større afstand, hvis engryle og havterne (arter fra udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområdet) atter begynder at yngle eller, hvis forsøgsbrønden bliver til produktionsbrønd.

Det oplyses i den forbindelse, at Frederikshavn Kommune efter kontakt med ejer samme dag har meddelt, at kørsel til denne destination vil ske via eksisterende kørespor (gl. kørespor) til Østre Fårehus.

Endelig oplyses, at arealerne er beliggende i Natura2000-område med habitatområde nr. 9 og fuglebeskyttelsesområde nr. 10 samt Ramsarområde nr. 10. Da de arter, der danner grundlag for udpegning på lokaliteten for tiden ikke yngler på stedet, og idet det er oplyst, at kørslen vil foregå ad et eksisterende kørespor uden for den egentlige strandvegetation, vurderes det, at det ansøgte ikke kan påvirke Natura2000-området negativt i væsentlig grad. Såfremt det konstateres, at arter fra udpegningsgrundlaget begynder at yngle i forsøgsperioden inden for en afstand fra forsøgsbrønd nr. 2, hvor tilsynsmyndigheden (NST Vendsyssel) vurderer, at der finder påvirkning af ynglefuglene sted som følge af brøndenes drift, kan tilsynsmyndigheden påbyde, at driften indstilles i fuglenes yngletid eller, at der træffes foranstaltninger til at indvinding sker via slange på større afstand.

Danmarks Naturfredningsforening har den 17. september 2015 meddelt, at der under hensyntagen til det om forsøgsbrøndenes påtænkte placering og udformning, de tidligere givne tilladelser til lignende brønde samt projektets afhængighed af brugbare resultater, ikke er indvendinger mod det ansøgte.

Fredningsnævnets afgørelse

Sagen er behandlet skriftligt som en formandsafgørelse efter forretningsordenen for fredningsnævn § 10, stk.5.

Nævnsformanden har herefter besluttet at meddele dispensation til etablering af de 2 ansøgte forsøgsbrønde på vilkår, at det opgravede materiale deponeres i umiddelbar tilknytning til brøndene og anvendes til eventuel retablering. Dispensation meddeles for en periode på 2 år fra 15. oktober 2015 og således at anlægsaktiviteterne skal holdes uden for fuglenes yngletid, som efter det oplyste er fra midt i marts til midt i juli måned.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Klagen sendes gennem Klageportalen til fredningsnævnet. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for fredningsnævnet i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 500 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til fredningsnævnet, der videresender anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Såfremt en klage indgives, må en dispensation ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og i givet fald stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet.

En dispensation bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Med venlig hilsen

Niels Bjerre

Denne afgørelse sendes til:

1. Tage Leegaard,
2. Birger Olsen,
3. Frederikshavn Kommune,
4. Læsø Kommune,
5. Naturstyrelsen, København, NST 4112-02940,
6. Danmarks Naturfredningsforening, København,
7. Danmarks Naturfredningsforening v/ Eigil Torp Olesen,
8. Dansk Ornitologisk Forening, København,
9. Dansk Ornitologisk Forening v/ Thorkild Lund,
10. Læsø Salt A/S,
11. Fonden Læsø Strandjægere,
12. Naturstyrelsen Vendsyssel.

NATUR- OG
MILJØKLAGENÆVNET

Rentemestervej 8
2400 København NV
Telefon: 72 54 10 00
nmkn@nmkn.dk
www.nmkn.dk

28. oktober 2016 • J.nr.: NMK-522-00337 • Ref.: PIVHA-NMKN

AFGØRELSE

i sag om bekæmpelse af rynket rose og vadegræs indenfor fredning i Læsø Kommune

Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse efter naturbeskyttelseslovens¹ § 78, stk. 3, jf. § 86, stk. 1.

Natur- og Miljøklagenævnet afviser at realitetsbehandle Læsø Ride og Køreforenings klage af 15. juni 2016 over Fredningsnævnet for Nordjylland, Nordlig dels, afgørelse FN-NJN-69/2015 af 26. maj 2016, om dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, til bekæmpelse af rynket rose og vadegræs på Læsø. Klagen over afgørelsen FN-NJN-69/2015 afvises, da foreningen ikke er klageberettiget efter naturbeskyttelsesloven.

Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet². Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 9 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1217 af 28. september 2016 om naturbeskyttelse

² Lovbekendtgørelse nr. 1205 af 28. september 2016 om Natur- og Miljøklagenævnet

Sagens oplysninger

Fredningsnævnet for Nordjylland, Nordlige del, har i 7 afgørelser af 26. maj 2016 meddelt dispensation til Naturstyrelsen Vendsyssel, som har ansøgt om dispensation til mekanisk at fjerne rynket rose og vadegræs indenfor fredningerne af Horneks Odde, Rønnerne med omliggende holme syd for Læsø, Nyland, kystområde mellem Krogen og Bovet, Læsø Vestkyst, arealer ved Danzigmand, Syrode og Bløden Hale, samt Nordmarken.

Afgørelsen i denne sag vedrører Overfredningsnævnets afgørelse af 20. september 1989 om supplerende fredning af Rønnerne med omliggende holme syd for Læsø.

Fredningens formål er dels at sikre området – herunder tilvækstarealer ved landhævning eller tilskyning – som et åbent strandengs-, strandhede- og græsningsområde, dels at beskytte og opretholde områdets karakteristiske landskab, plante- og dyreliv og kulturhistoriske levn.

Det fremgår af fredningsbestemmelsernes § 3, at Nordjyllands Amt har ret til på udyrkede private arealer efter forudgående meddelelse til ejerne og uden udgift for disse, at fjerne selvsået opvækst eller foretage anden form for pleje, som er nødvendig til opretholdelse af den i § 1 omhandlede naturtilstand. Skov- og Naturstyrelsen kan give nærmere retningslinjer for denne landskabspleje.

Det fremgår af fredningsbestemmelsernes § 4, at ændringer i terrænet eller terrænformerne ved opfyldning eller afgravning ikke er tilladt.

Det fremgår af fredningsbestemmelsernes § 8, at skiltning og lignende ikke må foretages indenfor det fredede område.

Klager, Læsø Ride og Køreforening, klagede over alle 7 afgørelser. Klager har anført, at foreningen ser med stor bekymring på de render, som vil blive gravet i vandet på 40-50 cm, idet det vil være til stor fare for mennesker og dyr, da der dannes bundløse bløde huller. Flere af foreningens medlemmer er allerede dumpet i huller ved Bovet, hvor der blev gravet af Naturstyrelsen uden tilladelse fra lodsejerne. Det er anført, at erfaringer fra bl.a. saltsyderiet har vist, at hullerne aldrig bliver stabile igen.

Foreningen har til Natur- og Miljøklagenævnet oplyst, at foreningen ikke ejer ejendomme indenfor fredningen omfattet af fredningsnævnets afgørelse. Foreningen har ligeledes oplyst, at klagen er indgivet for at støtte de lodsejere, der er imod dispensationen. Natur- og Miljøklagenævnet har oplyst til foreningen, at der skal betales klagegebyr for hver afgørelse, der klages over, for at klagen kan blive behandlet. Foreningen har herefter ønsket at trække klagen over de 6 øvrige afgørelser tilbage.

Natur- og Miljøklagenævnets bemærkninger og afgørelse

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 86, stk. 1, er følgende klageberettiget:

- 1) adressaten for afgørelsen,
- 2) ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- 3) offentlige myndigheder,
- 4) en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker,
- 5) lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,

- 6) landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- 7) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Beboere i omkringliggende ejendomme er således ikke klageberettigede, idet nabohensyn/-interesser ikke er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven, heller ikke selvom mange naboer har skrevet under på en liste eller har samlet sig i en forening. Lokale foreninger og organisationer anses ikke som klageberettigede i sager om enkeltstående fredningsdispensationer, medmindre varetagelse af naturbeskyttelseshensyn er en del af foreningens formål.

Klager ejer ingen ejendomme indenfor fredningen og har udelukkende klaget for at vise sin støtte overfor berørte lodsejere.

På denne baggrund kan klager ikke anses for klageberettiget i forhold til den påklagede afgørelse efter naturbeskyttelsesloven.

Natur- og Miljøklagenævnet afviser således at realitetsbehandle Læsø Ride og Køreforenings klage af 15. juni 2016 over Fredningsnævnet for Nordjylland, Nordlig dels, afgørelse FN-NJN-69/2015 af 26. maj 2016 om dispensation til bekæmpelse af rynket rose og vadegræs på Læsø.

Jeanette Christensen
Kst. ankechef

/

Pia Vels Hansen
Fuldmægtig

Afgørelsen er sendt til:

Læsø Ride og Køreforening, att. Lilli Marie Jacobsen, lilli@61719849.dk
Naturstyrelsen Vendsyssel, att. Jesper Blom-Hansen, jah@nst.dk, nst@nst.dk, hekje@nst.dk
Læsø Kommune, kommunen@laesoe.dk
Fredningsnævnet for Nordjylland, nordjyllandnord@fredningsnaevn.dk, FN-NJN-69/2015
Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk, dnfrederikshavn-sager@dn.dk
Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning, Det centrale fredningsregister, NST-4112-0318, svana@svana.dk,

NATUR- OG
MILJØKLAGENÆVNET

Rentemestervej 8
2400 København NV
Telefon: 72 54 10 00
nmkn@nmkn.dk
www.nmkn.dk

8. december 2016 • J.nr.: NMK-522-00336, NMK-522-00338 og NMK-522-00339 • KlageID.: 102949, 102961 og 102934 •
Ref.: PIVHA-NMKN

AFGØRELSE

i sag om bekæmpelse af rynket rose og vadegræs ved Rønnerne indenfor fredning i Læsø Kommune

Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse efter naturbeskyttelseslovens¹ § 50, stk. 1 (fredningsdispensation).

Natur- og Miljøklagenævnet stadfæster Fredningsnævnet for Nordjylland, Nordlig dels afgørelse af 26. maj 2016 om bekæmpelse af rynket rose og vadegræs på Læsø, og afgørelsen står således ved magt.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, jf. § 66, stk. 2, i lov om naturbeskyttelse.

Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet². Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 9 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1217 af 28. september 2016 om naturbeskyttelse

² Lovbekendtgørelse nr. 1205 af 28. september 2016 om Natur- og Miljøklagenævnet

Klagen til Natur- og Miljøklagenævnet

Afgørelsen er påklaget til Natur- og Miljøklagenævnet af henholdsvis Inger Lise Grønberg Jensen, Kjeld Lundgaard Sørensen og Fonden Læsø Strandjægere, som alle er lodsejere. Klagerne har i næsten enslydende klager oplyst, at ingen af dem ønsker bekæmpelse af vadegræs og/eller rynket rose ved opgravning på deres ejendomme. Klagerne gør gældende, at opgravningerne vil give bløde huller til fare for den almindelige færdsel.

Sagens oplysninger

Fredningsnævnet for Nordjylland, Nordlig del, har den 26. maj 2016 truffet afgørelse i syv ens sager indenfor syv forskellige fredninger om bekæmpelse af rynket rose og vadegræs i et LIFE-projekt. Denne klagesag vedrører én af afgørelserne, FN-NJN-69/2015, som er påklaget af tre af de lodsejere, der har ejendomme indenfor fredningen.

Fredningsnævnet har meddelt dispensation til Naturstyrelsen Vendsyssel til det samlede projekt om bekæmpelse af rynket rose og vadegræs, som indebærer pløjning, opgravning og skiltning m.v. Dispensationen er meddelt på vilkår om, at den mekaniske bekæmpelse sker som nævnt i Naturstyrelsen Vendsyssels breve af 20. og 21. april 2016 til fredningsnævnet.

Det ansøgte projekt

Projektet omfatter bekæmpelse af rynket rose og vadegræs på flere ejendomme – både privat og offentligt ejede – og indenfor flere fredninger på Læsø. Det fremgår af ansøgningen, at projektet er et EU-finansieret naturgenopretningsprojekt (LIFE), der gennemføres i et samarbejde mellem Naturstyrelsen Vendsyssel og Læsø Kommune. Det fremgår af ansøgningen, at rynket rose spreder sig invasivt langs mange danske kyster, hvor den fortrænger den naturlige flora. Den er hårdfør og er vanskelig at udrydde. Det vurderes, at det på Læsø kan forhindres, at den spredes yderligere. På Læsø vokser den i det "blå bånd"³ og udgør især en trussel mod strandenge, strandoverdrev, klitheder og andre kysthabitater. Den fortrænger hjemmehørende flora og er en potentiel trussel mod biodiversiteten. Det er vurderingen, at rynket rose ikke kan udryddes, men begrænses i udbredelsen. Bekæmpelse af rynket rose foregår mekanisk ved at afskære og eksponere planter og rødder enten med en planteløfter eller en gravemaskine, som svarer til en jordbehandling med harvning.

Endvidere fremgår det af ansøgningen, at vadegræs ikke er en hjemmehørende art i Danmark. Planten er velegnet til kystbeskyttelse og er derfor anvendt langs vestkysten og ved Mariager Fjord. Da planten er en hybrid, burde den være steril, men det har vist sig, at den er i stand til at formere sig ved frøsætning. Planten har derfor spredt sig voldsomt til områder, hvor den optræder invasivt. Den nuværende udbredelse af vadegræs på Læsø vurderes til at omfatte et areal på ca. 40 ha. Vadegræs er udbredt langs det meste af Læsøs sydlige og vestlige kyst fra Bløden Hale i øst til Kirefloden i vest. Vadegræs har etableret sig i det "blå bånd", på kvellervaden og på strandengene, langs floder og siger. Vadegræs vil udkonkurrere den naturlige vegetation samt sprede sig på den vegetationsløse vade. Dette vil medføre en voldsom negativ effekt på plantesamfund, insektliv, vade- og andefugle samt på det meget vigtige opvækstområde for fiskeyngel. Det vurderes, at LIFE-projektet vælger en meget konsekvent og vedholdende bekæmpelse frem til og med 2017. Bekæmpelsen foregår mekanisk ved afgravning af det øverste jordlag (5-30 cm) og efterfølgende fjernelse af det afgravede materiale eller nedgravning af det afgravede materiale i den ubevoksede del af stranden neden for højeste vandstandslinje.

³ Overgangszonen mellem land og vand

Natura 2000

Det fredede område ligger indenfor Natura 2000-område 9, Strandenge på Læsø og havet syd herfor bestående af habitatområde 9, Strandenge på Læsø og havet syd herfor og fuglebeskyttelsesområde 10, Læsø sydlige del.

Fredningen

De tre lodsejeres ejendomme er alle omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 20. september 1989 om supplerende fredning af Rønnerne med omliggende holme syd for Læsø.

Fredningens formål er dels at sikre området – herunder tilvækstarealer ved landhævning eller tilskyldning – som et åbent strandengs-, strandhede- og græsningsområde, dels at beskytte og opretholde områdets karakteristiske landskab, plante- og dyreliv og kulturhistoriske levn.

Det fremgår af fredningsbestemmelsernes § 3, at Nordjyllands Amt har ret til på udyrkede private arealer efter forudgående meddelelse til ejerne og uden udgift for disse, at fjerne selvsået opvækst eller foretage anden form for pleje, som er nødvendig til opretholdelse af den i § 1 omhandlede naturtilstand. Skov- og Naturstyrelsen kan give nærmere retningslinjer for denne landskabspleje.

Det fremgår af fredningsbestemmelsernes § 4, at ændringer i terrænet eller terrænformerne ved opfyldning eller afgravning ikke er tilladt.

Det fremgår af fredningsbestemmelsernes § 8, at skiltning og lignende ikke må foretages indenfor det fredede område.

Fredningsnævnets behandling af sagen

I forbindelse med sagens behandling har Naturstyrelsen, Det åbne land, som teknisk bistand til fredningsnævnet, i sin Natura 2000-vurdering af 16. november 2015 udtalt:

”Som følge af at det ansøgte er en del af et EU Life projekt, hvis formål det er at udføre naturforbedrende pleje af Natura 2000 området i overensstemmelse med de statslige Natura 2000 planers målsætning vurderes det, at den ansøgte mekaniske bekæmpelse af såvel vadegræs som rynket rose ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer eller projekter, kan påvirke Natura 2000-områder negativt i væsentlig grad eller medføre beskadigelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivet bilag IV. Der lægges særligt vægt på at tilgroning med invasive arter og herunder bl.a. rynket rose i Natura 2000 planerne for habitatområderne nr. 9 og 10 er nævnt som en trussel mod naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget og angives som værende en meget alvorlig trussel mod strandengene og klitnaturtyperne.

Det fremgår desuden af Natura 2000 planen for habitatområde nr. 9 at vadegræs er nævnt som en problemart og som en trussel mod de yderste dele af strandengen.”

Frederikshavn Kommune har i brev af 21. november oplyst, at kommunen har meddelt dispensation efter naturbeskyttelseslovens §§ 3 og 18 til bekæmpelse af invasive arter på vilkår om, at de enkelte lodsejerne skal være indforstået med indsatserne, bekæmpelsen gennemføres i henhold til ansøgningen, (græs)tørven afrømmes og gemmes til retablering af vegetationen over kunstgravene og Kulturarvstyrelsen godkender placering og metode til etablering af kunstgravene indenfor 100 meter fortidsmindebeskyttelse.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde den 6. april 2016 med efterfølgende besigtigelse sammen med parter og relevante organisationer og myndigheder.

Naturstyrelsens repræsentant redegjorde for projektet og oplyste, at LIFE-projektet sikrer tilstrækkelige midler til udgangen af 2017. Det blev oplyst, at udbredelsen af vadegræs har udviklet sig fra ca. 10,14 ha til ca. 20 ha i perioden 2010 til 2014. De allerede gennemførte forsøg er gået ud på afdækning af vadegræs med sort plastik, slåning med efterfølgende afdækning med plastik samt slåning med efterfølgende afdækning med tang. Disse forsøg har været uden virkning. Derimod har opgravning og fjernelse vist sig effektivt. Naturstyrelsen ønsker derfor at opgrave vadegræsset maskinelt og nedgrave det igen i det "blå bånd" eller helt fjerne det. Rynket rose har en samlet koncentration på ca. 25 ha på øen. Ved afgræsning vil planten mistes, men planten kan også bekæmpes mekanisk ved at afskære og eksponere planter og rødder med en såkaldt planteløfter eller en gravemaskine.

Repræsentanterne fra Læsø Kommune tilkendegav støtte til projektet.

Flere lodsejere udtrykte utilfredshed med fremgangsmåden og kom med andre forslag, herunder benyttelse af kemi, afbrænding og afgræsning. Der blev drøftet grøftelukning og afmærkning af de arealer, hvorpå der graves.

Naturstyrelsen bemærkede, at skiltning vil blive taget op til nærmere overvejelse, og at afgræsning af vadegræs ikke vil løse problemet.

Læsø Kommune bemærkede, at projektet ikke bør igangsættes i fuglenes yngletid.

Friluftsrådet tilkendegav, at foreningen støtter projektet, men bemærkede, at bekæmpelsen ikke gælder klitrose.

To forskellige lokaliteter blev besigtiget, og det blev demonstreret, hvorledes maskinel bekæmpelse af begge de invasive arter foregår.

Naturstyrelsen Vendsyssel fremsendte på fredningsnævnets foranledning efterfølgende detailkort med angivelse af placering af forekomsterne af de to arter samt forslag til vilkår.

Det fremgår bl.a. af Naturstyrelsen Vendsyssels brev af 20. april 2016, at vadegræs vokser på den yderste strandeng, i lavvandede saltpander og pytter, i lo-systemet og på vader. Vadegræs påvirker især naturtyperne strandeng og kvellervade, ligesom den påvirker en række fugles fødesøgning, herunder flere arter fra udpegningsgrundlaget, såsom Lille Kobbersnepe, Knortegås, Almindelig Ryle, Klyde, Dværgterne og Havterne, men også andre, f.eks. Stenvender, der er rødlistet som truet. 90 % af den danske bestand holder til i området.

Det oplyses, at vadegræs forekommer på Læsø i Natura 2000-område nr. 9, som er både habitatområde (nr. 9) og fuglebeskyttelsesområde (nr. 10). I Natura 2000-områder skal opretholdes en gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, som områderne er udpeget for, og områderne må ikke forringes. Området er desuden Ramsarområde (nr. 10), og der følger heraf en forpligtigelse til at forbedre forholdene for vådområder og vandfugle. For at leve op til forpligtelserne i habitatdirektivet har Danmark valgt at anvende en planorienteret tilgang, bestående af basisanalyse, Natura 2000-

plan og handleplan. Truslen med vadegræs på strandenge (naturtype 1330) nævnes i alle planerne. Bekæmpelse af vadegræs er en "nødvendig bevaringsforanstaltning" efter habitatdirektivet. EU har stor fokus på invasive arter, herunder støtte af projektet igennem LIFE-programmet.

Det anføres, at en mekanisk bekæmpelsesmetode kombineret med afgræsning, ser ud til at have effekt. Forstyrrelsen i jordlaget giver en meget mindre påvirkning i kystnaturtyperne end tilgroningen. Strandeng og vade er i forvejen dynamiske naturtyper på grund af påvirkning fra bølger, tidevand, vinterhøjvande og materialevandring.

Det er oplyst, at der er meget få ynglefugle i de områder hvor der skal arbejdes, kørsel til og fra arbejdsområderne kan planlægges, så der ikke forstyrres ynglefugle i området i øvrigt. Mange fugle fouragerer i området, hvor vadegræs vokser, men dels er det samlede fourageringsareal stort, dels tilvænner rastende fugle sig til maskiner, der gør det samme hver dag. Generelt påvirkes rastende fugle, herunder flokke, især af bevægelser, nye, pludseligt eller uforudsigelige, mens de ikke påvirkes af f.eks. støj. Desuden påvirkes de af gentagne forstyrrelser, f.eks. en forfølgelse ud over vaden. Det fremgår endvidere:

"Naturstyrelsen vurderer, at en mekanisk bekæmpelse langs kysten ikke vil have væsentlige negative konsekvenser på de arter og naturtyper områder er udpeget for, hvis der stilles følgende vilkår:

- At der køres højst med 10 km/timen
- At ruter til og fra planlægges på baggrund af senest ynglefuglekortlægning
- at der i perioden 1. maj – 1. juli kun arbejdes på øerne i Als Dyb Home efter en konkret vurdering af ynglefuglenes placering, både arter på udpegningsgrundlag og på rødlisten.
- Der ikke medbringes hund under arbejdet."

I notat til fredningsnævnet af 21. april 2016 er Naturstyrelsen Vendsyssel kommet med forslag til afmærkning ved bekæmpelse af vadegræs:

"LIFE Læsø ønsker at orientere og afmærke således;

- Der etableres en informationsside på projektets hjemmeside, hvor bekæmpelsesområderne vises, inkl. oplysninger om tidsrum.
- Samtidig orienteres alle kommercielle brugere (og andre der meddeler behov) direkte pr. mail.
- Der opsættes skiltning ved adgangsveje til de behandlede strækninger. Her oplyses om strækning og tidspunkt samt på hvilket tidspunkt de opgravede render er sikre for trafik. Der oplyses i øvrigt at færdsel skal ske mindst 10 meter fra strandbredden, der så vil være i sikker afstand af de gravede render.
- Der opsættes markering i knæpunkter langs den opgravede rende – med reflekser af hensyn til synlighed i mørke.
- LIFE projektet kontrollere løbende tilstanden af de gravede render og melder delstrækninger klar på hjemmesiden og pr. mail straks de skønnes egnede for færdsel."

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningsnævnet har meddelt dispensation til projektet vedrørende bekæmpelse af rynket rose og vadegræs under forudsætning af, at den mekaniske bekæmpelse af de invasive arter sker på de vilkår, som Naturstyrelsen Vendsyssel anfører i brev af 20. april 2016 og ledsaget af den afmærkning og information, som Naturstyrelsen anfører i brev af 21. april 2016.

Fredningsnævnet har lagt til grund, at projektet med bekæmpelse af vadegræs er en nødvendig foranstaltning for at kunne opretholde en gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, som området er udpeget for. Det er ligeledes lagt til grund, at rynket rose er nævnt som en trussel mod naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget og angives som en alvorlig trussel mod strandengene og klitnaturtyperne.

På baggrund af sagens oplysninger, herunder Natura 2000-vurdering af 16. november 2015 fra Naturstyrelsen, Det åbne land, og oplysninger i brev af 20. april 2016 fra Naturstyrelsen Vendsyssel, lægger fredningsnævnet til grund, at det ansøgte ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Klagen

Klagerne gør gældende, at opgravningerne vil give bløde huller, og at de ikke ønsker projektet gennemført på deres jord. Klagerne har forhørt sig hos Læsø Saltsyderi, som graver saltbrønde, og fået konstateret, at brøndområderne aldrig bliver stabile igen, selvom de tildækkes. Det anføres endvidere, at det er uvist, om metoden med mekanisk opgravning virker, og at de ikke ønsker at medvirke til et halsbrækkende eksperiment. Det anbefales i stedet at anvende Roundup.

Bemærkninger til klagen

Fredningsnævnet har til klagerne udtalt, at baggrunden for klagerne tilsyneladende er en bekymring for, hvordan man efter arbejdets udførelse med nedgravning af vadegræs kan færdes sikkert på de fredede arealer. Fredningsnævnet har forsøgt at tage højde for de sikkerhedsmæssige aspekter ved at stille vilkår om afmærkning og skiltning. Fredningsnævnet oplyser, at nævnet ikke har sagkundskab til at udtale sig om, hvorvidt der efter gravning og tildækning af huller til evig tid vil opstå "bundløse huller" og dermed farlige huller, men at der under besigtigelsen blev foretaget en demonstration, som viste, at hullerne umiddelbart efter placering af vadegræs straks blev dækket.

Naturstyrelsen Vendsyssel og Læsø Kommune har i et fælles brev af 31. august 2016 til Natur- og Miljøklagenævnet kommenteret klagerne. Naturstyrelsen har følgende bemærkninger:

"Bekymring for bløde huller:

- Der graves alene render på den tørre fjære som straks fyldes og komprimeres.
- Metoden kan ikke sammenlignes med Læsø Salts op- og nedgravninger af saltbrønde, der foregår på den våde fjære og til større dybde.
- LIFE projektet har 2 år efter de første forsøg ikke registreret bløde huller forårsaget af metoden.
- Projektet kan dog ikke afvise at der i en kort periode efter indgrebet kan være periodevis blødt. Det midlertidige sikkerhedsmæssige aspekt håndteres gennem skiltning og information som beskrevet i vilkårene i Fredningsnævnets afgørelse.

Bekymring for om metoden er effektiv for vadegræs:

- LIFE projektet har gennem flere år søgt og samlet viden om vadegræs og artens bekæmpelse gennem lokale forsøg, internationalt seminar, dialog med internationalt netværk og tilgængelig litteratur.
- Al indsamlet viden og erfaring har igen og igen måtte konstatere at afskrabning af plantens overjordiske dele inkl. ca. 5 - 10 cm. af rodnettet og med efterfølgende nedgravning virker, forudsat plantens hule rødder (rhizomer) blottes og dermed vandfyldes ved højvande / vindstuvning. Dette er en kendsgerning, der kan bekræftes af et internationalt netværk.

- Sprøjtning benyttes bl.a. i USA, men med et middel, der ikke har EU godkendelse. At benytte round-up til bekæmpelse af en plante, der alene lever i vandmiljøet, anser projektet som absolut uden relevans og i øvrigt uden mulighed for myndighedsgodkendelse.

Bekymring for om metoden er effektiv for rynket rose:

- Projektet har ikke som sigte at udrydde rynket rose på Læsø, men at stoppe og eventuelt begrænse arealudvidelsen. Baggrunden for at projektet ønsker at gå "hårdhændet" til værks er, at rynket rose på Læsø primært er kystnær og frøspredning derfor meget nemt accelereres i det dynamiske vandmiljø. Der er derfor en betydelig risiko for spredning til øens kystarealer samt til nye øer og holme i syd for hovedøen.
- En gentagen mekanisk bekæmpelse vil over en årrække dræbe / svække planten voldsomt og i kombination med græsning vil der opnås en betydelig reduktion i frøsætning og efterfølgende spredning.
- Den metode projektet anvender – en planteløfter – er nok den metode, der for nuværende på landsplan anerkendes som den bedste.

Bekymring for det sikkerhedsmæssige aspekt ved færdsel:

- Det sikkerhedsmæssige aspekt ligger LIFE projektet og dets partnere meget på sinde.
- Ved information som beskrevet i Fredningsnævnets afgørelse suppleret med andre informationsaktiviteter og god dialog med ejere og brugere er der al mulig grund til at sikker færdsel kan ske sideløbende med naturplejearbejdet.
- Det sikkerhedsmæssige aspekt ved færdsel er som tidligere bemærket af kortere varighed hvorfor skiltning vil være midlertidig.
- Omfangsmæssigt er der tale om at grave max. 1,0 meter brede render helt tæt ved landsiden på de strækninger hvor vadegræs findes.
- Det er Naturstyrelsens vurdering, at renderne ikke er til fare for nogen form for gående færdsel.
- I forhold til ridende og traktorkørende vil renderne ikke være placeret hvor deres færdsel normalt foregår. De vil også naturligt vælge en rute parallelt med kysten men på grund af pynter og lignende typisk nogle meter længere ude mod havsiden, end hvor de gravede render vil være. (Og der vil blive afmærket som foreskrevet i dispensationen.)"

Læsø Kommune har bemærket, at der i forbindelse med dispensationen er taget de relevante hensyn, og kommunen finder derfor ikke, at der er noget til hinder for, at projektet opretholdes med de givne restriktioner.

Natur- og Miljøklagenævnets bemærkninger og afgørelse

Efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet dispensere fra bestemmelserne i en fredning, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål. Videregående afvigelser fra fredningen samt hel eller delvis ophævelse af en fredning kan kun ske efter reglerne om gennemførelse af fredninger, jf. stk. 5.

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, kan der kun meddeles dispensation fra fredningsbestemmelser, hvis det ansøgte ikke indebærer forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for.

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 3, kan kun meddeles dispensation, hvis det ansøgte ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for særligt beskyttede dyrearter, eller ødelægge særligt beskyttede plantearter (bilag IV-arter).

Fredningens formål er bl.a. at sikre området som et åbent strandengs-, strandhede- og græsnings-område samt at beskytte og opretholde områdets karakteristiske landskab, plante- og dyreliv.

Det fremgår af fredningskendelsen, at ændringer i terræn eller terrænformer ved opfyldning eller afgravning ikke er tilladt. Det fremgår endvidere, at skiltning og lignende ikke må foretages inden for det fredede område.

Herudover fremgår, at private ejere af arealer inden for fredningen skal tåle, at myndigheden efter forudgående meddelelse til ejerne og uden udgift for disse har adgang til at pleje udyrkede, private arealer.

Der er ansøgt om dispensation til mekanisk fjernelse af rynket rose og vadegræs, som betegnes som invasive arter, og i den forbindelse til fornøden skiltning.

Efter det oplyste i sagen er rynket rose og vadegræs en trussel mod hjemmehørende arter, og en udkonkurrering af naturlige plantearter vil få en negativ effekt på plante-, insekt- og fugleliv. Det ansøgte projekt har til formål at udføre naturforbedrende pleje af Natura 2000-området i overensstemmelse med de statslige Natura 2000-planers målsætning.

Natur- og Miljøklagenævnet finder, at det ansøgte projekt er i overensstemmelse med de hensyn, som fredningen skal varetage. Natur- og Miljøklagenævnet finder derfor, at der gør sig sådanne særlige forhold gældende, at der kan meddeles dispensation fra fredningsbestemmelsernes forbud mod terrænændringer og skiltning. Det er indgået i vurderingen, at projektet udføres, så der tages de nødvendige hensyn til områdets landskab, plante- og dyreliv. Det af klagerne anførte om, at opgravningen vil medføre bløde huller, ændrer ikke herved.

Natur- og Miljøklagenævnet stadfæster på den baggrund Fredningsnævnet for Nordjylland, Nordlig dels, afgørelse af 26. maj 2016 om bekæmpelse af rynket rose og vadegræs på Læsø, og afgørelsen står således ved magt.

Jeanette Christensen
Kst. ankechef

/

Pia Vels Hansen
Fuldmægtig

Afgørelsen er sendt til:

Inger Lise Grønberg Jensen, il@naturridning.dk

Kjeld Lundgaard Sørensen, kjeldpost@mail.dk

Fonden Læsø Strandjægere, att. Erik Thomsen, kt150846@gmail.com

Naturstyrelsen Vendsyssel, att. Jesper Blom-Hansen, jah@nst.dk, nst@nst.dk, hekje@nst.dk

Læsø Kommune, kommunen@laesoe.dk

Fredningsnævnet for Nordjylland, nordlig del nordjyllandnord@fredningsnaevn.dk, FN-NJN-69/2015

Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk, dnfrederikshavn-sager@dn.dk

Kystdirektoratet, kdi@kyst.dk

Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning, Det centrale fredningsregister, NST-4112-0318, svana@svana.dk

Fredningsnævnet for Nordjylland, nordlig del,
Badehusvej 17, 9000 Aalborg,
telefon 9968 8461
mail:nordjyllandnord@fredningsnaevn.dk

Læsø Kommune

Den 20. oktober 2019

FN-NJN-35-2019: Etablering af forsøgsbrønde mv. til brug Læsø Salt A/S.

Fredningsnævnet har den 4. juli 2019 fra Læsø Salt A/S ved direktør Jeppe Ladefoged modtaget ansøgning om tilladelse til at etablere 5 forsøgsbrønde og en flytbar tank til indvinding af saltholdigt grundvand på matr.nr. 138g Byrum By, Byrum.

Fredningsnævnet har behandlet sagen som formandsafgørelse uden besigtigelse i medfør af forretningsordenen for fredningsnævn § 10, stk.5 og har besluttet at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen fremgår nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Arealerne er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 20. september 1989 om fredning af Rønnerne med omliggende holme syd for Læsø. Fredningen har til formål dels at sikre området – herunder tilvækstarealer ved landhævning eller tilskyldning – som et åbent strandengs-, strandhede – og græsningssområde, dels at beskytte og opretholde områdets karakteristiske landskab, plante- og dyreliv og kulturhistoriske levn. Afgørelsen har bl.a. bestemmelser om, at ændringer i terrænet eller terrænformerne ved opfyldning eller afgravning ikke er tilladt, ligesom bebyggelse ikke er tilladt.

Ansøgeren har om projektet oplyst, at projektet er til afløsning af eksisterende tilladelse til at opstille 2 forsøgsbrønde på matr.nr. 121g og 144m Byrum By, Byrum, i en periode på 2 år.

Det har ifølge Læsø Salt A/S vist sig, at de 2 forsøgsbrønde ikke har indeholdt et tilstrækkeligt saltindhold. Det efterlader derfor en stor usikkerhed med hensyn til en fremtidig, sikker indvinding af råstoffet, det super saltholdige grundvand (10-12 %), som er forudsætningen for virksomhedens virke, både hvad angår formidling og økonomi.

Fredningsnævnet behandlede senest spørgsmål om opstilling af forsøgsbrønde ved en afgørelse af 12. oktober 2015.

Danmarks Naturfredningsforening har i mail af 20. juli 2019 anført, at der ikke er bemærkninger til det ansøgte.

Det fremgår af tidligere dispensationssager vedrørende arealerne, at disse er beliggende i Natura2000-område med EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 10 Læsø, sydlige del og Habitatområde nr. 9 på Læsø og havet syd herfor.

Læsø Kommune har i en mail af 26. september 2019 udtalt, at det vurderes, at det ansøgte projekt ikke strider mod fredningsbestemmelserne. Det vurderes endvidere, at det ansøgte projekt ikke vil påvirke tilstanden af den beskyttede strandeng og Natura 2000-områder.

Det fremgår af sagens oplysninger, at ejeren af matr. nr. 138g, Byrum By, Byrum, har meddelt samtykke til etablering af de pågældende forsøgsbrønde mv.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredning af arealer ved Rønnerne på Læsø betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for.

Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet må efter sagens oplysninger, herunder oplysninger fra behandlingen af den tidligere dispensationssag, lægge til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Fredningsnævnet kan på baggrund af de oplysninger, der fremgår af det fremsendte materiale, meddele dispensation til at opstille 5 nye forsøgsbrønde og en flytbar tank på matr. nr. 138g, Byrum By, Byrum på vilkår, at det opgravede materiale deponeres i umiddelbar tilknytning til brøndene og anvendes til eventuel reetablering. Dispensationen meddeles for en periode på 2 år fra 25. oktober 2019 og således, at anlægsaktiviteterne skal holdes uden for fuglenes yngletid, som efter det oplyste er fra midt i marts måned til midt i juli måned.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

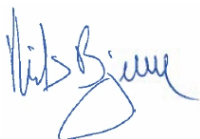
Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Med venlig hilsen

Niels Bjerre

Denne afgørelse sendes til:

1. Tage Leegaard,
2. Jens Mortensen Hansen,
3. Miljøstyrelsen,
4. Læsø Kommune, att. Lars Mortensen,

5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening v/ Eigil Torp Olesen,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening v/ Thorkild Lund,
9. Dansk Botanisk Forening v/ Flemming Thorning-Lund,
10. Friluftsrådet, centralt,
11. Friluftsrådet, kreds Vendsyssel,
12. Læsø Salt A/S.